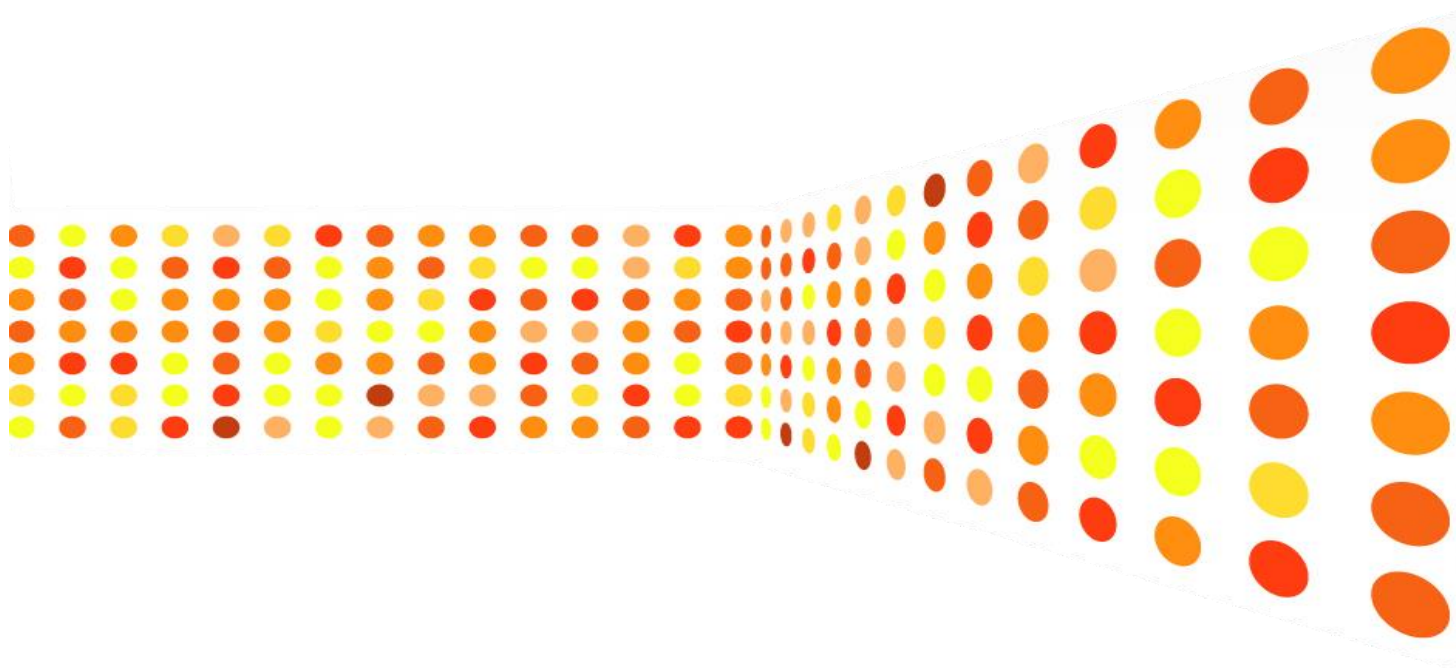

STRATEGIA ROZWOJU GMINY SZCZECINEK NA LATA 2015 – 2025

Zamawiający

Urząd Gminy Szczecinek

U. Pilska 3

78-400 Szczecinek

Dokument opracowany przez:

Gdańsk 2015

Spis treści

1. Cel badania	5
2. Zakres metodologiczny.....	5
2.1. Zakres podmiotowy.....	5
2.2. Zakres przedmiotowy	5
2.3. Zakres terytorialny	5
2.4. Metody badawcze.....	6
3. Diagnoza sytuacji	7
3.1. Przestrzeń i środowisko.....	7
3.2. Sfera społeczna	16
3.3. Sfera gospodarcza.....	28
3.4. Infrastruktura techniczna.....	33
Infrastruktura komunikacyjna	33
System wodno - kanalizacyjny.....	36
System gazowniczy	37
System energetyczny.....	38
System ciepłowniczy	38
Gospodarka odpadami	38
3.5. Infrastruktura społeczna	40
3.6. Edukacja	45
3.7. Turystyka	51
3.8. Zarządzanie	56
Możliwości budżetowe gminy.....	56
Plany strategiczne.....	60

Promocja gminy.....	61
Kapitał społeczny.....	62
4. Opis konsultacji społecznych.....	65
5. Wyniki badań.....	71
6. Podsumowanie diagnozy.....	87
7. Analiza SWOT.....	93
8. Misja i wizja strategii (cel generalny).....	96
8.1. Wizja.....	96
8.2. Misja rozwoju.....	97
8.3. Cele strategiczne (obszary priorytetowe).....	97
8.4. Cele operacyjne oraz proponowane kierunki działań.....	99
8.5. Zgodność z dokumentami strategicznymi.....	112
8.6. System wdrażania i monitorowania.....	117
8.7. Źródła finansowania.....	119
9. Wieloletni Plan Inwestycyjny (Wieloletnia Prognoza Finansowa).....	122
Spis tabel i wykresów.....	129
Załącznik Monitoring i ewaluacja.....	133
Załącznik 2 Wnioski o wydanie opinii.....	136

1. Cel badania

Celem niniejszego badania było opracowanie dokumentu pn.: „Strategia Rozwoju Gminy Szczecinek na lata 2015 – 2025” w oparciu o trzy zakresy, tj. podmiotowy, przedmiotowy oraz terytorialny.

2. Zakres metodologiczny

2.1. Zakres podmiotowy

W celu uzyskania rzetelnych wyników prowadzonych badań grupy badawcze objęły:

- mieszkańców gminy Szczecinek;
- przedstawicieli organizacji pozarządowych;
- pracowników Urzędu;
- przedstawicieli przedsiębiorstw;
- radnych oraz sołtysów.

2.2. Zakres przedmiotowy

Opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Szczecinek nastąpiło poprzez analizę bieżącej sytuacji gminy wraz z uwzględnieniem zrealizowanych oraz nowych inwestycji w sferze publicznej i prywatnej.

2.3. Zakres terytorialny

Badanie obejmuje teren gminy Szczecinek oraz osoby przebywające w czasie badań na terenie gminy.

2.4. Metody badawcze

W ramach opracowania niniejszego dokumentu posłużono się następującymi metodami badawczymi:

Źródło: opracowanie własne

W ramach badań ankietowych przeprowadzonych zostało 200 ankiet z mieszkańcami w największych sołectwach w gminie, tj. Turowo (50), Gwda Wielka (50), Parsęcko (50), Wierzchowo (50).

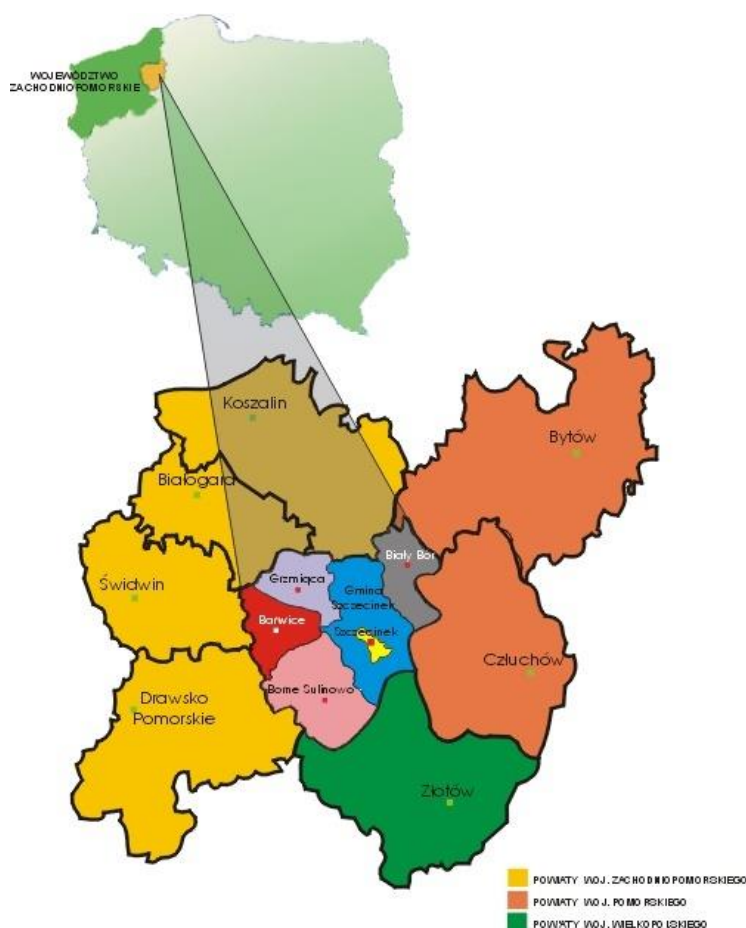

3. Diagnoza sytuacji

3.1. Przestrzeń i środowisko

Gmina Szczecinek zlokalizowana jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, będąc częścią Pojezierza Drawskiego. Obejmuje teren 500 km² i zajmuje ponad 28% powierzchni powiatu szczecineckiego¹.

Rysunek 1 Położenie gminy Szczecinek

Źródło: *Strategia Rozwoju Powiatu Szczecineckiego do roku 2015 - DIAGNOZA PROSPEKTYWNA STANU POWIATU SZCZECINECKIEGO*, www.powiat.szczecinek.pl [data dostępu: 10.11.2015].

¹Powierzchnia geodezyjna kraju– 2014 r, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Granice gminy sąsiadują zarówno z województwem wielkopolskim, jak i pomorskim. Od północy gmina graniczy z gminami Biały Bór, Bobolice, od zachodu z gminami Barwice i Grzmiąca, od południa z gminami Borne Sulinowo i Okonek, a od wschodu z gminą Czarne.

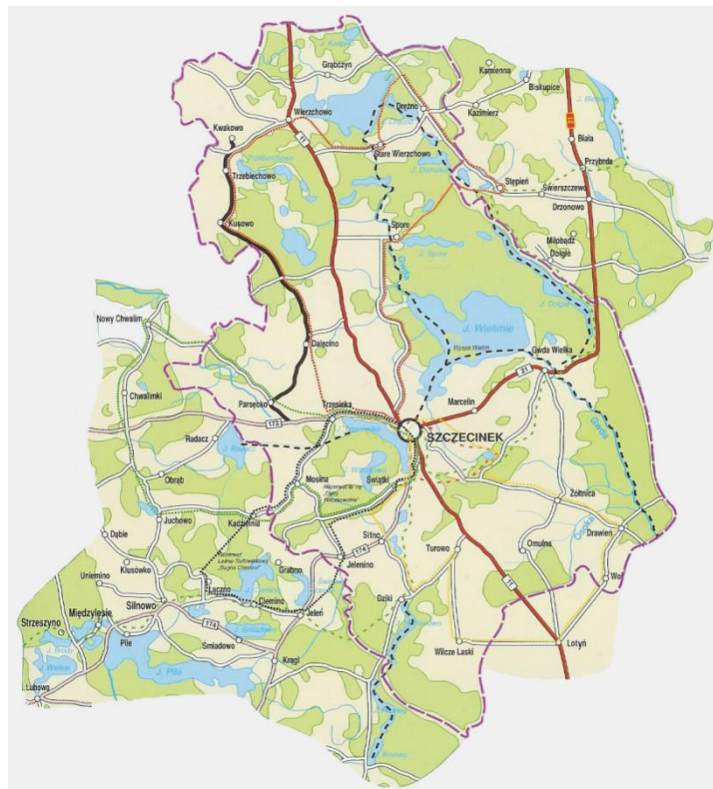
Sieć osadniczą gminy tworzy 25 sołectw:

1. Brzeźno;	14. Kwakowo;
2. Dałęcino;	15. Mosina;
3. Drawień;	16. Marcelin;
4. Drężno;	17. Parsęcko;
5. Dziki;	18. Spore;
6. Gałowo;	19. Stare Wierzchowo;
7. Godzimierz;	20. Sitno;
8. Grąbczyn;	21. Turowo;
9. Gwda Wielka;	22. Wilcze Laski;
10. Gwda Mała;	23. Wojnowo;
11. Jelenino;	24. Wierzchowo;
12. Krągłe;	25. Żółtnica ² .
13. Kusowo;	

²Wykaz sołectw gminy Szczecinek, www.gminaszczecinek.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Rysunek 2 Mapa gminy Szczecinek

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek, <http://www.gminaszczecinek.pl/> [data dostępu: 10.11.2015].

Krajobraz gminy, dzięki położeniu na terenach połudowcowych, zdominowany jest przez jeziora i rzeki. Łączna powierzchnia około 40 jezior obejmuje 44 km². Tym samym, grunty znajdujące się pod wodami stanowią aż 8,25% powierzchni gminy³. Największe jeziora w gminie to:

- Jezioro Wielimie (1 755 ha);
- Jezioro Wierzychowo (731 ha);
- Jezioro Dołgie (311 ha);
- Jezioro Wielatowo (186,6 ha).

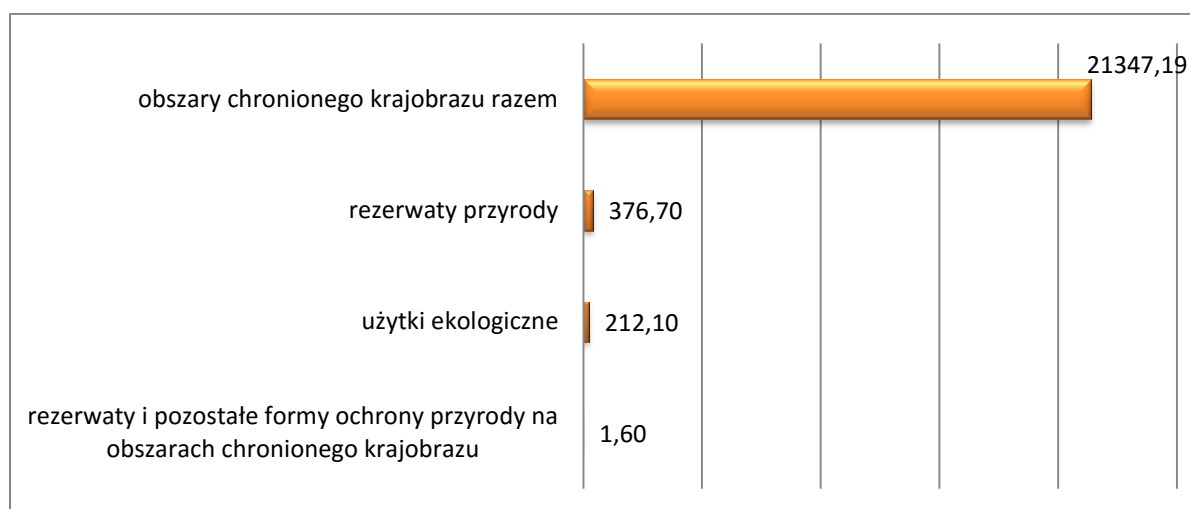
³Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania – 2014 r., Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Największymi rzekami przepływającymi przez teren gminy Szczecinek są Gwda i Parsęta. Sieć wodną mniejszych cieków tworzą: Strużka, Bielska Struga, Dołga, Osoka, Żegnica, Kłuda, Perznica, Łozica, Kanał Radacki, Kanał Mosiński, Kanał Krągi, Kanał Trzebiechowo i Kanał Graniczny.

Urokliwy charakter gminy dopełnia wysoka lesistość terenu (grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione tereny stanowią aż 41,16% ogólnej powierzchni gminy)⁴. Wyjątkowy charakter regionu potwierdza również istnienie trzech rezerwatów przyrody: leśno-florystycznego „Dęby Wilczkowskie”, wodno-florystycznego „Jezioro Kiełpino” oraz torfowiskowo-leśnego "Bagno Kusowo"⁵.

Rysunek 3 Obszary prawnie chronione na terenie gminy Szczecinek (w ha, 2014 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Zdecydowanie największa powierzchnia spośród form obszarów prawnie chronionych przypada na obszary chronionego krajobrazu (aż 21 348,19 ha). Na drugim miejscu uplasowały się rezerваты przyrody, lecz ich powierzchnia w porównaniu do poprzednio analizowanej grupy jest o wiele niższa (376,7 ha). Obszary chronionego krajobrazu są

⁴*Ibidem.*

⁵*Gmina Szczecinek – wiadomości o Gminie*, www.gminaszczecinek.pl [data dostępu: 10.11.2015].

formą ochrony przyrody o niewielkich rygorach ochronności, dzięki czemu nie ograniczają one funkcji rekreacyjnych danych obszarów, co umożliwia korzystanie z nich przez mieszkańców i turystów. Również działalność gospodarcza może rozwijać się na tego rodzaju terenach, z zastrzeżeniem działalności o destrukcyjnym wpływie na środowisko naturalne.

Gmina Szczecinek zlokalizowana jest w zasięgu dwóch krain przyrodniczo-leśnych:

- Kraina lasów bukowych i bukowo-mieszanych w mezoregionie Pojezierza Drawskiego – obejmuje północno-zachodnią część gminy, która charakteryzuje się zróżnicowanym składem gatunkowym. Kraina dzieli się na 8 dzielnic przyrodniczo-leśnych:
 - Dzielnic Pasa Nadmorskiego;
 - Dzielnic Niziny Szczecińskiej;
 - Dzielnic Pojezierza Wałecko-Myśliborskiego;
 - Dzielnic Pobrzeża Słowińskiego;
 - Dzielnic Pojezierze Drawsko-Kaszubskiego;
 - Dzielnic Żuław Wiślanych;
 - Dzielnic Elbląsko-Warmińska;
 - Dzielnic Pojezierza Iławsko-Brodnicka.
- Kraina Wielkopolsko-Pomorska lasoborów świeżych z dominacją dębu i buku – obejmuje pozostałą część gminy.

W granicach gminy Szczecinek znajdują się następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody Bagno Kusowo – ochrona torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z chronionymi gatunkami roślin;
- Rezerwat przyrody Dęby Wilczkowskie – ochrona rezerwatu fragmentu lasu liściastego ze stanowiskiem rzadkiej rośliny złoci pochwołistnej;

- Rezerwat przyrody Jezioro Kiełpino – ochrona jeziora lobeliowego z reliktowymi gatunkami roślin;
- Obszar chronionego krajobrazu Dolina rzeki Płytnicy – utrzymanie oraz przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody oraz zachowanie siedlisk przyrodniczych roślin i zwierząt;
- Obszar chronionego krajobrazu Jeziora Szczecineckie – ochrona ekosystemów leśnych, nieleśnych systemów lądowych, ekosystemów wodnych;
- Obszar chronionego krajobrazu Pojezierze Drawskie – ekosystemów leśnych;
- Obszar Natura 2000 Bobolickie Jeziora Lobeliowe – ochrona jeziora Lobeliowe;
- Obszar Natura 2000 Dorzecze Parsęty – ochrona siedlisk, które pokrywają ponad 50% obszaru;
- Obszar Natura 2000 Jeziora Szczecineckie – miejsce koncentracji unikatowych gatunków i siedlisk przyrodniczych;
- Obszar Natura 2000 Ostoja Drawska – obszar ochrony ptaków;
- użytki ekologiczne – z terenów Nadleśnictwa Bobolice w granicach gminy Szczecinek oraz z terenu Nadleśnictwa Szczecinek.

Warto też dodać, że w gminie Szczecinek znajduje się aż 58 pomników przyrody, co stanowi ponad ¼ pomników znajdujących się na terenie powiatu⁶. Ponadto, wyodrębniono trzy obszary chronionego krajobrazu „Jeziora Szczecineckie”, „Pojezierze Drawskie” i „Dolina Rzeki Płytnicy”. Co więcej, na terenie gminy wytyczone zostały 4 szlaki wodne, 3 szlaki piesze, 6 rowerowych oraz ścieżka przyrodniczo-leśna „Torfowisko Wielkie Błota”.

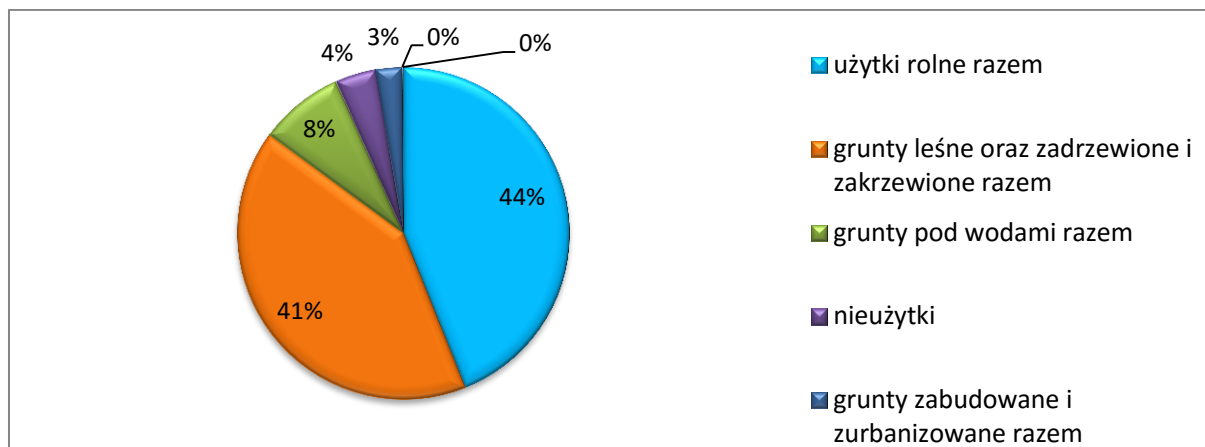
Charakter gminy stwarza więc bardzo dobre warunki do uprawiania zarówno sportów wodnych, turystyki pieszo-rowerowej, jak i jazdy konnej⁷. Może to także przyczynić się do zwiększenia potencjału turystycznego regionu.

⁶*Pomniki przyrody – 2014 r*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

⁷*Gmina Szczecinek – wiadomości o Gminie*, www.gminaszczecinek.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Rysunek 4 Powierzchnia gminy Szczecinek wg kierunków wykorzystania (w %, 2014 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Powierzchnia geodezyjna kraju według kierunków wykorzystania – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015]

Oprócz wspomnianej wysokiej lesistości terenu, charakterystycznym elementem krajobrazu jest również wysoki udział użytków rolnych, które stanowią blisko 44% powierzchni całkowitej gminy. W porównaniu do powiatu szczecineckiego współczynnik dostępności przestrzeni dla rozwoju produkcji roślinnej, ogrodniczej lub zwierzęcej w gminie jest wyższy o 4,3 p.p.

Rysunek 5 Zestawienie klas bonitacyjnych gleb – powiat szczecinecki i Gmina Szczecinek, wrzesień 2013

	II - gleby orne bardzo dobre	III - gleby orne dobre	IIIa - gleby orne dobre	IIIb - gleby orne dobre	IV - gleby orne średnie	IVa - gleby orne średnie	IVb - gleby orne średnie	V - gleby orne słabe	VI - gleby orne najsłabsze	Grunty nieobjęte klasyfikacją gleboznawczą
gmina Szczecinek	0	549,9698	162,6204	697,7103	2881,376	3464,72	3824,723	8132,186	4040,486	26107,64
powiat szczecinecki	17,6267	1637,172	420,0233	2598,1	7888,657	11556,5	12966,13	25981,65	12678,12	100689,5

Źródło: na podstawie: Program Ochrony Środowiska dla powiatu szczecineckiego na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017 – 2020, s. 100.

Największy udział gleb analizowanej gminy przypada na klasy V i VI, czyli gleby orne słabe i najslabsze. Jednak analiza klas gleb z terenu gminy w stosunku do tychże gleb w powierzchni powiatu, pokazuje że gmina Szczecinek posiada aż 33,6% gleb ornych dobrych przypadających na powiat. Zatem, na tle powiatu, gmina Szczecinek wyróżnia się pozytywnie pod względem jakości gleb.

Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 2,57% powierzchni gminy Szczecinek. Gmina Szczecinek posiada wiele miejsc o wysokich walorach kulturowych. Do rejestru zabytków wpisane są:

Tabela 1 Zabytki w gminie Szczecinek

Sołectwo	Zabytki
Drawień	kościół ewangelicki, ob. rzym. – kat. fil. pw. MB Różańcowej, szach., 1695, 1927, nr rej.: A-1116 z 9.05.1961 - zespół pałacowy, XVIII-XIX:
Gałowo	park dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 1081 z 10.01.1979
Grąbczyn	park pałacowy, XIX, nr rej.: 1082 z 10.01.1979
Gwda Wielka	kościół ewangelicki, ob. rzym. kat. par.pw. św. Stanisława Biskupa Męczennika, 1864-1866, nr rej.: A - 322 z 16.08.2007 - cmentarz kościelny, nr rej.: j.w.
Jadwiżyn	zespół folwarczny, pocz. XX, nr rej.: A-1203 z 16.10.2013: -dwór –rządcówka -park z podwórzem gospodarczym

Sołectwo	Zabytki
Jelenino	kościół ewangelicki, ob. rzym. – kat. par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, 1887, nr rej.: A-1308 z 29.12.1998
Parsęcko	zespół dworski, 2 poł. XIX, nr rej.: 1221 z 9.04.1991 i z 20.01.1993: -dwór -park -2 budynki gospodarcze
Sitno	kościół ewangelicki, ob. rzym.-kat. fil. pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, 1870-1880, nr rej.: A-1309 z 29.12.1998
Spore	kościół ewangelicki, ob. rzym. – kat. fil. pw. Najświętszej Rodziny, 1859 – 1865, nr rej.: A- 1098 z 4.09.1995 -cmentarz przy kościele, nr rej.: j.w.
Trzebiechowo	kościół ewangelicki, ob. rzym.- kat. pw. MB Częstochowskiej, 3 ćw. XIX, nr rej.: A-59 z 6.04.2001 -zespół pałacowy, 2 poł. XIX: -pałac, nr rej.: 1087 z 20.02.1979 -park z aleją dojazdową, nr rej.: 1036 z 22.06.1978 i z 23.03.1993
Wierzchowo	kościół ewangelicki, ob. rzym. – kat. fil. pw. Wniebowzięcia NMP, XVIII, nr rej.: 443 z 19.03.1965 -dzwonnica, szach., nr rej.: j.w. -park dworski, XIX, nr rej.: 1122 z 11.10.1980

Sołectwo	Zabytki
Wilcze Laski	kościół ewangelicki, ob. rzym. – kat. fil.pw. Wszystkich Świętych, 1894, nr rej.: A - 671 z 25.08.2010 -d. cmentarz przy kościele, nr rej.: j.w. -zespół pałacowy, 2 poł. XIX, nr rej.: 1197 z 15.01.1985: -pałac -park
Żółtnica	zespół d. kościoła ewangelickiego, nr rej.: A-1114 z 29.08.1966: -kościół, ob. rzym. – kat. fil.pw. MB Częstochowskiej, 1820, -dzwonnica, drewn. -cmentarz przykościelny -park dworski, poł. XIX, nr rej.: 1121 z 11.10.1980

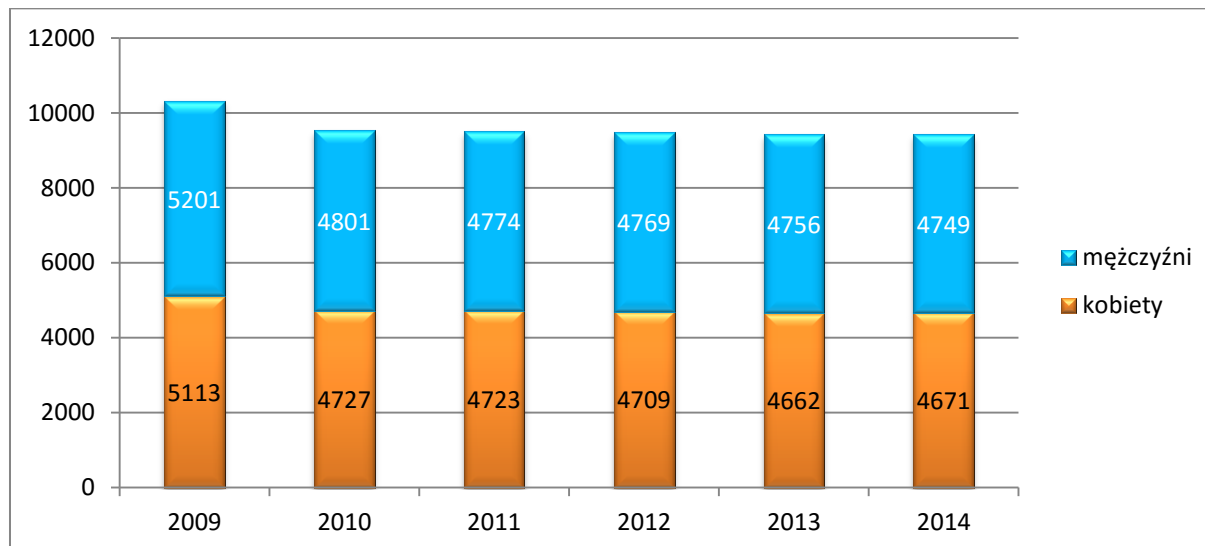
Źródło: opracowanie własne.

3.2. Sfera społeczna

Liczba mieszkańców gminy zmniejsza się systematycznie od 2009 r. (10 314 osób). W 2016 r. stan ludności wyniósł 9406 osób (stan na 31.01.2016 r.), a 50,4% mieszkańców stanowili mężczyźni. Współczynnik określający wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn, wynosi 98 (kobiet przypadających na 100 mężczyzn). Należy także zaznaczyć, że zmiana liczby ludności w stosunku do roku poprzedniego na 1000 mieszkańców jest nieznacznie dodatnia i wynosi 0,2. Natomiast cały powiat szczecinecki charakteryzuje się ujemnym wskaźnikiem, tj. -3,1 osoby na 1000 mieszkańców w stosunku do roku poprzedniego. Gęstość zaludnienia w gminie jest bardzo niska i wynosi 19 osób na 1 km². Jest to znacznie mniejszy współczynnik, niż w przypadku powiatu szczecineckiego (45 osób na 1 km²).

Rysunek 6 Liczba mieszkańców z podziałem na płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Stan ludności – 2009 – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

Największy wzrost liczby mieszkańców (w ujęciu procentowym) nastąpił w grupach wiekowych 60-69 lat oraz powyżej 85 lat. Największy spadek odnotowano zaś w przypadku osób w wieku 0-4 lata, 10-19 lat. Świadczy to o niekorzystnych tendencjach demograficznych – starzeniu się społeczeństwa. Należy jednocześnie podkreślić, iż pomimo tego trendu, struktura populacji gminy pod względem wieku pozostaje korzystna demograficznie. Istotnym jest zatem, aby przeciwdziałać ewentualnemu zmniejszaniu się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, poprzez prowadzenie polityki prorodzinnej i zwiększaniu atrakcyjności gminy poprzez poprawę warunków życia mieszkańców i wsparcie rozwoju lokalnego rynku pracy.

Tabela 2 Ludność wg grup wiekowych

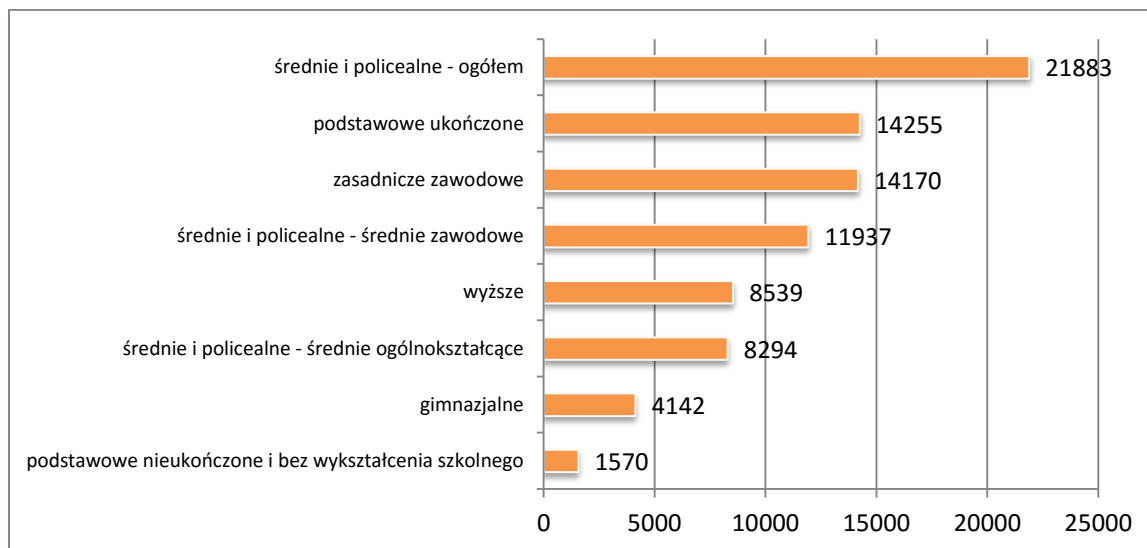
	2009	2014	różnica	różnica %	2009 % w całej populacji	2014 % w całej populacji
0-4	661	478	-183	-28%	6%	5%
5-9	637	554	-83	-13%	6%	6%
10-14	737	545	-192	-26%	7%	6%
15-19	893	640	-253	-28%	9%	7%
20-24	894	837	-57	-6%	9%	9%
25-29	845	771	-74	-9%	8%	8%
30-34	714	777	63	9%	7%	8%
35-39	696	657	-39	-6%	7%	7%
40-44	626	637	11	2%	6%	7%
45-49	681	597	-84	-12%	7%	6%
50-54	807	611	-196	-24%	8%	6%
55-59	679	720	41	6%	7%	8%
60-64	478	587	109	23%	5%	6%
65-69	283	389	106	37%	3%	4%
70-74	250	206	-44	-18%	2%	2%
75-79	201	186	-15	-7%	2%	2%
80-84	144	115	-29	-20%	1%	1%
85 i więcej	88	113	25	28%	1%	1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ludność wg grup wieku – 2009; 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.02.2016].

Ze względu na niedostępność danych dotyczących wykształcenia mieszkańców gminy Szczecinek, należy przeanalizować poziom wykształcenia mieszkańców powiatu szczecineckiego.

Rysunek 7 Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu szczecineckiego w wieku 13 lat i więcej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ludność w wieku 13 lat i więcej wg grup wieku i poziomu wykształcenia, Narodowy spis Powszechny – 2011 r*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

Największą część mieszkańców stanowią osoby z wykształceniem średnim i policealnym (26%). Równie duży odsetek osób posiada wykształcenie podstawowe ukończone (17%) oraz zasadnicze zawodowe (17%). Wyższe wykształcenie posiada 10% mieszkańców powiatu. Pozostała struktura w powiecie przedstawia się następująco: 10% wykształcenie policealne – średnie ogólnokształcące, 5% wykształcenie gimnazjalne. Analizie poddana została liczba mieszkańców z podziałem na grupy wiekowe. Szczegółowe informacje zostały przedstawione w następnym tabeli.

Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu szczecineckiego w wieku 13 lat i więcej (według grup wiekowych)

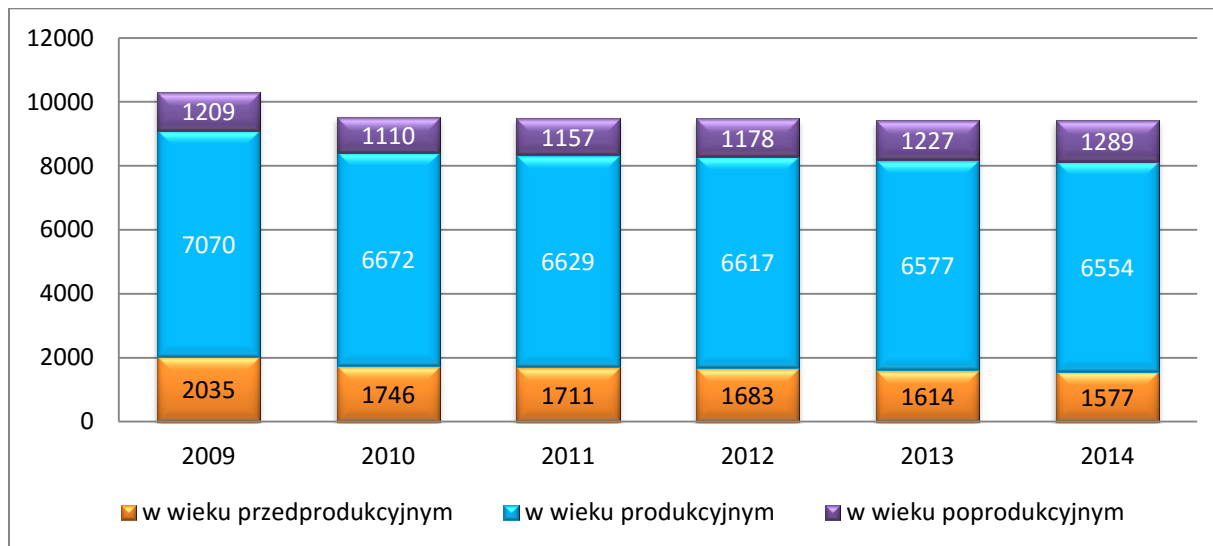
	wyższe	średnie i policealne - ogółem	średnie i policealne - średnie zawodowe	średnie i policealne - średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego
13-14	0	0	0	0	0	0	1545	281
15-19	0	401	44	352	160	3165	1646	56
20-24	478	3113	1277	1732	713	770	211	28
25-29	1560	2301	1282	838	1122	67	523	33
30-34	1380	1728	925	695	1354	12	588	43
35-39	1052	1714	980	590	1678	0	489	26
40-44	772	1612	1022	460	1406	9	698	38
45-49	709	1820	1233	479	1765	4	620	32
50-54	722	2207	1493	477	2087	9	1090	55
55-59	589	2367	1447	740	1698	31	1386	69
60-64	519	2019	1004	771	1160	6	1355	59
65 i więcej	757	2602	1230	1160	1027	68	4104	851

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ludność w wieku 13 lat i więcej wg grup wieku i poziomu wykształcenia, Narodowy spis Powszechny – 2011 r*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

Największą grupę mieszkańców stanowią osoby w wieku produkcyjnym (tj. 70%). Różnica pomiędzy liczbą osób, które wchodzi na rynek pracy a liczbą osób w wieku produkcyjnym wynosi 3 p.p. Należy zaznaczyć, że w latach 2009 – 2014 zmniejszył się udział grup w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców, co jest spowodowane coraz mniejszą liczbą urodzeń. Przyrost naturalny w latach 2009-2014 osiągał wartości przeważnie dodatnie. Wyjątek stanowi rok 2010, w którym liczba zgonów była wyższa od liczby urodzeń. Zwiększył się natomiast udział osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, co w przyszłości, w przypadku kontynuacji tego trendu, może spowodować niekorzystne zmiany w strukturze populacji powiatu i zmniejszenie udziału osób w wieku produkcyjnym, czego konsekwencje będą negatywne dla gospodarki.

Rysunek 8 Liczba mieszkańców gminy Szczecinek z podziałem na grupę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ludność w wieku przedprodukcyjnym – 2009 – 2014 r*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

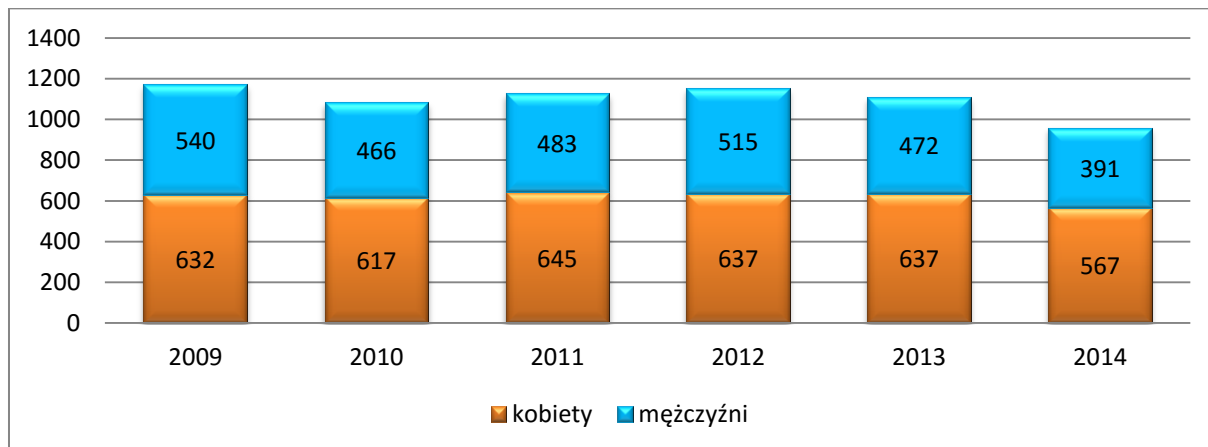
Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Gminy Szczecinek wynosi:

- 52,0 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym;
- 66,6 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym;
- 20,8 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Wskaźniki obrazują, iż pomimo wykazanych we wcześniejszej analizie niekorzystnych tendencji demograficznych, osoby w wieku produkcyjnym nadal stanowią zdecydowaną większość mieszkańców gminy Szczecinek. Struktura populacji gminy jest znacznie bardziej korzystna aniżeli w przypadku wskaźników krajowych. Gmina Szczecinek posiada zatem znaczący potencjał demograficzny i działania polityki społecznej powinny być ukierunkowane na zatrzymanie migracji osób w wieku produkcyjnym, poprzez systematyczne zwiększanie atrakcyjności gminy, rozszerzanie oferty kulturalno-rozrywkowej, przyciąganie inwestorów i powstawanie nowych miejsc pracy oraz działania promocyjne, ukierunkowane na wzrost poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców.

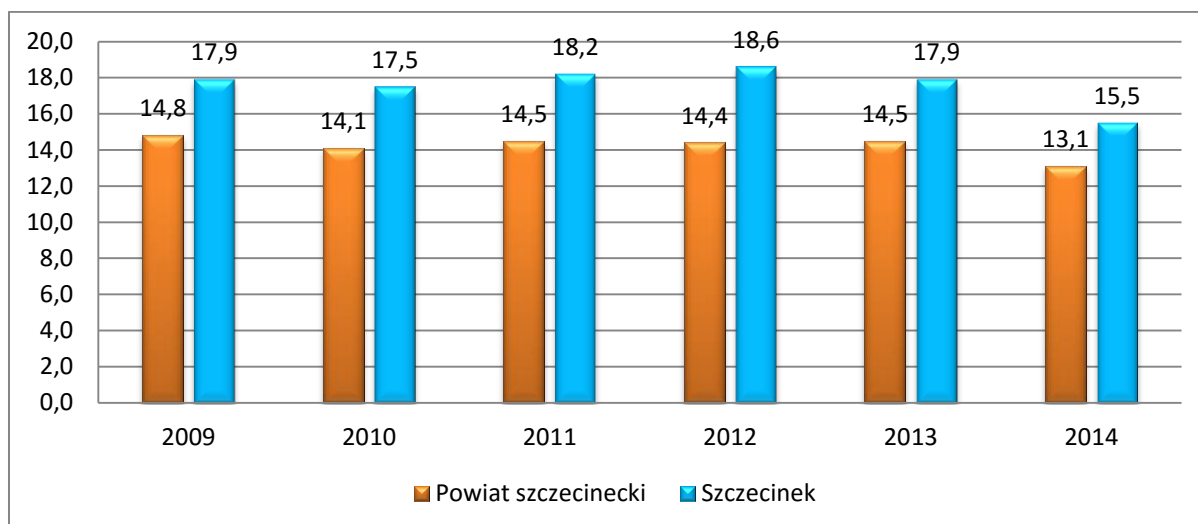
Rysunek 9 Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminie Szczecinek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Rynek pracy – 2009 – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

Blisko 60% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych stanowią kobiety. Ogólna liczba osób bezrobotnych spadła z poziomu 1172 (2009 r.) do 958 osób w 2014 r. W roku 2014 w gminie szczecinek na 1000 mieszkańców przypadało 42 pracujących.

Rysunek 10 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek, lata 2009 – 2014 (w %)

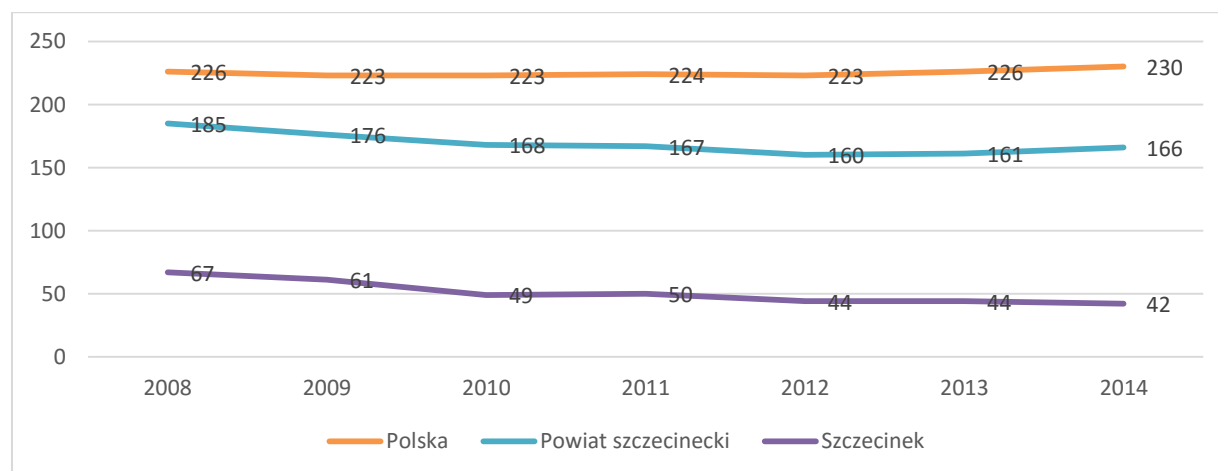

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

Udział [zarejestrowanych]bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wyniósł 15,5% w roku 2014 i była to wartość zdecydowanie niższa, aniżeli w latach 2009-2013 (kiedy to wartość wskaźnika utrzymywała się na wysokim poziomie 17,9-18,6%). Sytuacja na lokalnym rynku pracy gminy Szczecinek, w świetle powyższych wyników, uległa znaczącej poprawie, a przełomowe były lata 2013/2014. Należy jednocześnie pamiętać, iż poprawa wartości wskaźników bezrobocia może być także spowodowana zmniejszającą się liczbą ludności w wieku produkcyjnym, co wskazywałoby na występujące zjawisko emigracji zarobkowej (emigrują osoby, które nie mogą znaleźć zatrudnienia na lokalnym rynku pracy).

Rysunek 11 Pracujący na 1000 ludności, lata 2008-2014, Polska, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek

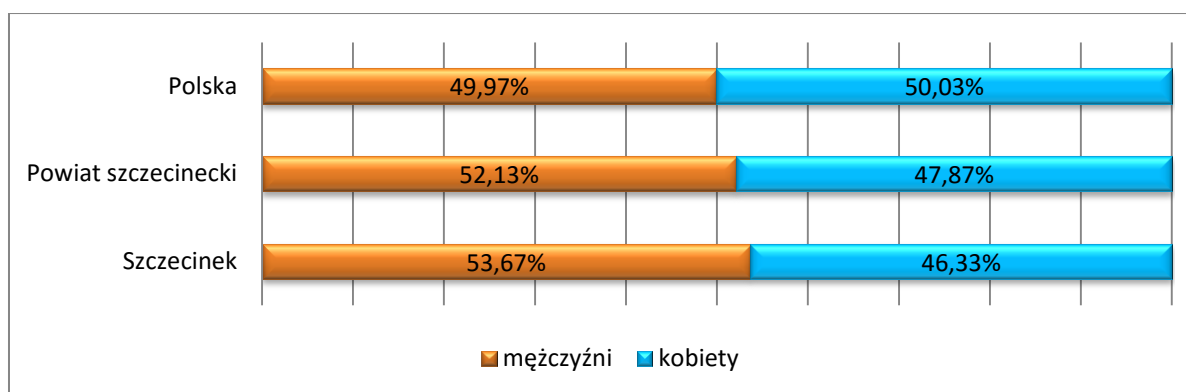
Źródło: Opracowanie własne na *Pracujący na 1000 ludności*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 18.11.2015].

Wskaźnik liczby osób pracujących przypadających na 1000 ludności gminy Szczecinek, od lat utrzymuje się poniżej średniej, zarówno dla powiatu szczecineckiego, jak i Polski ogółem (warto zauważyć, iż średnia dla Polski z uwzględnieniem wyłącznie gmin wiejskich również jest znacznie wyższa i wyniosła w 2014 r. 113 osób). Ponadto, od 2008 r. obserwować można systematyczne spadki w ramach wyżej wymienionego wskaźnika. W okresie 2008-2014 zmniejszył się on o 37%, przy czym ostatecznie (w 2014 r.) zatrzymał się na liczbie 42 osób pracujących na 1000 mieszkańców.

Wskazuje to na fakt, iż obecny moment jest kluczowym dla dalszego rozwoju lokalnego rynku pracy i należy podjąć działania z zakresu wsparcia przedsiębiorczości i podnoszenia kapitału społecznego gminy poprzez pozyskiwanie inwestorów oraz zintensyfikowanie działań doradczych i szkoleniowych dla mieszkańców, w celu zwiększenia ich szans na rynku pracy.

Rysunek 12 Pracujący wg płci, Polska, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek w 2014 r. (w %)

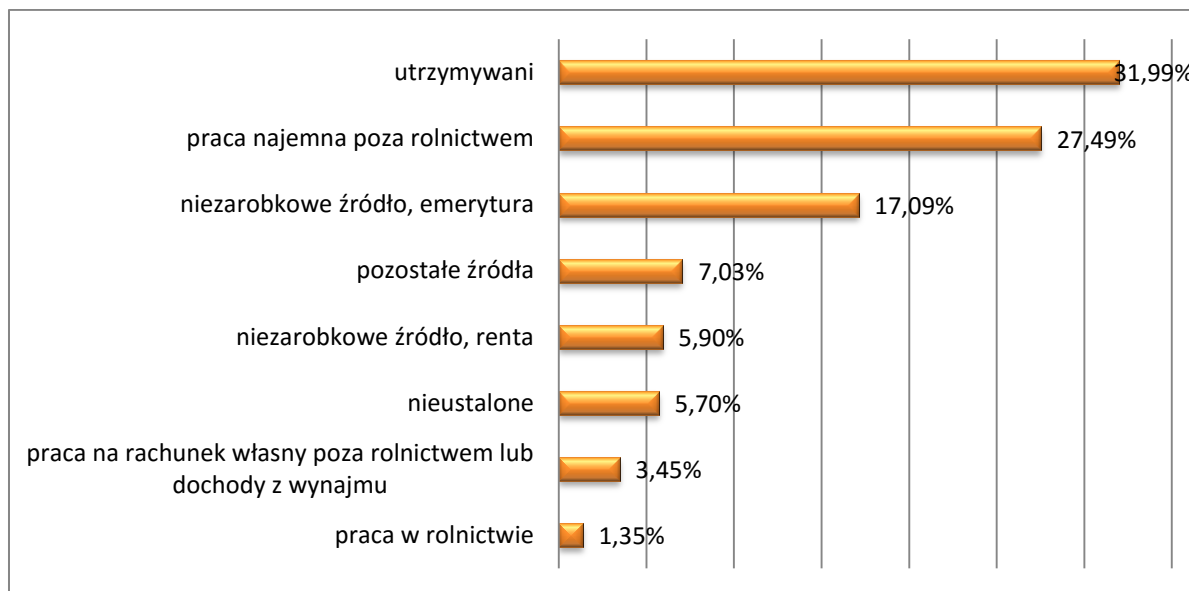

Źródło: Opracowanie własne na *Pracujący wg płci*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 04.12.2015].

Podział pracujących na terenie gminy Szczecinek wg płci prezentuje się w sposób zbliżony do średniej ogólnopolskiej i przypadającej na powiat szczecinecki. Niemniej, cechą charakterystyczną analizowanej gminy jest wyższy udział mężczyzn w ogólnej liczbie pracujących (53,67% w 2014 r.). Wskazuje to na fakt, iż w pierwszej kolejności należy ukierunkować działania zmierzające do niwelowania bezrobocia wśród kobiet, których sytuacja na lokalnym rynku pracy jest gorsza.

Rysunek 13 Źródło utrzymania ludności, powiat szczecinecki – tereny wiejskie, 2011 r.

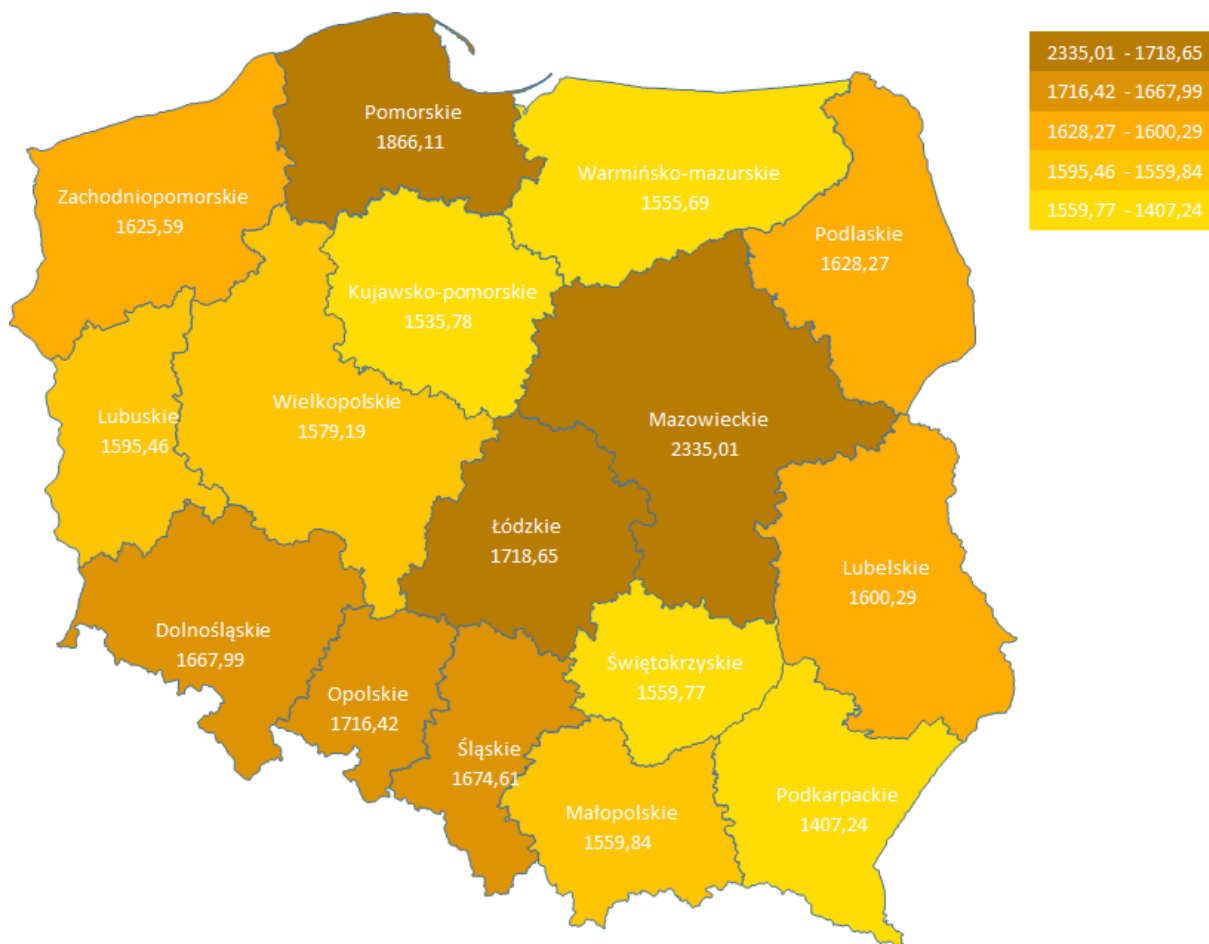

Źródło: Opracowanie własne na *Narodowy Spis Powszechny 2011*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 04.12.2015].

Według danych, odnoszących się do terenów wiejskich powiatu szczecineckiego, jedna trzecia mieszkańców pozostaje na utrzymaniu innych osób (32%). Znaczna część osób pracuje poza rolnictwem (27,49%). Trzecią pod względem liczebności grupą są osoby, które posiadają niezarobkowe źródło utrzymania (17,09%). Charakterystyka ludności powiatu szczecineckiego pod względem źródła utrzymania wskazuje na brak wykorzystania pełnego potencjału znacznej ilości terenów rolniczych. Większość mieszkańców terenów wiejskich powiatu szczecineckiego jest zatrudniona poza rolnictwem.

Rysunek 14 Średnie miesięczne przychody na 1 osobę w gospodarstwie domowym wg województw

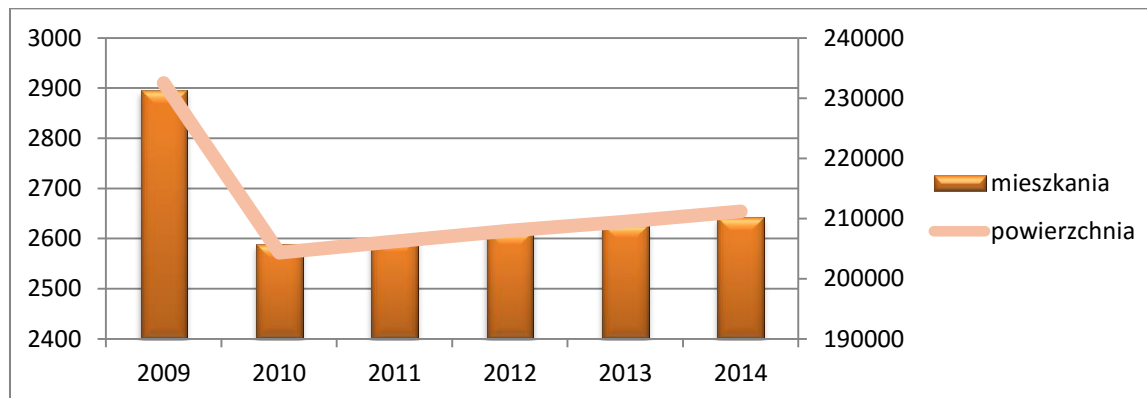

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Budżety gospodarstw domowych w 2014 r.*, GUS, 2015 r., s. 115.

Ze względu na brak prowadzonej statystyki przez GUS, w odniesieniu do dochodów gospodarstw domowych w ujęciu powiatowym i gminnym, powyżej przedstawiono dane z tego zakresu w ujęciu wojewódzkim. Województwo zachodniopomorskie pod tym względem plasuje się w połowie zestawienia województw (8 miejsce) z wynikiem na poziomie 1667,99 zł przychodów w gospodarstwie domowym. Tym samym, województwo to znalazło się poniżej średniej krajowej (1726,05 zł). Wynika to w dużym stopniu z faktu zawyżania średniej krajowej przez woj. mazowieckie.

Rysunek 15 Zasoby mieszkaniowe w gminie

Źródło: Opracowanie własne na *Zasoby mieszkaniowe w gminie*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 04.12.2015].

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego o zasobach mieszkaniowych wynika, że ich liczba na terenie gminy zmniejsza się. W 2014 r. w gminie znajdowało się 2 462 mieszkań (łącznie 1715 budynków mieszkalnych) o łącznej powierzchni użytkowej 211 165 m². W gminie Szczecinek wypłacanych jest także 378 dodatków mieszkaniowych, a ich kwota zwiększyła się z 34 516 zł w 2009 r. do 64 258 zł w 2014 r.

Tabela 4 Kierunki migracji w gminie

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
zameldowania ogółem	160	138	110	116	117	122
zameldowania z miast	126	109	90	92	91	91
zameldowania ze wsi	29	27	15	22	25	28
zameldowania z zagranicy	5	2	5	2	1	3
wymeldowania ogółem	195	178	164	111	184	205
wymeldowania do miast	136	122	118	76	115	133
wymeldowania na wieś	49	48	41	28	37	26
wymeldowania za granicę	10	8	5	7	32	46
saldo migracji	-35	-40	-54	5	-67	-83
saldo migracji na 1000 osób	-3,4	-4,2	-5,7	0,5	-7,1	-8,8

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
saldo migracji zagranicznych na 1000 osób	-0,49	-0,63	0,00	-0,53	-3,28	-4,58

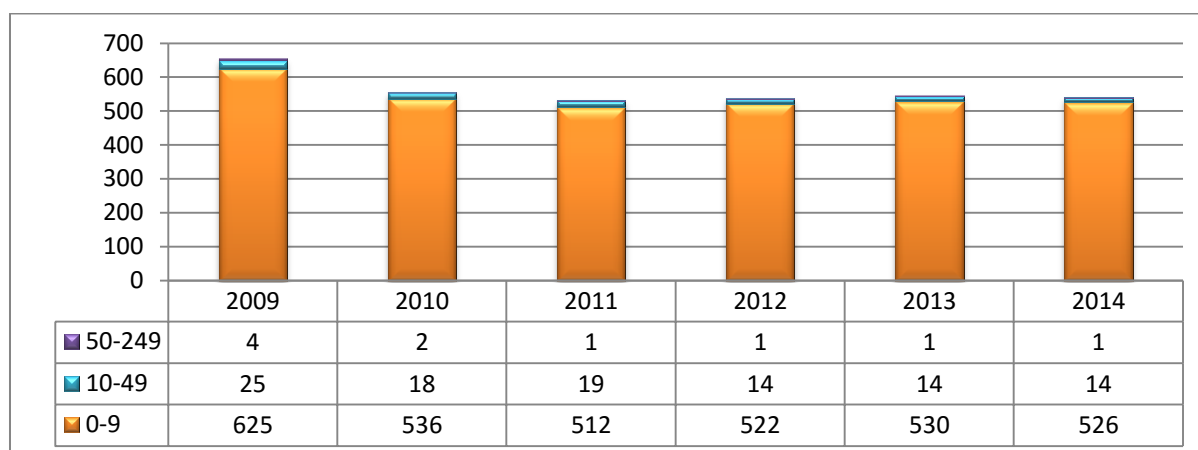
Źródło: Opracowanie własne na *Kierunki migracji*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 04.12.2015].

Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a wymeldowanych w gminie Szczecinek w 2014 r. wyniosła -83 osoby. Ujemne saldo migracji związane jest ze zwiększającą się liczbą wymeldowań ogółem. Dotyczy to przede wszystkim zmiany miejsca zamieszkania do innych miast (65%). 22% wymeldowań dotyczy także zmiany miejsca zamieszkania poza granicę kraju. W przypadku nowych mieszkańców gminy, 75% pochodzi z innych miast, 23% ze wsi a 2% to obcokrajowcy. Należy jednak zaznaczyć, że liczba zameldowań ogółem ma tendencję rosnącą, w przeciwieństwie do liczby osób wymeldowanych, co może być spowodowane tym, iż głównymi przyczynami emigracji był brak pracy, a obecnie sytuacja na lokalnym rynku ulega poprawie.

3.3. Sfera gospodarcza

W gminie zmniejsza się liczba podmiotów gospodarczych, które zostały wpisane do centralnego rejestru REGON prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny.

Rysunek 16 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Podmioty gospodarcze i przekształcenia własnościowe i strukturalne – 2009 – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015].

W 2014 r. na terenie gminy znajdowało się 541 takich podmiotów, co oznacza spadek o niecałe 20% w stosunku do roku 2009. W regionie funkcjonowało najwięcej przedsiębiorstw mikro, zatrudniających do 9 pracowników. W 2014 r. małych przedsiębiorstw działało 14, a dużych tylko 1. Na terenie gminy nie znajduje się żadne bardzo duże przedsiębiorstwo ani korporacja, które mogłyby wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości regionu. Świadczy to o stosunkowo niskim potencjale inwestycyjnym gminy Szczecinek. 98% wszystkich przedsiębiorstw stanowią firmy z sektora prywatnego.

Największym pracodawcą w regionie jest przedsiębiorstwo Kronospan. Jest to firma zajmująca się produkcją płyt melaminowanych, połyskowych, blatów roboczych, akcesoriów do blatów, płyt kompaktowych oraz innych.

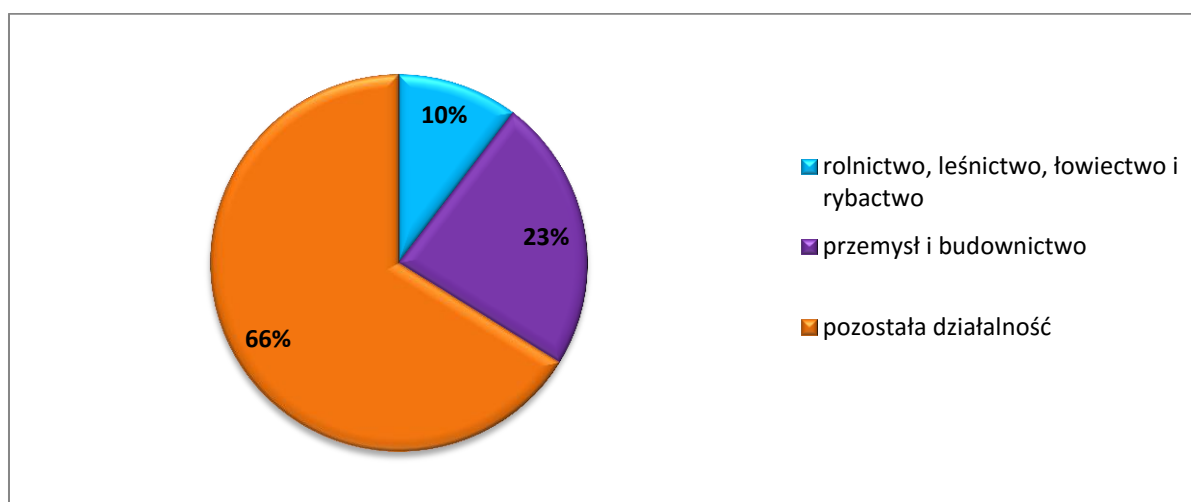
Do najważniejszych przedsiębiorstw w regionie należą:

- Trawnik-Producent: przedsiębiorstwo istnieje od 1998 r. i zajmuje w Polsce pozycję lidera pod względem produkcji naturalnej trawy. Posiada 300 hektarową plantację i w pełni zautomatyzowaną produkcję. Firma oferuje zarówno trawę przeznaczoną dla obiektów sportowych, jak i dla ogrodów. W 2013 roku podmiot został laureatem nagrody „Złoty Laur 20-lecia Agro Ligi” przyznawanej ludziom oraz firmom, które odnoszą sukcesy na polu najbardziej przedsiębiorczych polskich agrobiznesmenów.
- Asgraf Sp. z o.o.: przedsiębiorstwo oferuje nadwozia, zabudowy (w tym specjalistyczne) i plandeki.
- Kopalnia surowców mineralnych Parsęcko - przedsiębiorstwo istnieje od ponad 20 lat w systemie wielozakładowym, z siedzibą główną w Parsęcku. Powstała w 1991 r. i obecnie stanowi średniej wielkości przedsiębiorstwo rodzinne, specjalizujące się w produkcji różnych asortymentów kruszywa. Firma zatrudnia około 90-100 wykwalifikowanych pracowników we wszystkich zakładach produkcyjnych (tj. Parsęcko, Drawsko-Pomorskie, Nowy Kobrzyniec).

- Zakład Przerobu Surowców Mineralnych "Minerał" Sp. z o.o.: przedsiębiorstwo założone zostało w 1993 r. Zajmuje się przeróbką surowców mineralnych, a w szczególności przemiałem wapienia, dolomitu i kwarcu oraz przerobem gliny kaolinowej. Firma zajmuje się produkcją materiałów budowlanych tj. tynki mineralne (kornik i baranek), kleje do styropianu i do siatki, zaprawy (murarskie, tynkarskie).
- Inreco Emulsja Sp. z o.o.: przedsiębiorstwo funkcjonuje od 2002 r. Powstało w 1998 r. jako INRECO - RDM EMULSJA Sp. z o.o., w wyniku przekształceń własnościowych, jakie zaszły w Szczecineckim Przedsiębiorstwie Dróg i Mostów "SPEDIM". Podstawową działalnością Spółki jest produkcja i sprzedaż kationowych emulsji asfaltowych dla drogownictwa. Do usług towarzyszących należą: transport emulsji asfaltowych na budowy cysternami samochodowymi o ładowności 25 MG lub 5 MG oraz badania laboratoryjne. Firma była wielokrotnie wyróżniana w konkursach i rankingach biznesowych. Pracuje w oparciu o System Zarządzania Jakością ISO 9001:2000, który został wdrożony w 2005 r.

Rysunek 17 Podmioty gospodarcze wg grup działalności PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Podmioty wg sekcji i działów PKD – 2009 – 2014 r.*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 10.11.2015]

Ponad 3/5 wszystkich przedsiębiorstw z terenu gminy stanowią podmioty gospodarcze z obszaru pozostała działalność. Najmniejsza liczba przedsiębiorstw w regionie należy do grupy rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo. 23% przedsiębiorstw stanowią podmioty z sektora przemysł i budownictwo. Biorąc pod uwagę sekcje i działy PKD, największa liczba podmiotów zarejestrowała swoją działalność w takich sekcjach jak:

- G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (24%);
- F – budownictwo (14%);
- A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (10%);
- Si T – pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na potrzeby własne (8%).

Tabela 5 Liczba osób pracujących w podziale na branże – gmina wiejska Szczecinek, dane na koniec 2014 r.

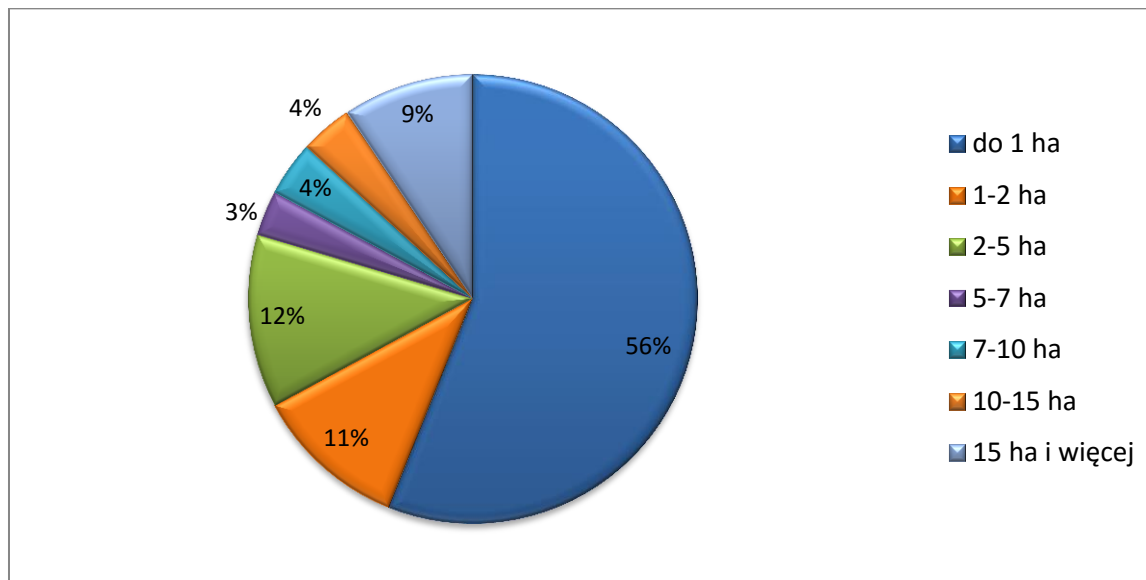
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	Działalność Finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości oraz pozostałe usługi
37	97	79	182

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Województwo Zachodniopomorskie. Podregiony, Powiaty, Gminy – 2015*, GUS, s.121.

Ze względu na wysoki udział gospodarstw rolnych do 1 ha, poniżej przedstawione zostały ich wielkości według kryterium obszarów użytków rolnych.

Rysunek 18 Gospodarstwa rolne wg grup obszarów użytków rolnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Urzędu Gminy [data dostępu: 10.11.2015].

W gminie Szczecinek ponad połowę wszystkich gospodarstw stanowią gospodarstwa posiadające użytki rolne o powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Działalność rolnicza na terenie gminy jest zatem oparta o liczne gospodarstwa o małej powierzchni, co może powodować trudność w konkurowaniu na rynku wojewódzkim. Zgodnie z danymi Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w 2015 roku w województwie zachodniopomorskim średnia wielkość powierzchni gruntów rolnych w pojedynczym gospodarstwie wynosiła 30 ha i była to najwyższa wartość w kraju. Konkurencyjność gospodarstw o małej powierzchni w zakresie możliwości produkcji i hodowli jest znacznie niższa i może opierać się przede wszystkim na wysokiej jakości produktu, stosowaniu rozwiązań ekologicznych, a także uzupełnianiu działalności o usługi agroturystyczne.

3.4. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura komunikacyjna

Przez teren gminy Szczecinek przebiega trasa dwóch dróg krajowych:

- Nr 11 z Kołobrzegu do Bytomia (łącząca siedzibę gminy, Szczecinek z Okonkiem (26 km) oraz przez Wierzchowo (19 km) z Bobolicami (31 km));
- Nr 20 ze Stargardu Szczecińskiego do Gdyni (prowadząca przez Gwdę Wielką i Gwdę Małą (9 km) do Białego Boru (29 km) oraz przez Jelenino do Czaplinka (13km).

W przypadku dróg wojewódzkich podział prezentuje się następująco:

- DW172 (ze Szczecinka do Barwic (24 km));
- DW201 (z Gwdy Małej do Czarnego (10 km)).

Tabela 6 Drogi na terenie gminy Szczecinek w podziale na grupy

	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ (W KM)
drogi krajowe	11	granica gminy – Szczecinek (granica miasta); Szczecinek (granica miasta) – Wierzchowo – granica Gminy	24,728
	20	Jelenino – Sitno – Szczecinek (granica miasta); Szczecinek (granica miasta) – Marcelin – Gwda Wielka i Gwda Mała – granica Gminy	16,759
	Razem		44,487

Strategia Rozwoju
GMINY SZCZECINEK
na lata 2015 – 2025

	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ (W KM)
drogi wojewódzkie	172	granica Gminy – Szczecinek	4,02
	201	Gwda Mała – granica Gminy	5,7
	Razem		9,72
drogi powiatowe	0352Z	(Czechy) gr.gm. – Krągłe – do dr. 1266Z (Wierzchowo)	6,55
	1263Z	Godziszław – Sławno – dr. 17624	8,504
	1266Z	Wierzchowo – Kusowo - Silnowo	4,59
	1267Z	Brzeźno – Spore	6,77
	1268Z	Kusowo – Dałęcino	8,148
	1269Z	(Przeradz) granica gm. – dr. 1268Z – dr. kraj. 11 – dr.1274Z – Spore	9,867
	1270Z	Parsęcko – Dałęcino – dr. woj. 172	6,58
	1260Z	(Radomyśl) – granica gm. Szczecinek – Parsęcko – dr. woj. 172	6,071
	1271Z	Dr. kraj. 11 – Grąbczyn – dr. 0431Z	5,46
	0431Z	(Porost) granica powiatu – Drężno – granica gm. Szczecinek	9,015
	1272Z	Dr. kraj. 11 – St. Wierzchowo – Drężno – granica gminy Szczecinek	7,75
	1273Z	St. Wierzchowo – Spore – Gwda Wielka dr. kraj. 20	15,879
	1274Z	Spore – Trzcinnno – Gałowo – Szczecinek granica adm. miasta Szczecinek	8,079
	1284Z	(Kucharowo) – Mosina – Szczecinek granica adm. miasta Szczecinek	7
	1286Z	Mosina – Jelenino	4,902
1291Z	Sitno – Dziki	3,733	

	NR DROGI	PRZEBIEG DROGI	DŁUGOŚĆ (W KM)
	1292Z	Turowo – Dziki	3,836
	1293Z	Turowo – Wilcze Łaski – granica powiatu	7,78
	1294Z	Buczek – Żółtnica – Drawień – Wojnowo – granica powiatu	10,173
	1295Z	Od dr. kraj. 11 – Miękowo	0,95
	1296Z	Gwda Wielka – Żółtnica – Omulna – dr. kraj. 11	12,704
	1297Z	Od dr. kraj. Nr 20 – Szczecinek granica adm. miasta Szczecinek	1,2
	RAZEM		155,541
drogi gminne	RAZEM		80,648

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

Przez gminę przebiegają także trzy szlaki kolejowe, których węzeł znajduje się w mieście Szczecinek:

- Chojnice – Runowo Pomorskie;
- Piła – Ustka;
- Poznań – Kołobrzeg.

Linie obsługują zarówno transport towarowy jak i przewozy pasażerskie. Szczegółowy wykaz linii kolejowych został przedstawiony w tabeli poniżej.

Tabela 7 Linie kolejowe na terenie gminy Szczecinek

nr linii	nazwa linii	długość linii (w km)	rodzaj linii	status linii
404	Poznań – Szczecinek – Kołobrzeg	6,887	Jednotorowa, zelektryfikowana	Linia krajowa
210	Chojnice – Runowo Pomorskie	7,007	Dwutorowa, niezelektryfikowana	Linia krajowa
		7,292		
405	Piła – Ustka	10,396	Częściowo zelektryfikowana	Linia lokalna
		8,746		

Źródło: PKP PLK, Zakład Linii Kolejowych w Koszalinie.

System wodno - kanalizacyjny

W gminie znajduje się czternaście stacji uzdatniania wody (w miejscowościach: Wojnowo, Omulna, Turowo, Sitno, Parsęcko, Dalecino, Skotniki, Gałowo, Spore, Stare Wierzchowo, Wierzchowo, Krągłe, Kwakowo, Trzebiechowo), które zaopatrują mieszkańców w wodę. Długość sieci wodociągowej wynosi 115 km, a liczba przyłączy wodociągowych 1487 sztuk. Średnie zużycie wody w gminie Szczecinek na jednego mieszkańca wynosi ok. 2,18 m³/miesiąc.

Tabela 8 Sieć wodociągowa w gminie

Wskaźnik	Wartość
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	8017
Długość sieci wodociągowej	115 km
Ilość wody dostarczonej do gospodarstw	210 000 m ³ /rok
Liczba przyłączy wodociągowych	1487

Wskaźnik	Wartość
Średnie zużycie wody na mieszkańca	2,18 m ³ /rok
Liczba obiektów infrastruktury wodociągowej na terenie gminy	24

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

Długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 61,06 km, a korzysta z niej 3344 mieszkańców. Szacuje się, że ilość odprowadzanych ścieków zmniejszyła z 89,5 m³ w 2009 r. do blisko 86 m³ w 2014 r. Obecnie 60% mieszkańców gminy ma dostęp do sieci kanalizacyjnej. Na terenie gminy znajdują się także dwie oczyszczalnie biologiczne (w Turowie i Wierzchowiu) o łącznej przepustowości 315 m³/doba. Ścieki z części miejscowości z terenu Gminy Szczecinek odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w mieście Szczecinek.

Tabela 9 Sieć kanalizacyjna w gminie

Wskaźnik	Wartość
Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	3344
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	815 szt.
Długość sieci kanalizacyjnej	61,06 km
Ilość odprowadzanych ścieków	85 755 m ³ /rok
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	10 szt.

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

System gazowniczy

Na terenie gminy Szczecinek istnieje także sieć gazownicza – gaz doprowadzany jest do trzech miejscowości: Marcelin, Wierzchowo, Dalęcino. Dane dotyczące sieci gazowej zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 10 Sieć gazowa w Gminie

	niskie	średnie	podwyższone średnie	wysokie
długość gazociągów wg podziału na ciśnienie bez czynnych przyłączy (w m)	0	41056	0	47615
czynne przyłącza gazowe wg podziału na ciśnienie (w m)	0	2155	0	0

Źródło: Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Gdańsku, Zakład w Koszalinie.

System energetyczny

Przez obszar gminy przebiegają dwie napowietrzne linie energetyczne wysokiego napięcia: 220 kV i 110 kV stanowiące część sieci krajowego systemu energetycznego. Dostawa energii elektrycznej na terenie gminy Szczecinek odbywa się za pośrednictwem napowietrznych sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia zasilanych z Głównych Punktów Zasilania o parametrach technicznych 110/15 kV znajdującej się poza obszarem gminy tj. w mieście Szczecinek.

System ciepłowniczy

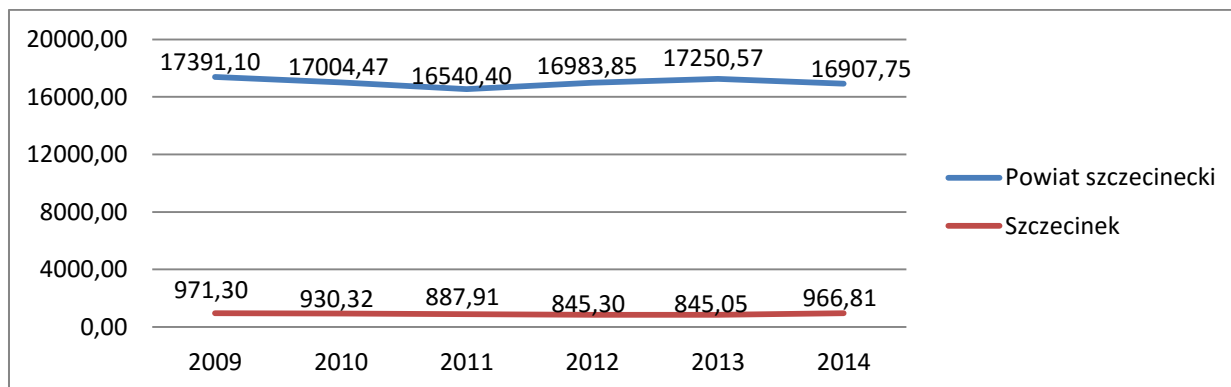
Na terenie gminy Szczecinek nie istnieje centralny system ciepłowniczy. Zasilanie odbiorców w ciepło opiera się przede wszystkim na ogrzewaniu rozproszonym indywidualnym, głównie są to kotły na paliwo stałe (węgiel, miął, drewno).

Gospodarka odpadami

W 2012 r. przyjęty został Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2012 – 2017. Ustalone zostały wówczas cztery regiony gospodarki odpadami komunalnymi (szczeciński, CZG R XXI, szczecinecki, koszaliński). Gmina Szczecinek przynależy do regionu szczecineckiego, który obejmuje 21 gmin. Na terenie gminy nie znajduje się żadne składowisko odpadów (są one składowane poza jej terenem).

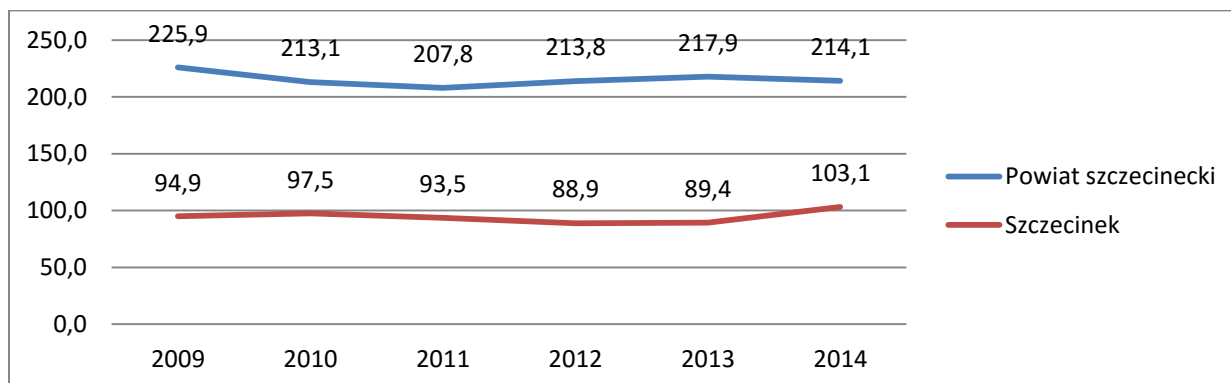
Rysunek 19 Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (lata 2009-2014, w tonach, gmina Szczecinek i powiat szczecinecki)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 08.12.2015].

Odpady zebrane w ciągu roku zarówno na terenie gminy Szczecinek, jak i całego powiatu utrzymują się w ostatnich latach na podobnym poziomie. W 2014 r. wartość ta wyniosła 966,81 ton (będąc tym samym zbliżoną do tej z 2009 r.). Niemniej, ilość produkowanych odpadów komunalnych zwiększa się, gdyż mimo zmian w powyższym wskaźniku liczba ludności we wskazanym okresie uległa spadkowi. Twierdzenie to udowadnia poniższy rysunek.

Rysunek 20 Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (lata 2009-2014, w kg na 1 mieszkańca, gmina Szczecinek i powiat szczecinecki)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 08.12.2015].

Mimo zauważonej dotychczas tendencji, w zakresie utrzymywania się stałej wartości odpadów zebranych w ciągu roku, wskaźnik ten w przeliczeniu na 1 mieszkańca uległ w okresie 2009-2014 r. wzrostowi o 8,6 p.p. Ostatecznie, w 2014 r. średnia waga odpadów przypadająca na 1 mieszkańca analizowanej gminy wyniosła 103,1 kg. Niemniej, mimo opisanego wzrostu, wskaźnik ten utrzymuje się na o wiele niższym poziomie, aniżeli średnia powiatowa (214,1 kg w 2014 r.).

3.5. Infrastruktura społeczna

W gminie Szczecinek w 2014 r. znajdowało się 5 bibliotek publiczno-szkolnych, a ich łączny księgozbiór stanowił ponad 40 tys. wolumenów:

- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Gwdzie Wielkiej;
- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Parsęcku;
- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Turowie;
- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Wierzchowie;
- Biblioteka Publiczno-Szkolna w Żółtnicy.

Oznacza to, że na jedną placówkę biblioteczną przypada 1570 osób. Żadna placówka biblioteczna nie jest przystosowana dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Jeden obiekt posiada przystosowane wejście do budynku dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Budynki te, w zdecydowanej większości, wymagają zatem modernizacji w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W 2014 r. na terenie gminy zorganizowanych zostało 19 imprez, w których uczestniczyło ok. 330 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się występy zespołów amatorskich i artystów zawodowych, imprezy muzyczne oraz lokalne konkursy. Należy także zaznaczyć, że w regionie funkcjonują zespoły artystyczne,

z których największą część stanowią grupy folklorystyczne (ludowe, pieśni i tańca oraz kapele) – ich członkami jest około 50 mieszkańców.

Tabela 11 Działalność domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic w gminie Szczecinek

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wystawy	0	-	0	1	1	1
Występy zespołów amatorskich	2	-	3	5	6	5
Występy artystów i zespołów zawodowych	0	-	0	0	0	3
Dyskoteki	0	-	0	0	0	2
Prelekcje, spotkania, wykłady	0	-	0	2	1	2
Imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	0	-	0	2	2	1
konkursy	0	-	1	2	1	4
inne	-	-	-	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 29.11.2015].

W gminie organizowane są także występy zespołów amatorskich oraz zawodowych, dyskoteki, konkursy oraz imprezy turystyczne i sportowo-rekreacyjne. Ich liczba zwiększa się, co jest spowodowane coraz większym zainteresowaniem mieszkańców taką formą spędzania wolnego czasu. Oferta kulturalno-rozrywkowa gminy jest zatem na dobrym poziomie. Szczególnie istotna jest tendencja do wzrostu zaangażowania w życie kulturalno-rozrywkowe gminy. Wydarzenia kulturalno-rozrywkowe oraz kluby, koła i zespoły zrzeszające mieszkańców są ważnym aspektem tworzenia tożsamości lokalnej, której wysoki poziom jest podstawą silnego kapitału społecznego gminy.

Tabela 12 Aktywność sportowa mieszkańców gminy Szczecinek

	2008	2010	2012	2014
Kluby	7	8	7	9
Członkowie	217	301	262	324
Ćwiczący ogółem	186	259	250	289
Sekcje sportowe	10	11	7	9
Trenerzy	1	2	1	4
Instruktorzy sportowi	3	5	9	9
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	10	11	11	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Infrastruktura sportów*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 01.11.2015].

Wraz ze zwiększającą się liczbą klubów sportowych, zwiększa się także liczba osób ćwiczących. W 2014 r. liczba członków poszczególnych klubów sportowych zwiększyła się o blisko 50% w porównaniu do roku 2009. W przypadku osób ćwiczących, ich liczba zwiększyła się o 55%. W związku z coraz większym zainteresowaniem kulturą fizyczną, sportem i rekreacją zwiększa się liczba instruktorów sportowych, trenerów oraz osób prowadzących zajęcia sportowe. Infrastruktura sportowa i oferta zajęć tego rodzaju w gminie Szczecinek jest na dobrym poziomie. Młodzież może np. korzystać z kompleksów sportowych „Orlik” w Turowie i Wierzchowie. Warto jednocześnie rozwinąć ofertę i infrastrukturę przeznaczoną dla całych rodzin i zachęcającą do aktywnego spędzania czasu.

Tabela 13 Ochrona zdrowia w gminie Szczecinek

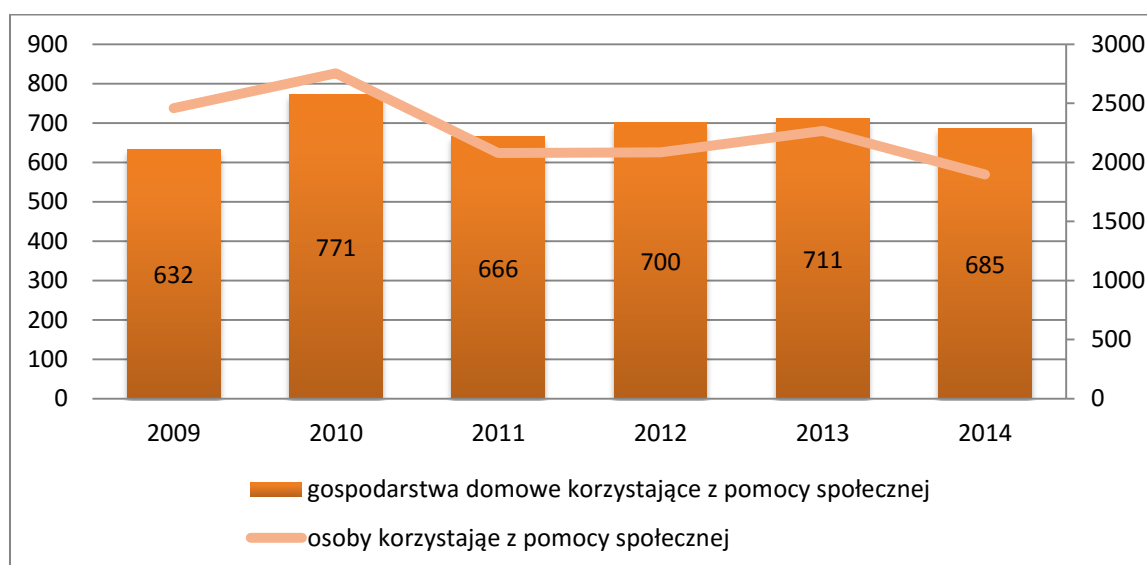
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
przychodnie	2	3	2	2	2	1
porady lekarskie	11381	6973	7739	6593	5800	7064
apteki	1	1	1	1	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Ochrona zdrowia*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 02.12.2015]

W gminie znajduje się jedna przychodnia oraz jeden punkt apteczny. W porównaniu do roku 2009o ponad 35%zmniejszyła się liczba udzielonych porad lekarskich (w 2014 r. ich liczba wyniosła 7064). Jest to spowodowane zmniejszającą się liczbą mieszkańców. Warto jednakże odnotować fakt, iż w wyniku zwiększającej się liczby osób starszych, zapotrzebowanie na specjalistyczną opiekę zdrowotną będzie rosło.

Rysunek 21 Środowiskowa pomoc społeczna w gminie Szczecinek

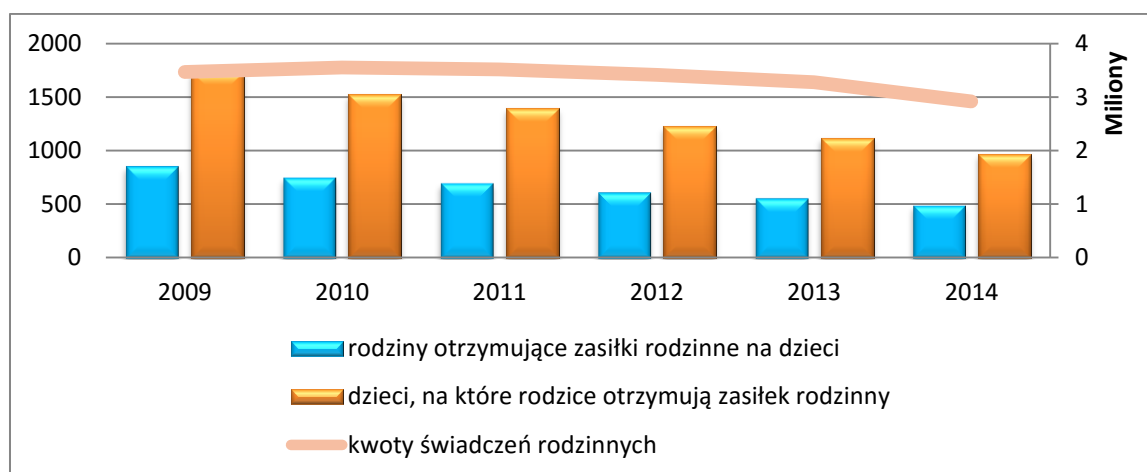
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Środowiskowa pomoc społeczna*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 02.12.2015]

W gminie Szczecinek 685 gospodarstw domowych korzysta z pomocy społecznej, a ponad 85% znajduje się poniżej progu dochodowego. W porównaniu do roku 2009 zmniejszyła się liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających z takiej pomocy (spadek o 22 p.p.). Zasięg korzystania z pomocy społecznej określa udział osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy w ludności ogółem – w przypadku gminy w roku 2014 wyniósł on 20,2%. Udzielane w ramach pomocy społecznej wsparcie utrzymuje się zatem na podobnym poziomie. Jego efektywność w dużej mierze jest zależna od czynników zewnętrznych, w tym przede wszystkim od sytuacji na lokalnym rynku pracy.

W gminie znajdują się także dwie placówki stacjonarnej pomocy społecznej, w których jest 65 miejsc dla potrzebujących. Szacuje się, że w gminie znajdują się 64 osoby bezdomne, które korzystają z ich wsparcia.

Rysunek 22 Świadczenia rodzinne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Świadczenia rodzinne*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 03.12.2015].

Ze świadczeń rodzinnych korzysta 490 rodzin oraz 966 dzieci, z których 43,7% jest w wieku do 17 lat. Liczba osób korzystających z zasiłków rodzinnych zmniejszyła się o blisko 45% w porównaniu do roku 2009. Zmniejszyła się także kwota świadczeń rodzinnych. W 2014 r. kwota ta wyniosła 2916 tys. zł, co oznacza spadek o ok 16% w stosunku do roku bazowego.

Tabela 14 Opieka nad dziećmi i młodzieżą

Świetlice wiejskie							
Świetlice wiejskie	ob.	17	12	12	14	6	7
miejsca całodobowe	msc.	380	240	240	-	-	-
korzystający (stan w dniu 31.XII)	osoba	-	-	-	270	120	109
korzystający w roku sprawozdawczym	osoba	752	240	240	270	120	109
wolontariusze w roku sprawozdawczym	osoba	50	0	0	0	0	0
miejsca	msc.	-	-	-	270	120	140

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Placówki wsparcia dziennego*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 04.12.2015].

W gminie zmniejszyła się liczba świetlic wiejskich, w których prowadzone są zajęcia animacyjne i profilaktyczne (do 7 w roku 2014). Łącznie ośrodki posiadają 140 miejsc, co oznacza spadek o blisko 50% w stosunku do roku 2009. Biorąc pod uwagę stan na 31.12.2014 r., z placówek skorzystało 109 osób. Gminne placówki nie posiadają także wolontariuszy w poszczególnych jednostkach. Tylko w 2009 r. zanotowano udział 50 osób, które zobowiązały się pomagać. Spadek tej liczby jest uzasadniony spadkiem liczby dzieci w gminie i związanym z tym zmniejszonym zapotrzebowaniem.

3.6. Edukacja

Wychowanie przedszkolne realizowane jest w różnych typach placówek: przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktach przedszkolnych. W gminie Szczecinek zlokalizowanych jest 7 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Łącznie uczęszcza do nich 98 dzieci, z czego większość stanowią dziewczęta. Jak widać w poniższej tabeli, liczba uczniów zmniejsza się systematycznie od 2011 r. Kobiety stanowią większość nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach. Można przewidywać, iż w związku ze spadkiem liczby dzieci zapotrzebowanie na przedszkola będzie się zmniejszało. Jednakże warunkiem koniecznym dla zatrzymania niekorzystnych tendencji demograficznych jest zapewnienie wysokiego poziomu opieki i wystarczającej liczby miejsc w przedszkolach. Należy zatem monitorować potrzeby mieszkańców w tym zakresie i w razie konieczności otwierać nowe placówki.

Tabela 15 Przedszkola i punkty przedszkolne

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	8	8	8	7	7	7
Dzieci	96	107	147	122	113	98
Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-6 lat	502	452	454	459	423	365
Nauczyciele w przeliczeniu na etaty	-	-	6,48	6,46	7,01	6,27

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Przedszkola i punkty przedszkolne*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 29.11.2015].

Niepublicznym przedszkolom przysługują dotacje z budżetu gminy na każdego ucznia (w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia). W związku z tym, gmina co miesiąc dopłaca do przedszkoli znajdujących się głównie na terenie miasta Szczecinka.

Tabela 16 Dopłata do przedszkola

Dopłata do przedszkola	Liczba dzieci	Kwota w zł
1. Gmina Bobolice	1	429,64
2. Gmina Grzmiąca	1	422,29
3. Gmina Okonek	1	519,43
4. Przedszkole SŁONECZKO, Szczecinek	6	2.205,00
5. Przedszkole BAJKA, Szczecinek	6	2.205,00
6. Przedszkole TĘCZA, Szczecinek	12	4.410,00
7. Przedszkole NUTKA, Szczecinek	12	4.410,00
8. Przedszkole KRASNOLUDEK, Szczecinek	16	5.880,00
9. Punkt przedszkolny SMERF, Szczecinek	4	732
10. Przedszkole MIŚ, Szczecinek	16	5.880,00
11. Miejska Jednostka Obsługi Oświaty, Szczecinek, przedszkola niepubliczne „za 1 zł”.	6	2.036,04
Razem	81	29.129,40

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

W gminie Szczecinek znajdują się niżej wymienione szkoły podstawowe, do których w 2014 r. uczęszczało 484 uczniów:

- Szkoła Podstawowa w Żółtnicy;
- Szkoła Podstawowa w Wierzchowie;
 - Filia w Sporem;
- Szkoła Podstawowa w Turowie;
 - Filia w Jeleninie (nie funkcjonuje od 2014 r.)
- Szkoła Podstawowa w Parsęcku;
- Szkoła Podstawowa w Gwdzie Wielkiej.

Tabela 17 Szkoły podstawowe

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba szkół/fili	9	8	8	7	7	7
Nauczyciele zatrudnieni w przeliczeniu na etaty	Brak danych	Brak danych	54,78	48,42	45,98	58,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Szkoły Podstawowe*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 29.11.2015].

Wszystkie jednostki zarządzane są przez gminny samorząd. Wraz ze zmniejszającą się liczbą mieszkańców zmniejsza się także liczba uczniów w szkołach podstawowych. Spadek liczby uczniów o ponad 25% w okresie 2009-2014 spowodował konieczność łączenia lub likwidowania niektórych placówek w regionie. W konsekwencji, zmniejsza się także liczba etatów w poszczególnych szkołach podstawowych. Należy zauważyć, że 52% wszystkich uczniów stanowią chłopcy. W przypadku nauczycieli 86% etatów zostało przyznane kobietom. Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych wyniósł 68,65%.

Tabela 18 Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:						
			0	I	II	III	IV	V	VI
SP w Gwdzie Wielkiej	7	78	12	14	8	8	10	8	18
SP w Parsęcku	7	80	15	11	10	10	11	9	14
SP w Turowie	10	163	32	17	21	22	20	30	21
SP w Wierzchowie	7	127	16	17	22	15	21	18	18
Filia Spore	7	52	12	7	7	7	6	7	6
SP w Żółtnicy	7	83	14	11	11	11	11	9	16
RAZEM	45	583	101	77	79	73	79	81	93

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

W powyższej tabeli przedstawiony został stan organizacji w szkołach podstawowych. W roku szkolnym 2014/2015 do szkół gminnych uczęszczało 583 uczniów. Biorąc pod uwagę liczbę uczniów, największą placówką była Szkoła Podstawowa w Turowie (do

której uczęszczało 28% wszystkich uczniów z terenu gminy). Najmniejszym oddziałem była Filia w Sporem, a liczba uczniów wyniosła tylko 52 osoby.

Tabela 19 Wyniki egzaminu szóstoklasisty na terenie gminy Szczecinek

Wyszczególnienie	część pierwsza		część druga	
	Średnia liczba punktów	%	Średnia liczba punktów	%
SP w Gwdzie Wielkiej	23,39	57%	23,28	58%
SP w Parsęcku	24,50	59%	27,28	69%
SP w Turowie	23,81	58%	24,76	62%
SP w Wierzchowie	22,00	54%	27,00	68%
Filia Spore	22,00	53%	26,00	65%
SP w Żółtnicy	23,59	57%	21,00	52%
Województwo		61%		66%

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

Analizując wyniki egzaminu szóstoklasisty, należy zaznaczyć, że arkusz standardowy zawierał 26 zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności czytania, pisania, rozmawiania, korzystania z informacji i wykorzystywania wiedzy w praktyce. Maksymalnie można było uzyskać 40 punktów za część pierwszą i 41 punktów za część drugą. Uczniowie z województwa zachodniopomorskiego uzyskali 22,98 punktów, co było najniższym wynikiem w okręgu. W części pierwszej, średni wynik uczniów w żadnej ze szkół, nie był wyższy od wyników dla całego województwa. W przypadku części drugiej, w szkołach w Parsęcku i Wierzchowie, średni wynik z egzaminu był wyższy od średniej dla województwa.

Tabela 20 Szkoły gimnazjalne

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba szkół	3	3	3	3	3	3
Nauczyciele zatrudnieni w przeliczeniu na etaty	33,06	33,19	25,28	23,08	20,14	26,30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Szkoły Gimnazjalne*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 29.11.2015].

W regionie zlokalizowane są także trzy szkoły gimnazjalne:

- Publiczne Gimnazjum w Turowie;
- Publiczne Gimnazjum w Wierzchowie;
- Publiczne Gimnazjum w Gwdzie Wielkiej.

Liczba uczniów tych szkół zmniejszyła się o 46% w stosunku do roku 2009 – gmina notuje stały spadek uczniów oraz absolwentów na tym poziomie kształcenia. 73% wszystkich nauczycieli stanowią kobiety.

Tabela 21 Stan organizacji szkół gimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	W tym:		
			I	II	III
Publiczne Gimnazjum w Gwdzie Wielkiej	3	76	7	19	30
Publiczne Gimnazjum w Turowie	3	86	31	30	25
Publiczne Gimnazjum w Wierzchowie	3	58	20	18	20
Razem	9	220	58	67	75

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

W roku szkolnym 2014/2015 do szkół gimnazjalnych łącznie uczęszczało 220 dzieci. W stosunku do roku szkolnego 2013/2014, liczba uczniów w tych szkołach zmniejszyła się o 26 uczniów. Największą liczbą uczniów odnotowano w szkole w Turowie (86), a najmniejszą w Wierzchowie (58).

Tabela 22 Wyniki testów gimnazjalnych

Części	Rodzaj testu	PG Turowo	PG Gwda	PG Wierzch.	Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia woj.
Część humanistyczna	Historia i Wiedza o Społeczeństwie	57,5	51,7	48,5	52,85	60,22	61,93
	Język polski	52	52,89	41,22	49,62	56,27	58,28

Części	Rodzaj testu	PG Turowo	PG Gwda	PG Wierzch.	Średnia gminy	Średnia powiatu	Średnia woj.
Część mat-przyr.	Przedmioty przyrodnicze	50,6	37,25	34,94	41,39	47,01	47,98
	Matematyka	40,9	33,85	25,28	34,18	41,79	45,13
Część językowa	Niemiecki podstawowy	60,6	53,79	40,71	52,22	55,95	56,76
	Niemiecki rozszerzony	41,5	35,1	17,4	32,38	32,97	38,5
	Angielski podstawowy	46,7	40,4	31,64	41,05	60,42	65,69

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

Egzamin w szkołach gimnazjalnych składał się z trzech części: humanistycznej, matematycznej oraz językowej. Jak zaprezentowano w powyższej tabeli, we wszystkich zakresach średnie wyniki uczniów w szkołach (średnia gminy), były niższe od średniej dla powiatu, województwa, okręgu i kraju. Ze wszystkich części najlepsze średnie wyniki uzyskali uczniowie ze szkoły w Turowie. Natomiast najniższe średnie wyniki, ze wszystkich części, uzyskali uczniowie ze szkoły w Wierzchowie.

Tabela 23 Liczba przyznawanych stypendiów socjalnych na terenie gminy

Wyszczególnienie		Stypendium szkolne
Liczba wniosków		338
Liczba wniosków pozytywnie załatwionych – ogółem		338
w tym odnoszących się do uczniów:	szkół podstawowych	188
	gimnazjów	75
	szkół ponadgimnazjalnych	73
	innych	2
Nakłady finansowe (w zł)		294.446,70

Źródło: Urząd Gminy Szczecinek.

Jak wynika z analizy danych, pomimo zmniejszającej się liczby uczniów, wydatki poniesione na oświatę systematycznie się zwiększają – wzrost o 463 347,17 zł

w stosunku do roku 2009. Tym samym, rosną wydatki na utrzymanie szkół. Zmniejszają się natomiast subwencje oświatowe na działalność placówek oświatowych. Należy także zaznaczyć, że dopłaty środków własnych gminy na utrzymanie szkół zwiększyły się w latach 2009-2014 o 735 267, 76 zł.

Analiza danych potwierdza, że na gminne placówki oświatowe przeznaczane są coraz większe fundusze. Podejmowanych jest szereg działań, mających na celu zwiększenie poziomu edukacji w poszczególnych szkołach na terenie gminy. Dotyczy to zarówno modernizacji szkół i oddziałów, dofinansowania programów dla rozwoju nauczycieli, jak i pomocy dla uczniów na wszystkich szczeblach edukacji.

3.7. Turystyka

Władze gminy Szczecinek zwracają szczególną uwagę na naturalne środowisko przyrodnicze. Na tej podstawie utworzone zostały dwa rezerваты przyrody. „Jezioro Kiełpino” stanowi rezerwat wodno-florystyczny o łącznej powierzchni blisko 50 ha. Zlokalizowany jest w pobliżu miejscowości Grąbczyn. Na jeziorze lobeliowym podlega ochronie reliktowa roślinność wodna: lobelia jeziorna i brzeżyca jednokwiatowa. „Dęby Wilczkowskie”: to obiekt leśno-florystyczny o powierzchni 1,62 ha, gdzie ochronie podlega 130-150 letni starodrzew dębu bezszypułkowego. Na terenie gminy znajduje się także torfowisko leśne o powierzchni 318,82 ha – Bagno Kusowo. Na tym terenie znajduje się torfowisko wysokiego typu bałtyckiego⁸.

W regionie wyodrębnione zostały także obszary chronionego krajobrazu:

- „Jeziora Szczecineckie” – obszar stanowi region jezior: Wierzchowo, Drężno, Białe, Smoleńsko, Dębowo, Spore, Wielimie, Dołgie.
- „Pojezierze Drawskie” – obszar położony w rejonie jezior Trzesiecko i Wilczkowo.
- „Dolina Rzeki Płytnicy” – dolina jeziora Rymierzewo na płd. od wioski Dziki.

⁸http://www.gminaszczecinek.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&sub=26&menu=63&strona=1

Uwarunkowania regionu stwarzają możliwości do rozwoju turystyki. W gminie zorganizowane są szlaki wodne, rowerowe oraz piesze. Pośród szlaków wodnych należy przede wszystkim wymienić:

- „Pętlę Szczecinecka” – 71 km szlaku kajakowego zorganizowanego wokół 3 rzek i 9 jezior. Trasa zaczyna się na jeziorze Trzesiecko w Szczecinku.
- Rzeka Gwda – łączna długość szlaku wynosi 140 km. Trasa rozpoczyna się u ujścia rzeki Gwdy z jeziora Wierzchowa a kończy u ujścia rzeki Gwdy do Noteci.
- Rzeka Nizica – 30 km szlaku wokół 4 jezior, tj. Ciemino, Mały Radacz, Radacz, Trzesiecko.
- Rzeka Płytnica – 59 km wzdłuż jezior: Rymierowo, Przełęg, Kniewo.

W gminie zlokalizowane są także 4 szlaki rowerowe:

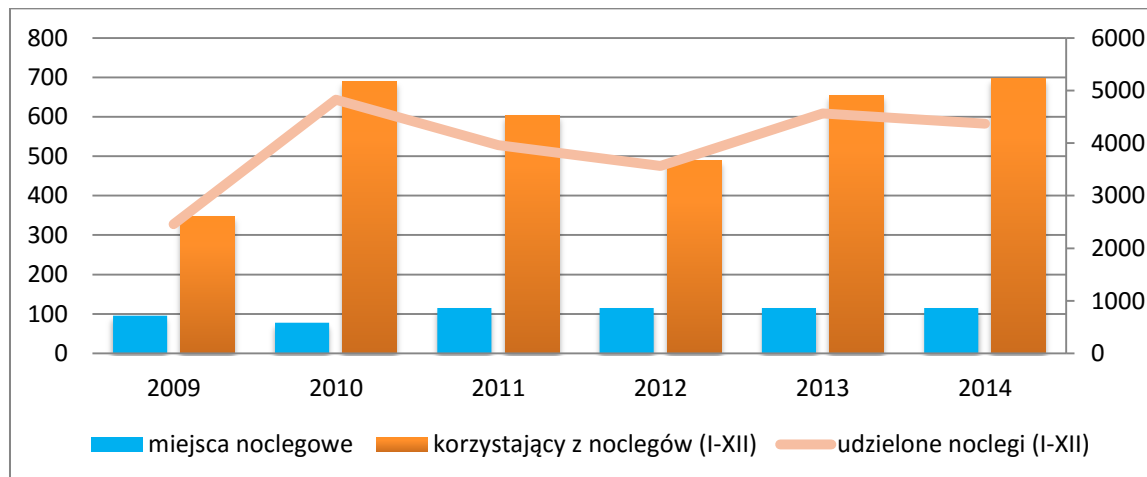
- Szczecineckie Jeziora – 65,1 km czerwonego szlaku wokół pól i lasów nad brzegami 14 jezior.
- Dolina Parsęty – 51,1 km zielonego szlaku wzdłuż doliny Parsęty.
- Zaczarowane Pejzaże – 51,7 km żółtego szlaku wokół moreny dennej w postaci równi sandrowych.
- Nizica – 42,2 km czarnego szlaku nad brzegami 5 jezior: Trzesiecko, Świdno-Sarcze, Jeleń, Ciemino, Łęczno.

W gminie Szczecinek przygotowane zostały także szlaki piesze:

- Wokół jeziora Trzesiecko – żółty szlak o długości 16 km wokół linii brzegowej jeziora Trzesiecko.
- Ścieżka przyrodniczo-leśna – 4 km żółtego szlaku.
- Nad jezioro Leśne – trasa o długości 17,5 km oznakowana jako kolor czerwony.
- Szlak Wzniesień Moreny Czołowej – najdłuższa trasa piesza w gminie o długości 161 km oznakowana kolorem czerwonym.

Rysunek 23 Turystyczne obiekty noclegowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Turystyczne opieki noclegowe*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 07.12.2015]

W gminie znajdują się dwa turystyczne obiekty noclegowe, które wyposażone są w 115 miejsc. Liczba udzielonych noclegów zwiększyła się od 2009 r. o ponad 60%, co może świadczyć o dynamicznym rozwoju regionu. Jak wynika z analizy danych, w roku 2014 r. 696 osób skorzystało z noclegów.

W gminie znajdują się także gospodarstwa agroturystyczne:

- Gospodarstwo Agroturystyczne – Janowo;
- Agroturystyka ALEX – Spore;
- Gospodarstwo Agrotur - Kusowo;
- Gospodarstwo Agroturystyczne Dworek – Dziki;
- Ośrodek Agroturystyczny „Panderossa” – Gwda Wielka;
- Hotel-ik „Izabella” Agroturystyka – Marcekin;
- Agroturystyka – Gwda Wielka;
- Gospodarstwo Agroturystyczne – Gwda Wielka;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Dolinka” – Krągłe;
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Pustkowie” – Drężno;

- Agroturystyka „Wilcze Łaski” – Wilcze Łaski.

Poza obiektami agroturystycznymi, w gminie zlokalizowane są także trzy ośrodki wypoczynkowe oraz pięć miejsc biwakowych:

- Ośrodek wypoczynkowy „Wodnik” – Spore;
- Ośrodek wypoczynkowy „Orawka” – Orawka;
- Stanica Harcerska – Drężno;
- Miejsca biwakowe:
 - Nad jeziorem Wierzchowo – „Orawka Piaski” w miejscowości Orawka;
 - Nad jeziorem Wierzchowo w miejscowości Orawka;
 - Nad jeziorem Wierzchowo w miejscowości Stare Wierzchowo;
 - Nad jeziorem Białe „Sokolnik”;
 - Nad jeziorem Wielimie w miejscowości Gwda Wielka.

W regionie organizowanych jest także wiele imprez dla mieszkańców i turystów. W poniższej tabeli zaprezentowane zostały imprezy cykliczne zorganizowane w 2015 r.

Tabela 24 Imprezy cykliczne w gminie Szczecinek

Lp.	Nazwa Imprezy	Termin	Organizator
1	VI Otwarty Turniej Amatorów Badmintonu o Puchar Wójta Gminy Szczecinek 2015	luty	Publiczne Gimnazjum w Gwdzie Wielkiej
2	Sołecki Turniej Tenisa Stołowego	kwiecień	Rada Sołecka sołectwa Parsęko
3	Ogólnopolskie Rozpoczęcie Sezonu Motoryzacyjnego	02.05.2015r.	Stowarzyszenie Promocji Sportów Motorowych „SCS” w Szczecinku
4	Festyn Rodzinny	30.05.2015r.	Publiczne Gmnazjum w Turowie

Lp.	Nazwa Imprezy	Termin	Organizator
5	XX Ogólnopolski Spływ Kajakowy "Gwda 2015"	26-28.06.2015r.	Wojskowe Koło PTTK Wiarusy przy WKU Szczecinek
6	Turniej Sołectw Gminy Szczecinek	18.07.2015r.	Sołectwo Wierzchowo
7	IV Piknik Rodzinny	lipiec	Stowarzyszenie Kobiet Wilcze Łaski
8	Sołecki Turniej Piłki Nożnej	lipiec	Sołectwo Parsecko
9	III Turniej Piłki Siatkowej Plażowej	lipiec	Rada Sołecka Sołectwa Gałowo
10	VI Złot Samolotów Ultralekkich	lipiec	Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Lotnicze
11	Dożynki Gminne 2015	wrzesień	Sołectwo Gwda Wielka
12	Turniej Rycerski	listopad	Koszalińska Kompania Rycerska
13	Ogólnopolski Turniej Koszykówki Dziewcząt Turowo Cup	28-30.12.2015r.	Gminny Klub Sportowy

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.gminaszczecinek.pl> [data dostępu: 07.12.2015].

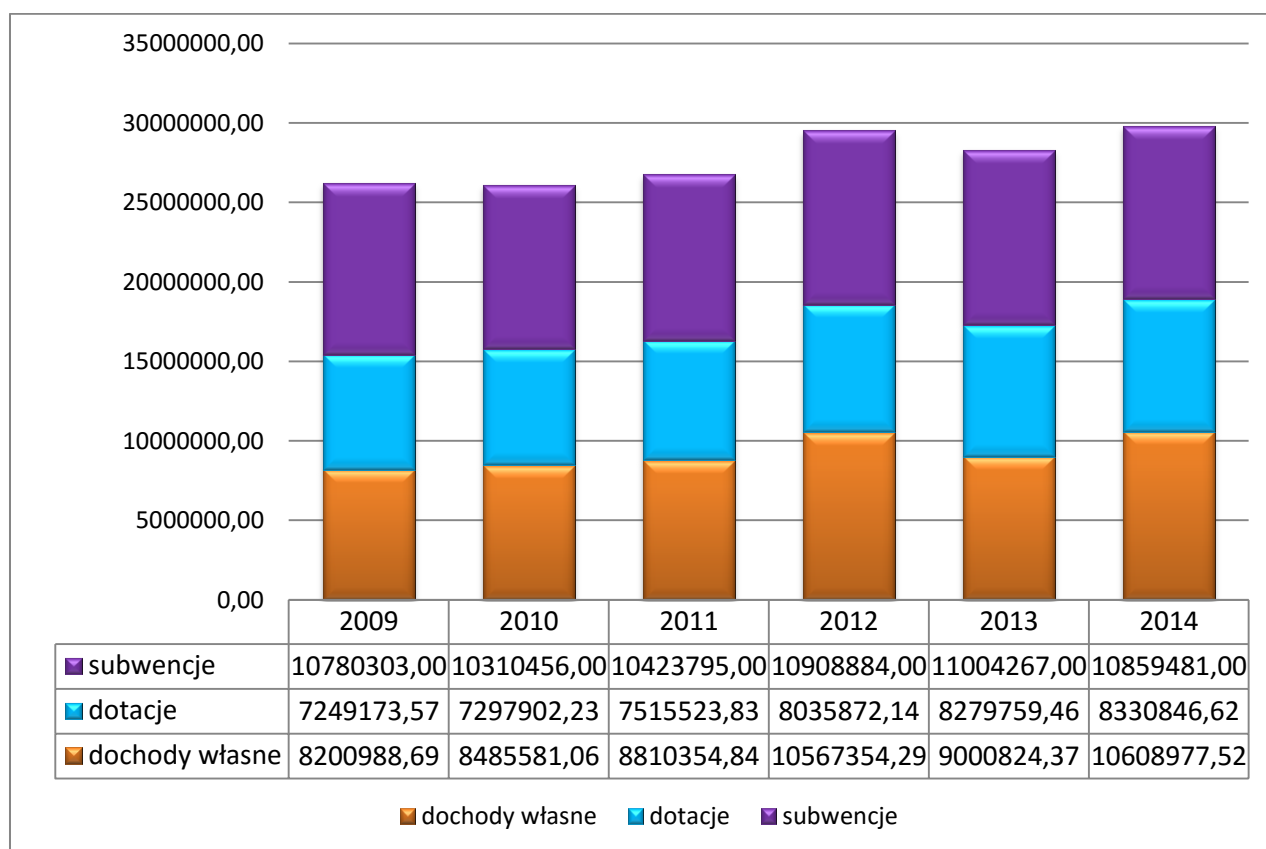

3.8. Zarządzanie

Możliwości budżetowe gminy

Dochody w gminie Szczecinek w 2014 r. wyniosły 29 799 305,14 zł i były niewiele wyższe od wydatków poniesionych w analizowanym roku (29 275 205,02 zł).

Rysunek 24 Dochody w Gminie Szczecinek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Dochody gminy*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 02.12.2015].

Największą część dochodów stanowią subwencje oraz dochody własne (po 36%). Ponad 40% dochodów własnych stanowią dochody podatkowe, które są ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw. Dotacje w gminie zwiększają się systematycznie od 2009 r. 63% dotacji stanowią dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej. Pozostała część to dotacje celowe z budżetu państwa na zadania własne. W 2014 r. gmina uzyskała także dofinansowanie z programów i projektów

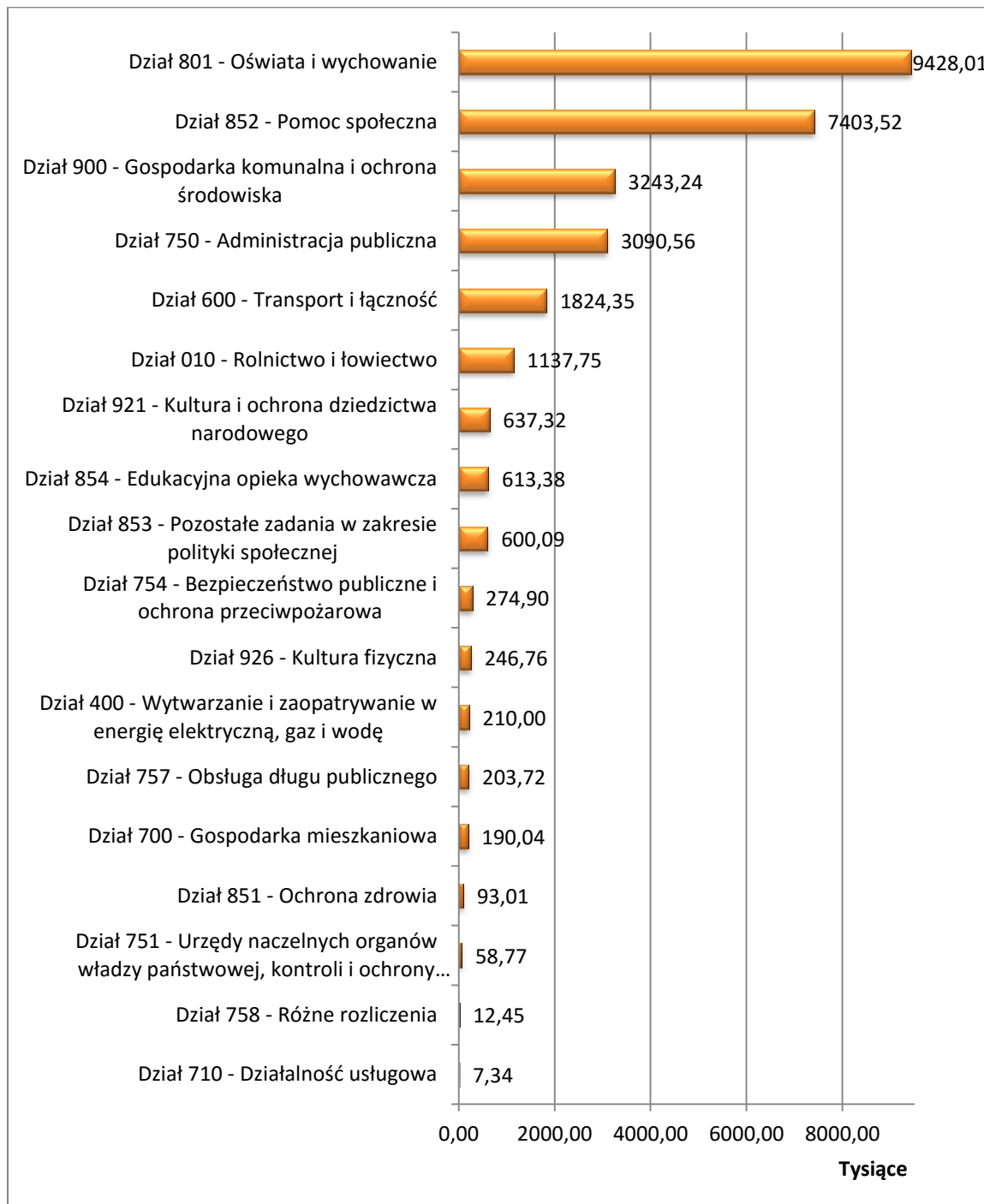
unijnych w wysokości 1 678 992,17 zł. Biorąc pod uwagę dochody ogółem wg działów Klasyfikacji Budżetowej, największą część stanowią:

- 36% Dział 758 - Różne rozliczenia;
- 29% Dział 756 - Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem;
- 22% Dział 852 - Oświata i wychowanie;
- 3% Dział 010 - Rolnictwo i łowiectwo;
- 3% Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska;
- 2% Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa;
- 2% Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej;
- 1% Dział 801 - Oświata i wychowanie;
- 1% Dział 854 - Edukacyjna opieka zdrowotna;
- 1% Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.

Wydatki bieżące ogółem stanowią blisko 70% wszystkich wydatków w gminie Szczecinek. Pozostała część to wydatki majątkowe inwestycyjne.

Rysunek 25 Wydatki budżetu gminy w roku 2014

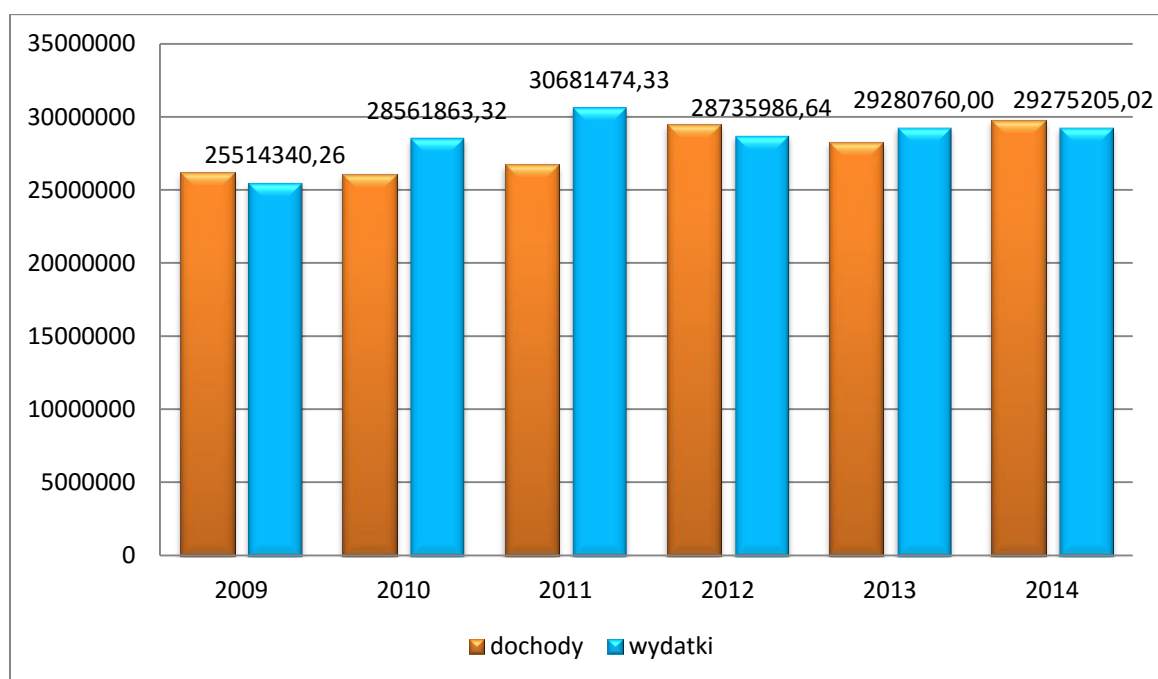
Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Wydatki budżetu gminy*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 07.12.2015].

Szczegółowy rozkład wydatków został przedstawiony na poprzedniej ilustracji

Największa część wydatków została przeznaczona na dział 801, tj. oświata i wychowanie (32,20%). 25,29% wydatków zostało przeznaczonych na pomoc społeczną, 11,08% na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska, a 10,56% na administrację publiczną. Pozostałe wydatki stanowiły mniej niż 10% całego budżetu.

Rysunek 26 Dochody i wydatki w gminie Szczecinek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie *Dochody i wydatki*, Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl [data dostępu: 08.12.2015].

W roku 2014 dochody w gminie wyniosły 29 799 305,14 zł i były wyższe od wydatków o 524 100,12 zł. Wydatki w 2014 r. zmniejszyły się w porównaniu do roku poprzedniego o 5 554,98 zł, co może świadczyć o mniejszych inwestycjach. Największe wydatki w gminie odnotowano w 2011 roku (przekraczały 30 mln zł). W przypadku dochodów, utrzymują się one na podobnym poziomie.

Plany strategiczne

Plany strategiczne realizowane są w celu lepszego i bardziej efektywnego zarządzania gminą. Ukierunkowane są na działalność całej gminy, wyznaczając misję, wizję oraz cele strategiczne, tj. długofalowe kierunki rozwoju. Dzięki podejmowanym działaniom gmina ma szansę na poprawę funkcjonowania, reagowanie na zmieniające się warunki rozwoju oraz realizowanie koncepcję kreatywnej organizacji.

W gminie Szczecinek zrealizowane zostały takie dokumenty jak:

- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Szczecinek (2015 r.) - dokument ten ustala uwarunkowania i problemy występujące na terenie gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznacza kierunki działań, które mają m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek – przyjęte zostało Uchwałą Nr VIII/45/99 Rady Gminy Szczecinek z dnia 27 lutego 1999 r. zmienione Uchwałami Nr XII/102/2011 z 28 listopada 2011 r., Nr XXV/242/2013 z dnia 20 maja 2013 r., Nr XXXI/309/2013 z dnia 26 listopada 2013 r., Nr XXXVIII/407/2014 z dnia 28 października 2014r.
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Szczecinek – zawiera wykaz planowanych do realizacji przedsięwzięć wraz z planem ich finansowania. W dokumencie znalazł się również bilans przewidywanych dochodów i wydatków budżetu gminy Szczecinek. WPF obejmuje zadania, które będą wpływać m.in. na ograniczenie emisyjności zanieczyszczeń oraz poprawę efektywności energetycznej.

Promocja gminy

Promocja gminy jest bardzo ważnym elementem rozwoju regionu oraz realizacji strategii. Wpływa zarówno na kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy, jak i zwiększenie rozpoznawalności regionu.

Promocja gminy powinna być realizowana poprzez:

- Politykę informacyjną:
 - Strony internetowe wewnętrzne i zewnętrzne;
 - Fanpage;
 - Promocja w lokalnych środkach masowego przekazu;
 - Biuletyn informacyjny.
- Promocję gminy:
 - Realizacja stałego kalendarza działań promocyjnych;
 - Gadżety promocyjne;
 - Udział w targach branżowych;
 - Materiały promocyjne.
- Współpracę z partnerami:
 - Współpraca z gminami ościennymi;
 - Współpraca z miastami partnerskimi (w tym zagranicznymi).
- Sport:
 - Organizowanie imprez (sportowych, kulturalnych rekreacyjnych);
 - Publikowanie osiągnięć mieszkańców;
 - Utrzymywanie kontaktów z grupami sportowców, którzy reprezentują gminę.
- Działalność wydawniczą:
 - Przygotowanie materiałów promocyjnych;
 - Opracowanie materiałów informacyjnych;
 - Kolportaż publikacji.

- Promocję przedsiębiorczości:
 - Bieżący kontakt z największymi pracodawcami w regionie;
 - Prowadzenie zakładki dla przedsiębiorców na stronie internetowej;
 - Przygotowanie cyklu materiałów promujących przedsiębiorcze postawy.

Kapitał społeczny

W gminie Szczecinek aktywnie działa 16 organizacji pozarządowych, które funkcjonują w różnych sferach społecznych:

- GKS Grom Turowo – stowarzyszenie sportowe, którego celem jest propagowanie i organizowanie życia sportowego wszystkich uczestników. Organizuje także różnorodne formy współzawodnictwa sportowego i aktywnego wypoczynku. Przy klubie działają także dwie autonomiczne sekcje: Sekcja Piłki Siatkowej oraz Sekcja Koszykówki⁹.
- Gminna Akademia Piłkarska Turowo – akademia sportowa, która koncentruje się na wspieraniu i upowszechnianiu kultury fizycznej i sportu.
- LKS Pogoń Wierzchowo – stowarzyszenie, które skupia zawodników piłki nożnej.
- LZS Mechanik Turowo – stowarzyszenie, które skupia zawodników piłki nożnej.
- LZS Smak Pomorski Wilcze Laski – stowarzyszenie, które skupia zawodników piłki nożnej.
- LZS Sokół Spore – stowarzyszenie, które skupia zawodników piłki nożnej.
- LZS Wiarus Żółtnica – stowarzyszenie, które skupia zawodników piłki nożnej.
- Stowarzyszenie Aktywnych Wierzchowo – misją stowarzyszenia jest podnoszenie poziomu zawodowego i kulturalnego społeczności wiejskiej. Dodatkowo prowadzone są działania w celu aktywizacji mieszkańców do działań na rzecz rozwoju środowiska wiejskiego oraz na rzecz rozwoju różnych form przedsiębiorczości.
- Stowarzyszenie Droga – stowarzyszenie zajmuje się wprowadzaniem, rozwijaniem oraz propagowaniem różnych postaw i działań sprzyjających

⁹<http://grom.turowo.pl/?p=2523>

niesieniu pomocy członkom społeczności lokalnej w zaspokajaniu potrzeb społecznych. Koncentruje swoje działania wokół budowania sieci wsparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych i prowadzi działalność opiekuńczą, edukacyjną, kulturalną, twórczą, krajoznawczą, turystyczną, rehabilitacyjną, terapeutyczną oraz pozdrowotną na rzecz środowiska lokalnego¹⁰.

- Stowarzyszenie Kobiet Wilcze Łaski – stowarzyszenie wspiera rodziny oraz osoby w trudnej sytuacji życiowej. Prowadzi działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, organizuje działania charytatywne oraz akcje promocji zatrudnienia i aktywizacji osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy¹¹.
- Stowarzyszenie Przyjaciół Kusowa – celem stowarzyszenia jest prowadzenie działalności edukacyjnej, kulturalnej oraz rekreacyjno-turystycznej, zwłaszcza w zakresie inicjowania, wspierania i pomocy w przedsięwzięciach społecznych. Prowadzi także działania, mające na celu wspieranie dzieci i młodzieży oraz rodzin w trudnej sytuacji życiowej¹².
- UKS Gwda Wielka – klub wspierający osoby grające w badmintona.
- Stowarzyszenie "Turowianki" – prowadzi działania mające na celu integrację mieszkańców w podejmowaniu i realizacji działań na rzecz środowiska wiejskiego. Wspiera społeczną aktywność mieszkańców, w tym m.in. takie grupy społeczne jak: seniorzy, bezrobotni, osoby niepełnosprawne, dzieci, kobiety oraz inne grupy wymagające wsparcia¹³.
- Klub Sportowy Gwda Wielka – sportowy klub piłkarski.
- Stowarzyszenie "Koń mój przyjaciel" – stowarzyszenie promujące uprawianie sportów konnych w oparciu o przyjazne i pozytywne nastawienie do koni,

¹⁰<http://www.powiat.szczecinek.pl/organizacje-pozarzadowe/stowarzyszenie-droga.html>

¹¹<http://www.organizacjeszczecinek.pl/stowarzyszenie-kobiet-wilcze-laski>

¹²<http://bazy.ngo.pl/search/info.asp?id=236020>

¹³https://mojepanstwo.pl/dane/krs_podmioty/234415,stowarzyszenie-turowianki

właściwe szkolenie od podstaw oraz tworzenie przyjacielskiej relacji i więzi z koniem¹⁴.

- Gminne Towarzystwo Historyczne – głównym celem Towarzystwa jest szerzenie historii terenu wśród dzieci i młodzieży, a także próba uchronienia przed upływającym czasem regionalnego dziedzictwa.

Zdolność gminy do skutecznego rządzenia to kolejne wyzwanie dla samorządów lokalnych. Na poziomie lokalnym to jakość oraz zaangażowanie kapitału społecznego są przejawem odpowiedniego rządzenia. Najczęściej kapitał społeczny oceniany jest w kategoriach: aktywności obywatelskiej (udział w wyborach i organizacjach społecznych), liczby aktywnych organizacji pozarządowych, zaangażowanie mieszkańców w życie społeczno-kulturalne oraz poziomu występowania patologii społecznych.

Aktywność obywatelska mieszkańców gminy Szczecinek w zakresie partycypacji w wyborach jest stosunkowo niska. Frekwencja w poszczególnych wyborach jest zazwyczaj niższa niż średnia krajowa. Oznacza to stosunkowo niewielkie zaangażowanie mieszkańców w sprawy obywatelskie. Tylko w przypadku wyborów samorządowych, zaangażowanie mieszkańców Gminy było wyższe niż ogólnokrajowa frekwencja. Frekwencja w poszczególnych wyborach przedstawiała się w następujący sposób:

- W wyborach parlamentarnych w 2015 r. – 33,15% mieszkańców oddało swój głos w wyborach (frekwencja ogólnopolska 50,92%).
- W wyborach prezydenckich w 2015 r. – 41,06% (frekwencja ogólnopolska 55,34%).
- Referendum w 2015 r. - 5,16%(frekwencja ogólnopolska 7,80%).
- Wybory samorządowe 2014 – 56,60% (frekwencja ogólnopolska 47,70%).

Stosunkowo wysoka jest natomiast liczba aktywnie działających fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Średnia krajowa w 2014 r. wyniosła 2 organizacje na 1000

¹⁴<http://www.powiat.szczecinek.pl/product/stowarzyszenie-kon-moj-przyjaciel.html>

mieszkańców, a w przypadku gminy Szczecinek wskaźnik ten wyniósł 4. W Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowanych jest 11 organizacji pożytku publicznego.

Mieszkańcy charakteryzują się stosunkowo niewielkim zaangażowaniem w życiu społeczno-kulturalnym. Wynika to z niewielkiej liczby czytelników oraz niewielkiej liczby imprez masowych w regionie oraz małym zainteresowaniem organizowanymi imprezami:

- ludność na 1 placówkę biblioteczną – 1570 osób (w przypadku Polski 4100);
- księgozbiór bibliotek na 1000 ludności – 4585,0 (w przypadku Polski 3397,6);
- czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności – 116 osób (w przypadku Polski 164);
- wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach – 17,2 (w przypadku Polski 18,3).

4. Opis konsultacji społecznych

Konsultacje 1

W konsultacjach społecznych zorganizowanych w dniu 18 stycznia 2016 roku w Urzędzie Gminy Szczecinek, uczestniczyli sołtysi, radni, mieszkańcy, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz pracownicy Urzędu. Na początku spotkania przedstawione zostały wyniki z diagnozy społeczno-gospodarczej regionu. W kolejnej części uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie mocnych i słabych stron gminy oraz jej szans i zagrożeń regionu. Mieszkańcy zostali także poproszeni o wskazanie priorytetowych kierunków działania na najbliższe lata.

Podczas dyskusji na temat możliwości podniesienia atrakcyjności gminy, wymieniane były przede wszystkim takie aspekty jak: promocja gminy, rozwój klimatu inwestycyjnego oraz wspieranie szkolnictwa.

Przyszłe działania należy skoncentrować na promocji regionu, ponieważ tylko w ten sposób można zachęcić mieszkańców do pozostania w gminie. Jest to szczególnie ważne w momencie stosunkowo wysokiego odsetka osób wyjeżdżających z gminy.

Źródło: konsultacje społeczne.

Brak systemu wspierającego rozwój drobnej przedsiębiorczości. Przedsiębiorcy nie chcą zatrudniać więcej niż jedna osoba ze względu na wysokie koszty utrzymania nowych pracowników. Zatrudnia się najczęściej tylko pracowników z dotacją otrzymaną z Urzędu Pracy. Kiedy dotacja się kończy, to zatrudniany zostaje kolejny pracownik.

Źródło: konsultacje społeczne.

Trzeba na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum zachęcać młodzież do uczenia się w kierunku konkretnego zawodu. Dobrym pomysłem będzie stworzenie w gimnazjach większej liczby różnego rodzaju pracowni, które mogą zachęcać dzieci do wyboru kierunków technicznych.

Źródło: konsultacje społeczne.

Mieszkańcy wskazywali także na zadania, które w pierwszej kolejności powinny zostać zrealizowane. Zdaniem większości uczestników, szczególny nacisk należy położyć na wspieranie lokalnych przedsiębiorców, którzy są szansą dla rozwoju gminy Szczecinek.

W pierwszej kolejności należy stworzyć przedsiębiorcom takie warunki, aby mieli możliwość zatrudniania nowych pracowników i tworzenia kolejnych miejsc pracy.

Źródło: konsultacje społeczne.

Atutem gminy są przede wszystkim walory przyrodnicze, takie jak jeziora, lasy, ścieżki rowerowe oraz do wypraw pieszych. W celu przyciągnięcia inwestorów należy jednak dokonać zmian w planie zagospodarowania przestrzennego, przygotować lokalną infrastrukturę, dokonać remontów dróg w gminie oraz zwiększyć przepustowość transportu gminy poprzez rozbudowanie drogi krajowej.

Gmina musi wyjść naprzeciw tym oczekiwaniom poprzez zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego, same drogi niczego nie zmieniają. Należy przygotować lokalną infrastrukturę pod ewentualne inwestycje. Jeszcze jeden aspekt przemawia za tworzeniem miejsc w naszej gminie pod różnego rodzaju inwestycje, a mianowicie niska klasa gruntów.

Źródło: konsultacje społeczne.

Władze gminy powinny także zwrócić szczególną uwagę na programy aktywizacji zawodowej bezrobotnych. Uczestnicy spotkania zwracali uwagę, że działania nie powinny koncentrować się tylko na finansowej pomocy osobom długotrwale bezrobotnym, ale także na finansowaniu szkoleń dla tych osób, które chcą się przekwalifikować, rozwijać oraz kształcić. Ważne jest także zbadanie lokalnego rynku pracy. Tylko w ten sposób można przygotować odpowiednie kursy dla osób poszukujących pracy. Dzięki przeprowadzeniu dokładnej analizy, przedsiębiorcy chętniej będą zatrudniać pracowników z deficytowymi kompetencjami na rynku pracy.

Poprzez wspieranie osoby bezrobotnej rozumiem stworzenie dla niej miejsca pracy, a nie przyznawanie kolejnego zasiłku. Są organizowane różnego rodzaju kursy zawodowe dla bezrobotnych, ale nie mają one żadnego przełożenia na miejsca pracy.

Źródło: konsultacje społeczne.

W gminie pojawia się także problem osób wykluczonych. Jednak w pierwszej kolejności należy zdefiniować obszary wykluczenia, ze względu na występowanie jego różnych rodzajów. Po analizie sytuacji w regionie powinny zostać stworzone programy dla osób najbardziej potrzebujących.

Konieczne jest zdefiniowanie obszarów wykluczenia, bo tych obszarów jest bardzo dużo, mamy wykluczenie cyfrowe, komunikacyjne, ekonomiczne. W kolejnych latach, należy realizować działania, które przyczynią się do zwiększenia jakości życia mieszkańców.

Źródło: konsultacje społeczne.

Mieszkańcy wskazali także na program Natura 2000, który z jednej strony powoduje większy nacisk na środowisko naturalne, a z drugiej strony ogranicza rozwój w pewnych

kierunkach. W przypadku nowoczesnego rolnictwa, uczestnicy potwierdzili, że należy wspierać małe gospodarstwa, które zajmują się tzw. zdrową żywnością.

Na obecną chwilę wytwarzamy produkty rolnicze tzw. zdrowa żywność i w tym kierunku powinniśmy się rozwijać.

Źródło: konsultacje społeczne.

Podczas konsultacji, mieszkańcy gminy zaznaczyli także konieczność promowania możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Wykorzystanie zielonej energii może wpłynąć nie tylko na ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne, ale także na zmniejszenie kosztów energii w gospodarstwach wiejskich.

Powinniśmy się włączyć w program tzw. zielonej energii co miałoby wpływ na obniżenie kosztów energii w gospodarstwach. Montaż takich urządzeń w gospodarstwach spowoduje obniżenie kosztów energii oraz dodatkowe źródło utrzymania. Ten kierunek powinien być wyraźnie opisany w tworzonej nowej strategii dla naszej gminy.

Źródło: konsultacje społeczne.

Konsultacje 2

W kolejnych konsultacjach uczestniczyli przedstawiciele Urzędu, radni oraz sołtysi. Na początku spotkania przedstawione zostały wyniki badań ankietowych. Uczestnicy spotkania nie zgłosili uwag do zaprezentowanej misji i wizji, a dyskusja skoncentrowana została na celach strategicznych, czyli zaproponowanych kierunkach rozwoju gminy.

Uczestnicy wskazali na potrzebę rozwijania usług medycznych, zwiększenie atrakcyjności terenów pod budownictwo mieszkalne oraz konieczność dostosowywania inwestycji do potrzeb mieszkańców.

Według mnie należy zwiększyć atrakcyjność terenów pod budownictwo mieszkalne. Jeżeli chodzi o służbę zdrowia, to widziałbym takie punkty lekarskie gdzie w określone dni byłyby dostępny lekarz czy pielęgniarka. Trzeba również pytać młodzież czego by oczekiwali w pierwszej kolejności.

Źródło: konsultacje społeczne.

Ważne są także inwestycje w infrastrukturę. Zdaniem uczestników, tylko poprzez rozbudowę istniejącej sieci dróg można przyciągnąć inwestorów zewnętrznych. Na zwiększenie atrakcyjności gminy wpłyną także działania towarzyszące do rozwojowi infrastruktury. Należy także podejmować wspólne działania z gminami ościennymi w celu realizowania wspólnych projektów inwestycyjnych.

Powinna się poprawić sieć dróg przebiegająca przez naszą gminę, co na pewno poprawi jej atrakcyjność. Pozyskanie nowych inwestorów jest zależne od budowy tych dróg i infrastruktury sąsiadującej. Sądzę że dużym problemem jest integracja nie ludzi, a samorządów lokalnych - do tej pory nie było współpracy z ościennymi samorządami, a wiadomo, że większa grupa ludzi z inicjatywą to większe możliwości rozwoju. Musi powstać mapka gminy z terenami inwestycyjnymi.

Źródło: konsultacje społeczne.

Konsultacje 3

W ostatnich konsultacjach uczestniczyli mieszkańcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. W pierwszej części spotkania przedstawione zostały wyniki badań ankietowych. W kolejnej części zaprezentowano misję i wizję oraz cele strategiczne. Mieszkańcy w znacznym stopniu zwracali uwagę na potrzebę organizowania spotkań z osobami zainteresowanymi udziałem w życiu gminy. Tylko poprzez wykonywanie badań ankietowych oraz spotkania konsultacyjne można wybrać inwestycje, które są najbardziej przydatne dla wszystkich mieszkańców gminy.

Największy nacisk został położony na sprawy edukacyjne. Zdaniem uczestników konsultacji, należy podnieść jakość edukacji w taki sposób, aby mieszkańcy nie poszukiwali alternatywnych rozwiązań poza granicami gminy.

Uwaga mieszkańców została także zwrócona na wysokie poziom bezrobocia i brak atrakcyjnych ofert pracy. Jednak, zdaniem uczestników, należy zaproponować program naprawczy, ze względu na wysoki odsetek osób bezrobotnych nie poszukujących pracy. Z analizowanym problemem wiąże się także pojęcie wykluczenia społecznego. Należy dołożyć wszelkich starań aby zminimalizować to zjawisko na terenie gminy.

Należy wprowadzić program naprawczy w celu dotarcia do środowisk wykluczonych, jednak to jest działanie długofalowe wielu instytucji.

Źródło: konsultacje społeczne.

Zdaniem mieszkańców, położenie gminy z jednej strony jest zaletą, ze względu na wysokie walory krajobrazowe. Z drugiej strony, gmina zlokalizowana jest przy trasie w kierunku Mielna, co znacznie może ograniczać napływ turystów. W związku z tym, należy przeprowadzić akcje promocyjne, które wpłyną na większą rozpoznawalność regionu i zachęcą potencjalnych turystów do wybrania gminy Szczecinek, jako miejsca odpoczynku. Mieszkańcy wskazują także na potrzebę rozszerzenia oferty sportowo-rekreacyjnej w celu zwiększenia zainteresowania gminą.

Walory rekreacyjne gminy są bardzo interesujące. Z drugiej zaś niefortunne położenie Szczecinka na trasie "przelotowej" nad morze w kierunku Mielna - to wcale nie służy rozwojowi gminy, bo na wakacje turyści rzadko ją wybierają (...).

Źródło: konsultacje społeczne.

Inwestycje w kolejnych latach powinny zostać także przeznaczone na rozwój dróg gminnych w regionie. Dotyczy to zarówno budowy nowych odcinków jak i modernizacji i podnoszeniu jakości dróg już istniejących.

Konieczne są działania z zakresu budowy dróg gminnych w celu zwiększenia dostępności poszczególnych sołectw w regionie.

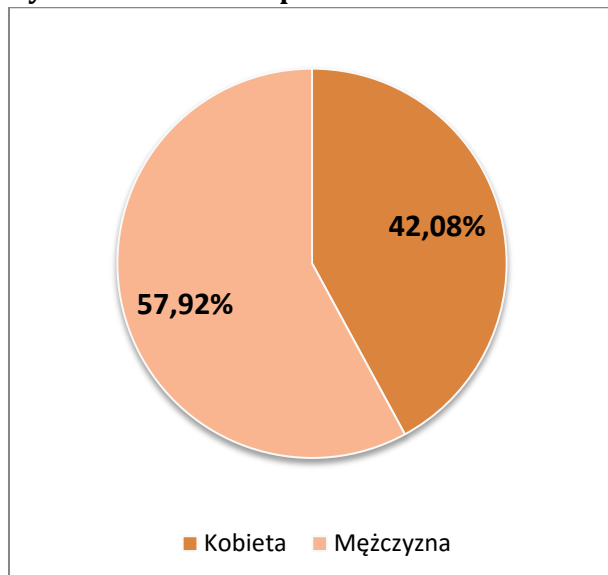
Źródło: konsultacje społeczne.

Mieszkańcy pozytywnie odnieśli się do zaproponowanej misji i wizji oraz zgodzili się z zaproponowanymi kierunkami działań.

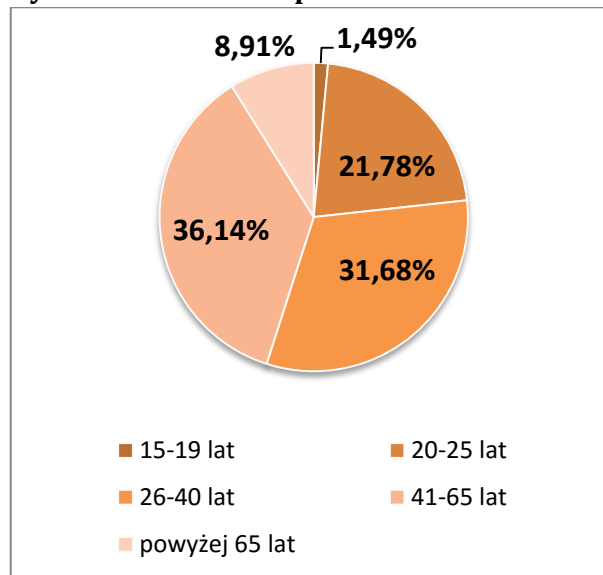
5. Wyniki badań

Badanie ankietowe zostało przeprowadzone na próbie 200 mieszkańców gminy. Rozkład próby badawczej względem płci przedstawiał się następująco: kobiety: 42,08% kobiety oraz 57,92% mężczyźni. Największą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 41-65 lat (36,14%) oraz mieszkańcy w wieku 26-40 lat (31,68%). W badaniu wzięło udział także 21,78% respondentów w wieku 20-25 lat, 8,91% w wieku 15-19 lat oraz 1,49% powyżej 65 lat.

Rysunek 27 Płeć respondentów

Rysunek 28 Wiek respondentów

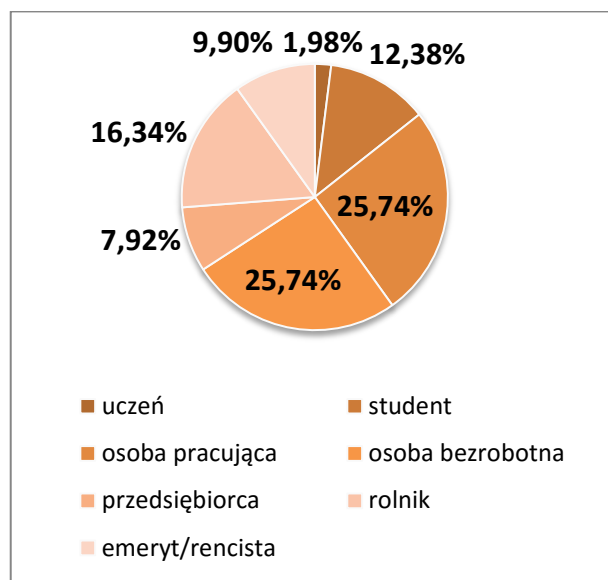
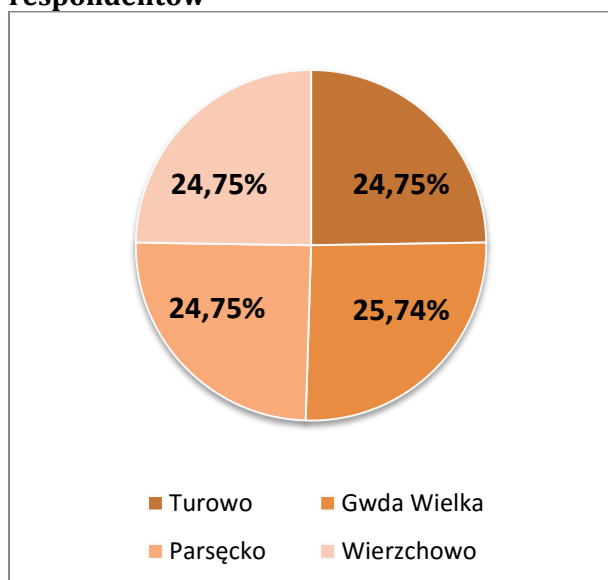

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Badanie zostało przeprowadzone w największych sołectwach w gminie, tj. Turowo, Gwda Wielka, Parsęcko oraz Wierzchowo. W badaniu wzięły udział osoby z różnym wykształceniem. Największą grupę stanowiły osoby pracujące (25,74%) oraz bezrobotne (25,74%). Liczną grupę stanowili także rolnicy (16,34%) oraz studenci (12,38%). 9,90% badanych stanowili emeryci, 7,92% przedsiębiorcy oraz 1,98% uczniowie.

Rysunek 29 Miejsce zamieszkania respondentów **Rysunek 30** Wykształcenie respondentów

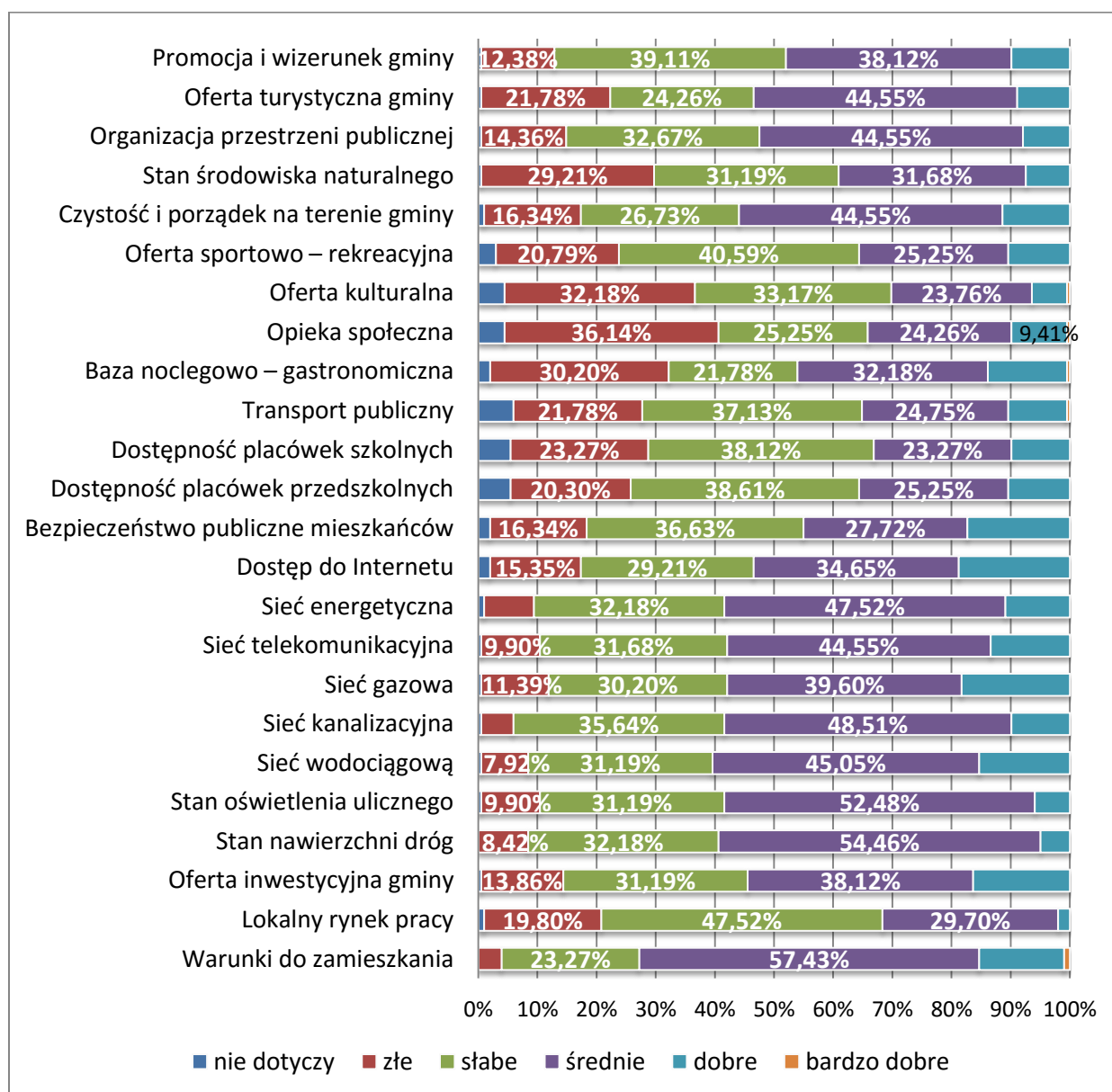
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W pierwszej części badania respondenci mieli ocenić warunki do życia w gminie Szczecinek. Szczegółowe wyniki zostały przedstawione w poniższej tabeli. W przypadku opieki społecznej, bazy noclegowo-gastronomicznej, oferty kulturalnej oraz warunków do mieszkania, niewielka część respondentów oceniła te czynniki jako bardzo dobre. Natomiast najslabiej ocenione zostały takie warunki do życia w gminie jak: lokalny rynek pracy (67,33% wskazań dla ocen „złe” i „słabe”), oferta kulturalna (65,35% wskazań dla ocen „złe” i „słabe”), dostępność do placówek szkolnych (61,39% wskazań dla ocen „złe” i „słabe”), opieka społeczna (61,39% wskazań dla ocen „złe” i „słabe”) oraz

oferta sportowo-rekreacyjna (61,39% wskazań dla ocen „złe” i „słabe”). Pozostałe warunki do życia w gminie ocenione zostały jako średnie.

Rysunek 31 Jak ocenia Pan/Pani warunki do życia w gminie Szczecinek?

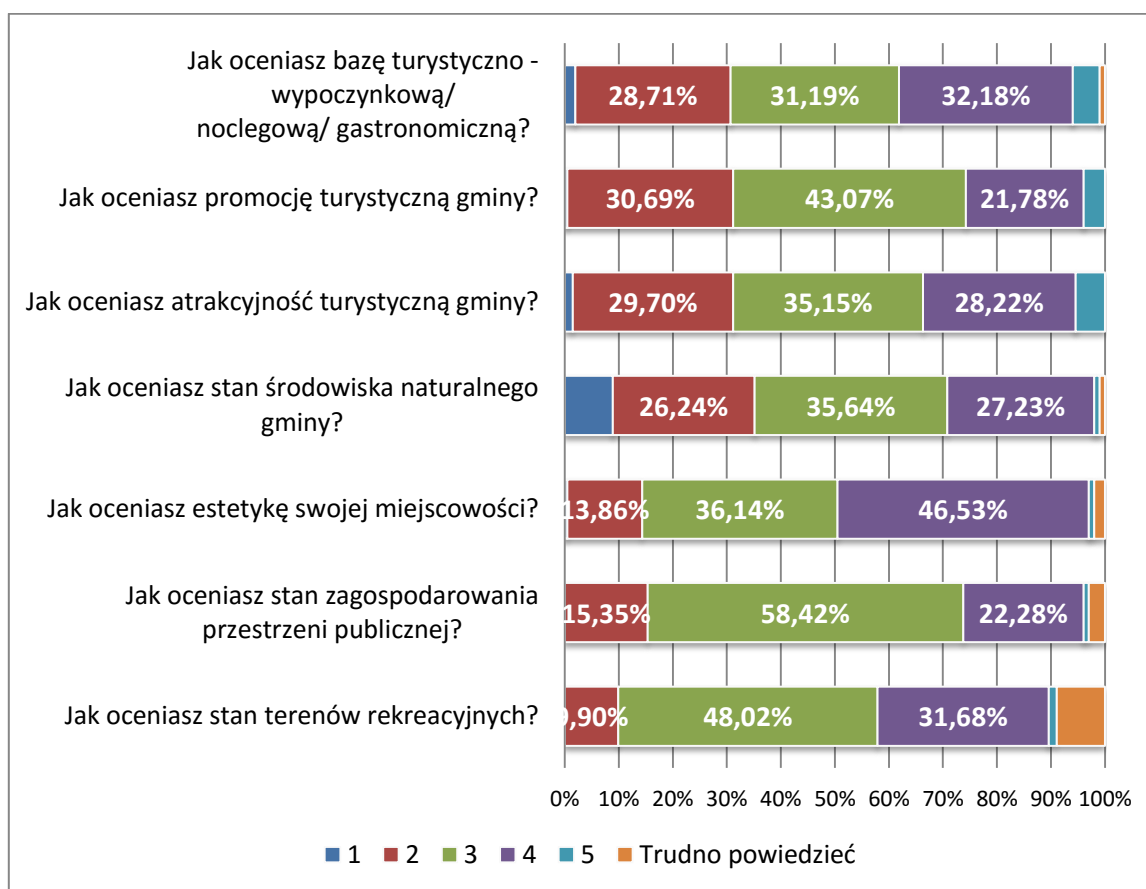
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W kolejnej części, respondenci zostali poproszeni o odniesienie się do poszczególnych sfer funkcjonowania w gminie. W przypadku przestrzeni i środowiska, najslabiej oceniony został stan środowiska naturalnego w gminie (35,15% dla ocen „1” i „2”).

Stosunkowo wysoko ocenione zostały natomiast takie sfery funkcjonowania jak: stan terenów rekreacyjnych (33% dla ocen „4” i „5”), estetyka miejscowości respondentów (48% dla ocen „4” i „5”) oraz atrakcyjność turystyczną gminy oraz bazę turystyczno – wypoczynkową i noclegowo-gastronomiczną (37% dla ocen „4” i „5”).

Rysunek 32 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – przestrzeń i środowisko

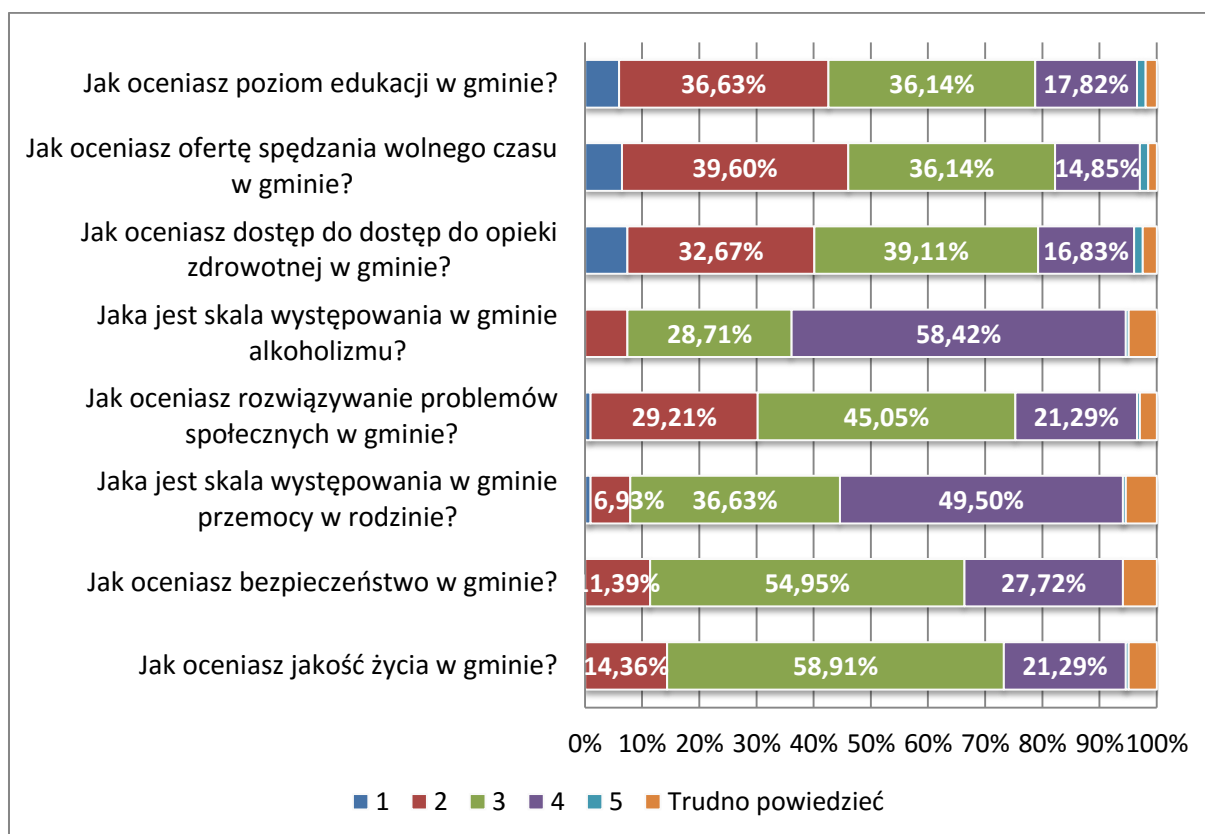

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W przypadku oceny sfery społecznej, największa część respondentów wskazała na występowanie takich problemów jak: rozwiązywanie problemów społecznych, problem przemocy w rodzinie oraz problem występowania alkoholizmu. Co więcej, 46,04% respondentów wskazało na słabość oferty spędzania czasu wolnego w gminie, 42,57% na niski poziom edukacji, a 40,10% problemy w dostępie do opieki zdrowotnej. Najwyżej oceniona została jakość życia w gminie (21,78% dla ocen „4” i „5”).

Rysunek 33 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – pomoc społeczna

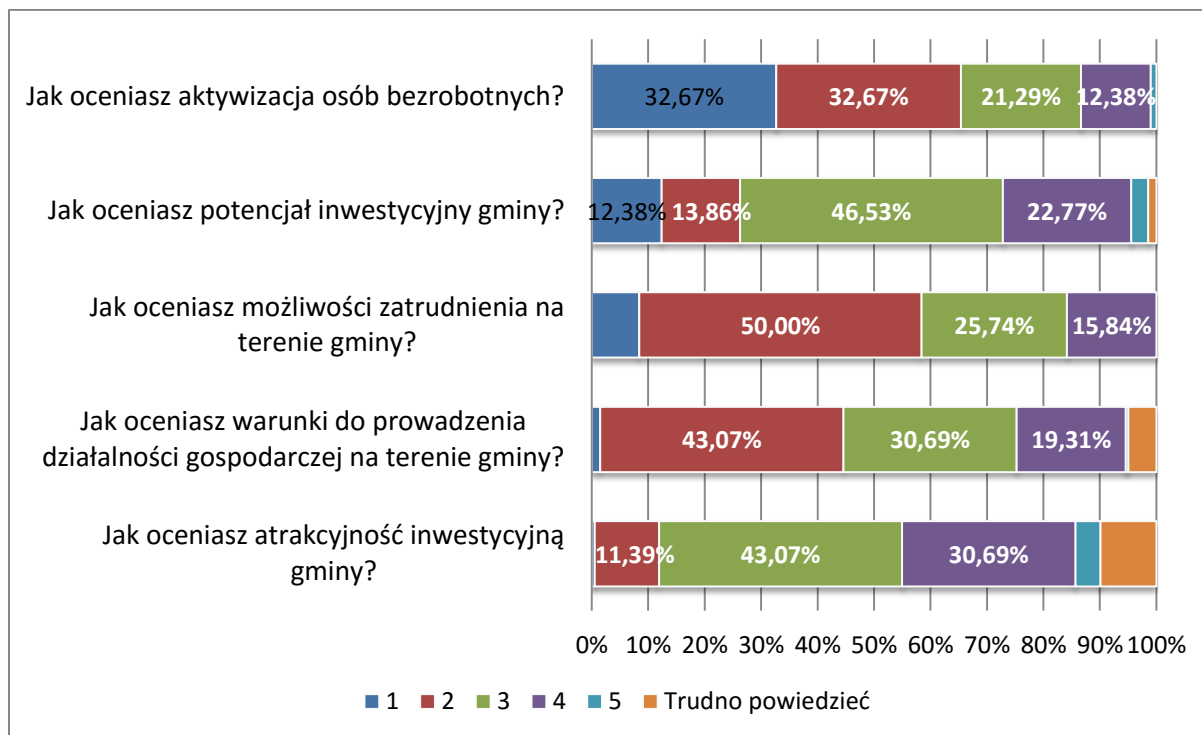

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Najsłabszymi elementami gospodarki i rynku pracy, według respondentów są: działania podejmowane na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych (65,35% dla ocen „1” i „2”) możliwości zatrudnienia na terenie gminy (58,42% dla ocen „1” i „2”) oraz warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (44,55% dla ocen „1” i „2”). Większa część respondentów stwierdziła, że atrakcyjność inwestycyjna oraz potencjał inwestycyjny gminy są dobre (odpowiednio: 35,15% dla ocen „4” i „5”, 25,74% dla ocen „4” i „5”).

Rysunek 34 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – gospodarka i rynek pracy

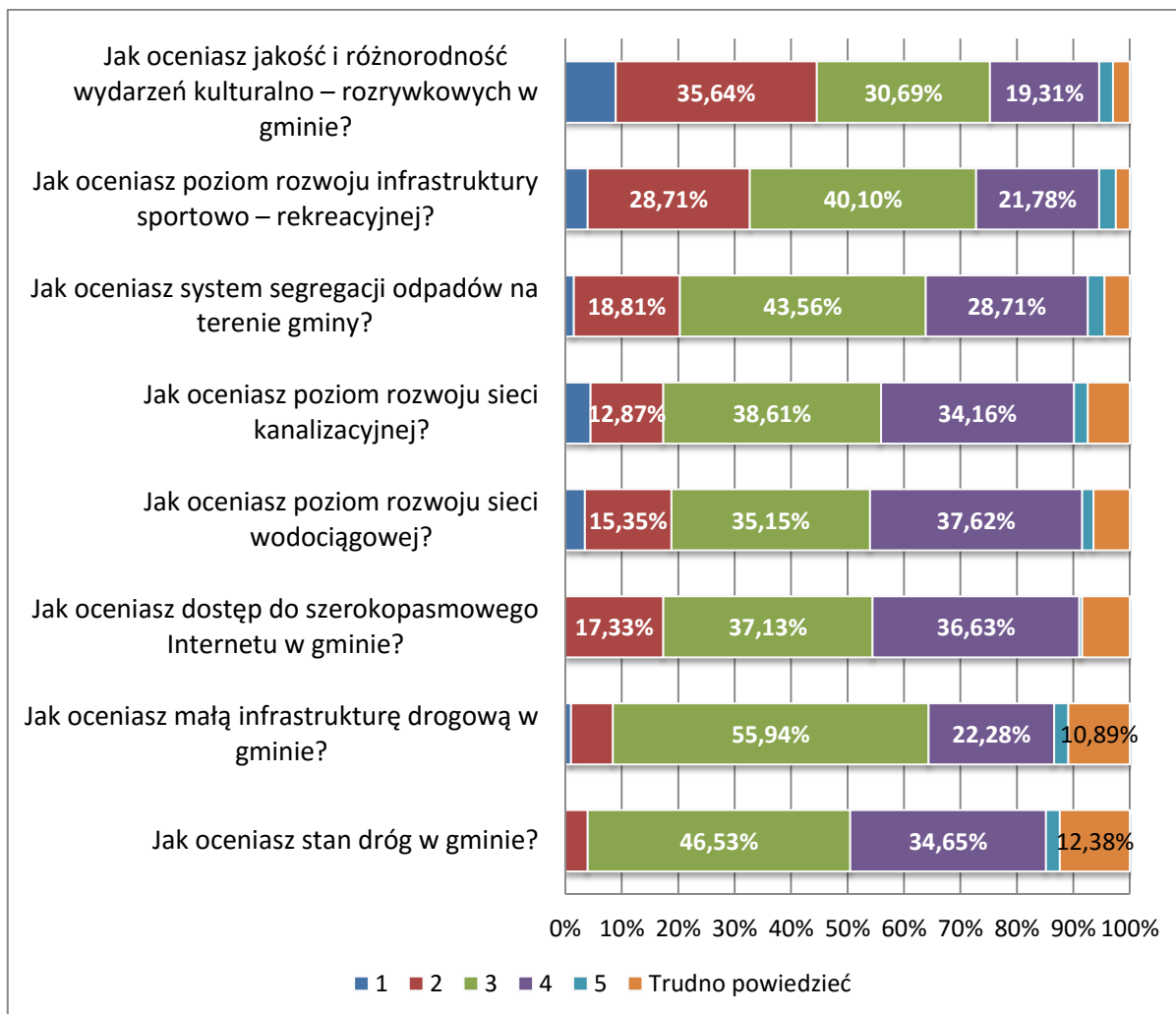

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Osoby uczestniczące w badaniu zostały także poproszone o ocenę infrastruktury technicznej w gminie. Rozkład odpowiedzi był bardzo rozbieżny, jednak najslabiej oceniona została jakość i różnorodność wydarzeń kulturalno-rozrywkowych w gminie (44,55% dla odpowiedzi „1” i „2”). Stosunkowo nisko oceniony został także poziom rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (32,67% dla odpowiedzi „1” i „2”). W przypadku systemu segregacji odpadów oraz małej infrastruktury drogowej największa część respondentów oceniła te aspekty funkcjonowania na „3” punkty.

Rysunek 35 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – infrastruktura techniczna

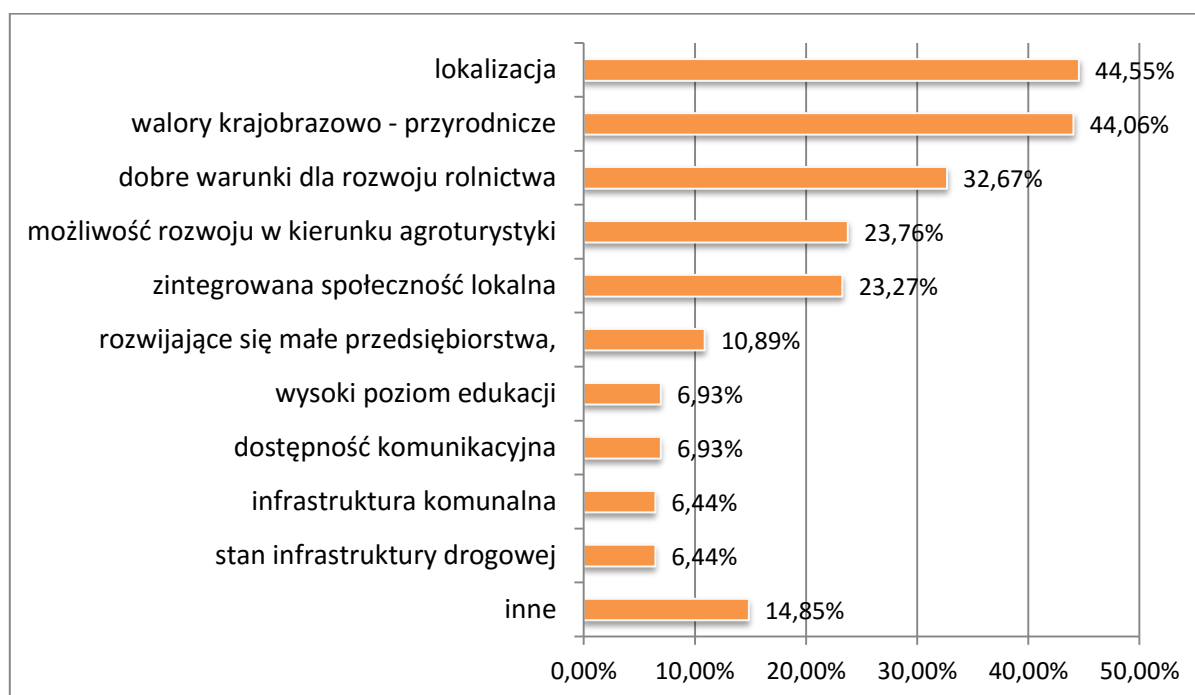
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

W kolejnej części, respondenci odpowiadali na pytania dotyczące mocnych i słabych stron gminy Szczecinek. Według uczestników badania, najmocniejszymi stronami gminy są: jej lokalizacja (44,55% wskazań) oraz walory krajobrazowo-przyrodnicze (44,06% wskazań). Mieszkańcy wskazali także na dobre warunki dla rozwoju rolnictwa (32,67% wskazań), możliwości rozwoju w kierunku agroturystyki (23,67% wskazań) oraz zintegrowaną społeczność lokalną (23,67% wskazań). Wśród innych odpowiedzi pojawiały się również takie aspekty jak: infrastruktura sportowo-kulturalna, rozwinięta

baza szkolna oraz funkcjonowanie podmiotów o znaczeniu lokalnym, jednak udział tych odpowiedzi był mniejszy od 5%.

Rysunek 36 Jakie są mocne strony gminy Szczecinek?

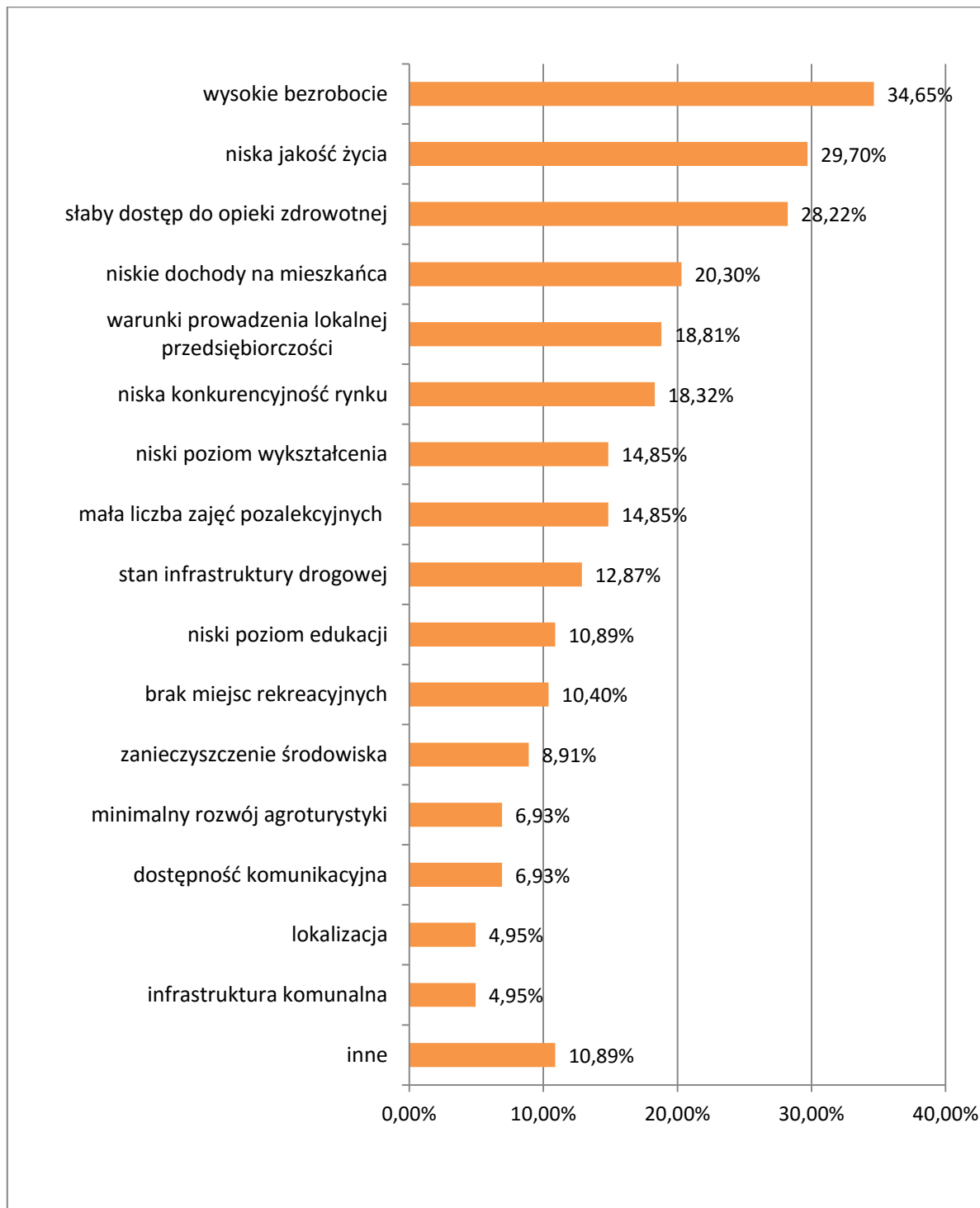

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Analizując słabe strony gminy Szczecinek, respondenci zwracali szczególną uwagę na wysokie bezrobocie w regionie (34,65% wskazań). Równie często pojawiającymi się problemami były: niska jakość życia (29,70% wskazań) słaby dostęp do opieki zdrowotnej (28,22% wskazań) oraz niskie dochody mieszkańców (20,30%). Według uczestników badania, szczególną uwagę należy zwrócić także na poprawę takich aspektów jak (trudne warunki do prowadzenia lokalnej działalności (18,81% wskazań), niską konkurencyjność rynku (18,32% wskazań), niski poziom wykształcenia mieszkańców (14,85% wskazań), małą liczbę zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży (14,85% wskazań) oraz stan infrastruktury drogowej (12,87%). Spośród innych odpowiedzi respondenci wymieniali dostępność komunikacyjną, brak estetyki wewnętrznej, rozdrobnione rolnictwo oraz niska klasa bonitacyjna gleb. Pozostałe odpowiedzi zostały przedstawione na rysunku poniżej.

Rysunek 37 Jakie są słabe strony gminy Szczecinek?

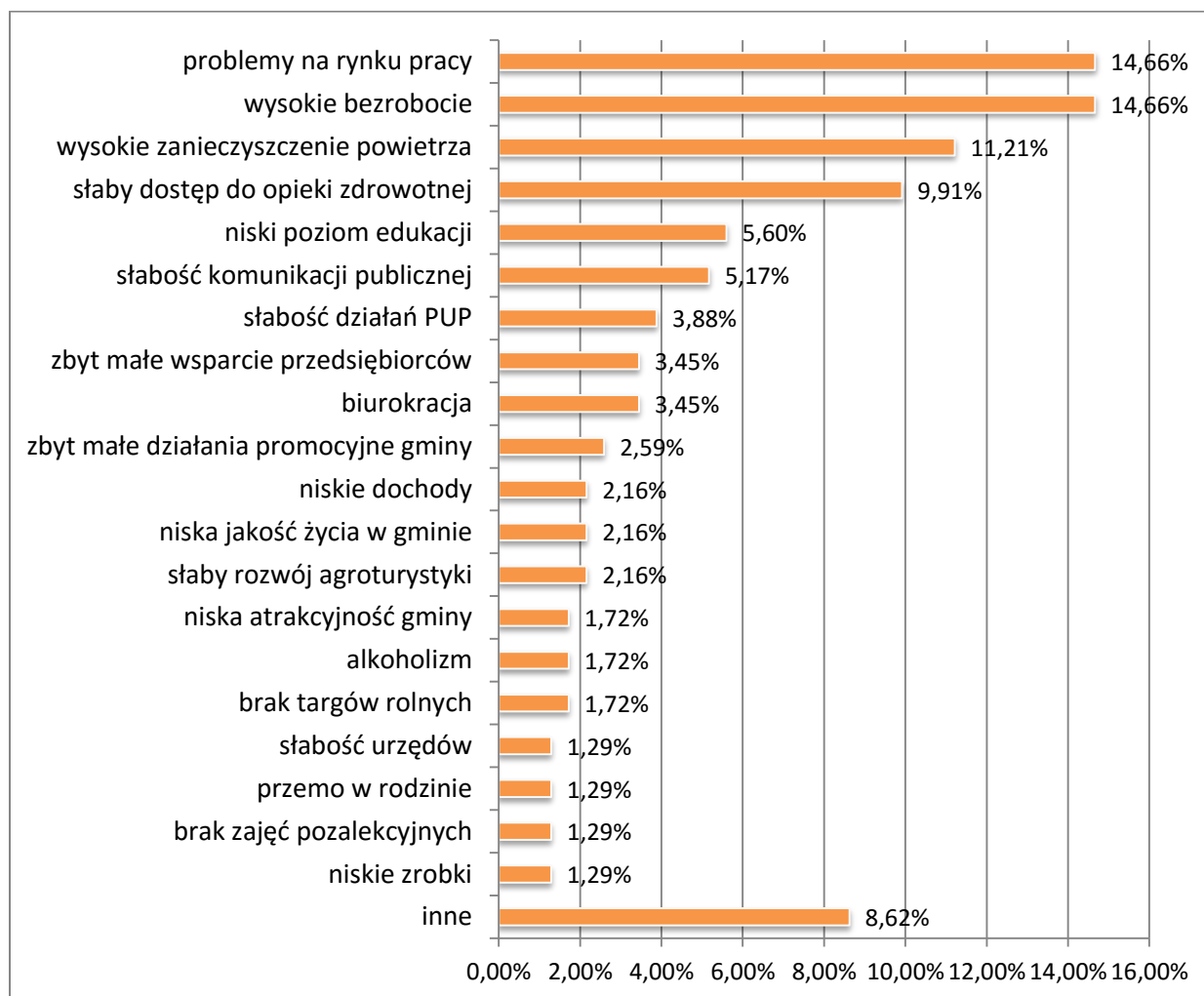

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Największe problemy mieszkańców gminy Szczecinek dotyczą rynku pracy (14,66% wskazań). Zdaniem respondentów, pojawiają się trudności ze znalezieniem ciekawej oferty oraz nieuczciwością pracodawców. Równie często mieszkańcy wskazywali na wysokie zanieczyszczenie powietrza ze względu na bliskość dużych zakładów przemysłowych (11,21% wskazań). Blisko 10% wskazań dotyczyło słabego dostępu do opieki zdrowotnej. Pozostałe odpowiedzi charakteryzowały się małą częstotliwością wskazań.

Rysunek 38 Jakie są największe problemy, z którymi borykają się mieszkańcy gminy?

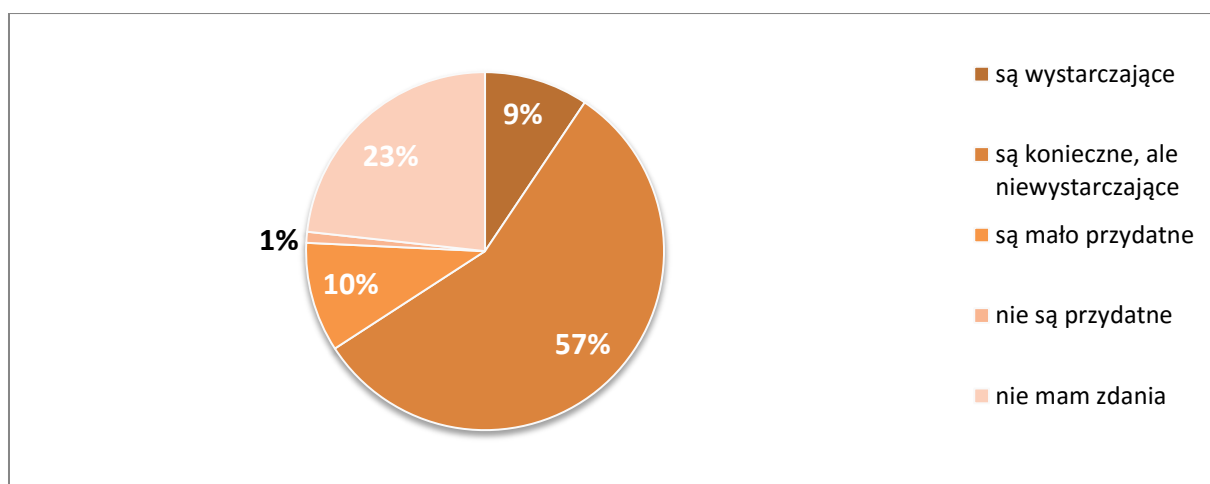

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Ponad połowa osób uczestniczących w badaniu twierdzi, że podejmowane do tej pory inwestycje na terenie gminy są konieczne, ale niewystarczające. Tylko niecałe 10% respondentów wskazało, że inwestycje są wystarczające. Zdaniem 9,90% mieszkańców, inwestycje są mało przydatne lub w ogóle nie są przydatne (0,99%). Blisko ¼ respondentów nie ma zdania na ten temat.

Rysunek 39 Jak oceniają Państwo podejmowane do tej pory inwestycje na terenie gminy?

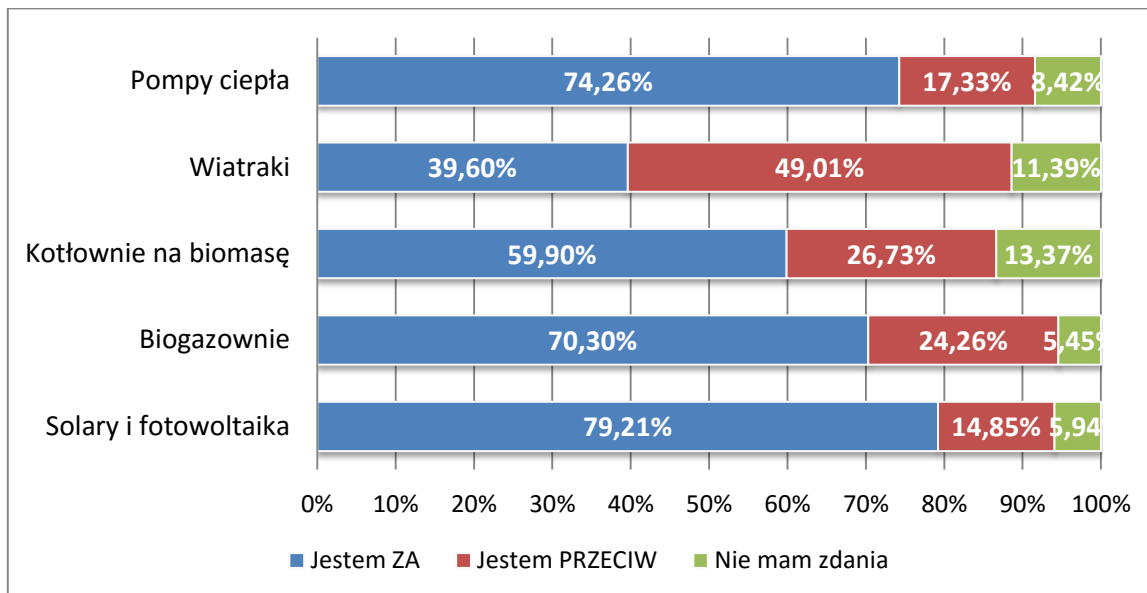

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańcy gminy Szczecinek mieli także możliwość wypowiedzenia się na temat odnawialnych źródeł energii. Największa liczba respondentów przeciwna jest rozwijaniu energii wiatrowej w regionie (49,01%). W przypadku pomp ciepła, kotłowni na biomasę, biogazowni oraz solarów i fotowoltaiki, większość mieszkańców jest zainteresowanych rozbudowywaniem tego typu odnawialnych źródeł energii.

Rysunek 40 Co sady Pan/Pani o odnawialnych źródlach energii?

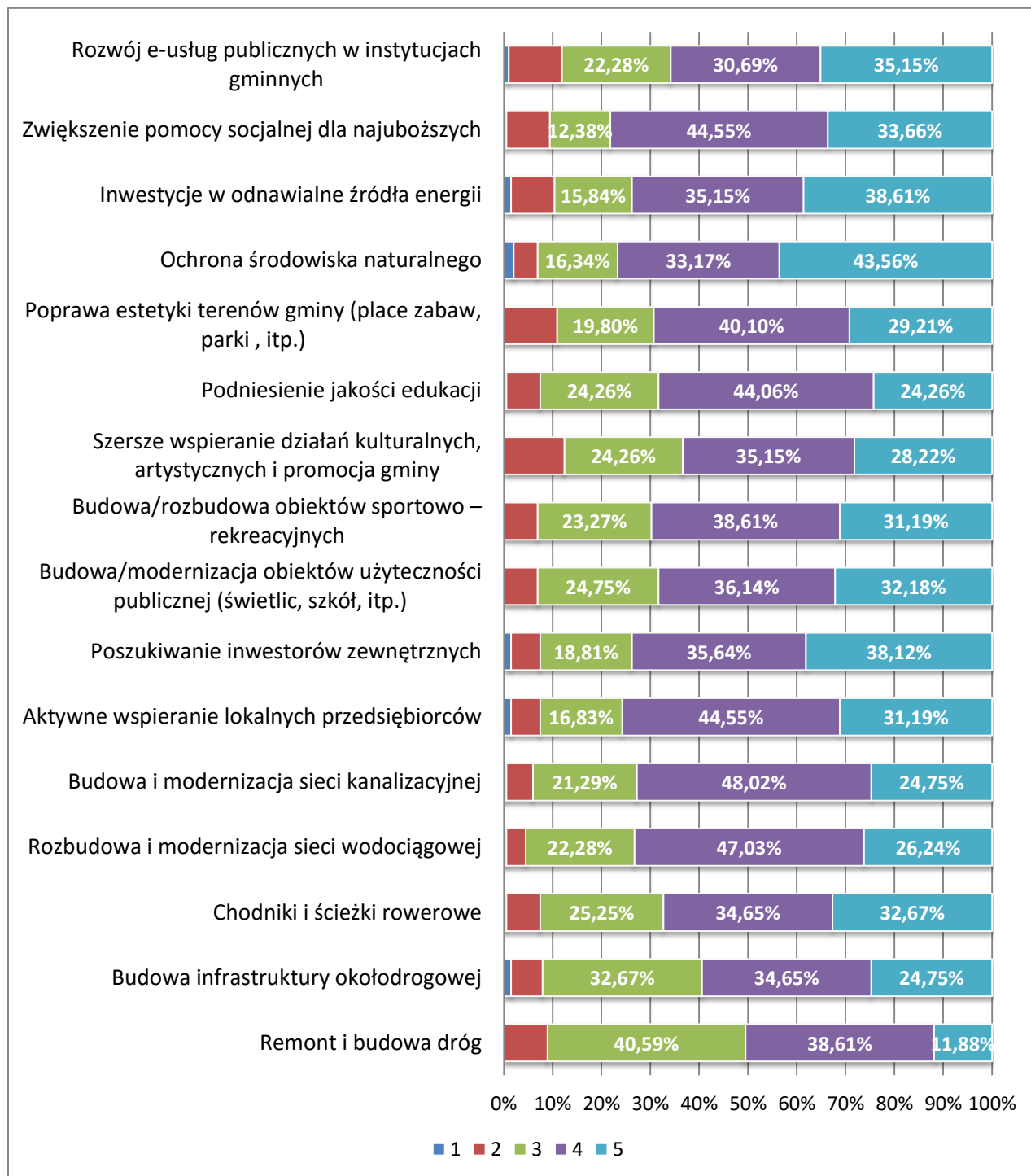

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Uczestnicy badania zostali poproszeni o wskazanie obszarów, które powinny stanowić priorytet dla gminy Szczecinek w perspektywie lat 2015-2025. Jak się okazuje, ponad 40% mieszkańców wskazało na ochronę środowiska naturalnego, jako najważniejszy aspekt rozwoju. Szczególną uwagę należy także zwrócić na zwiększenie pomocy socjalnej dla najuboższych (78% dla ocen „4” i „5”), poszukiwanie inwestorów zewnętrznych (74% dla ocen „4” i „5”), aktywne wspieranie lokalnych przedsiębiorców (76% dla ocen „4” i „5”), budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej (73% dla ocen „4” i „5”) oraz budowa i rozbudowa obiektów sportowo – rekreacyjnych (70% dla ocen „4” i „5”).

Rysunek 41 Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla Gminy Szczecinek w perspektywie lat 2015-2025 w skali 5 – bardzo ważna do 1 – zbędna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Odpowiedzi na temat priorytetowych inwestycji były bardzo zróżnicowane. Jednak respondenci najczęściej wymieniali takie zadania jak: tworzenie nowych miejsc pracy (9% wskazań), promocja turystyczna gminy (8% wskazań), ochrona środowiska naturalnego (7% wskazań), rozwój transportu publicznego (6% wskazań) oraz rozwój agroturystyki (6% wskazań). Pozostałe odpowiedzi posiadały mniej niż 5% wskazań i szczegółowo zostały zaprezentowane na poniższym rysunku.

Rysunek 42 Proszę wymienić priorytetowe inwestycje, które według Państwa należy zrealizować na terenie gminy w latach 2015-2025

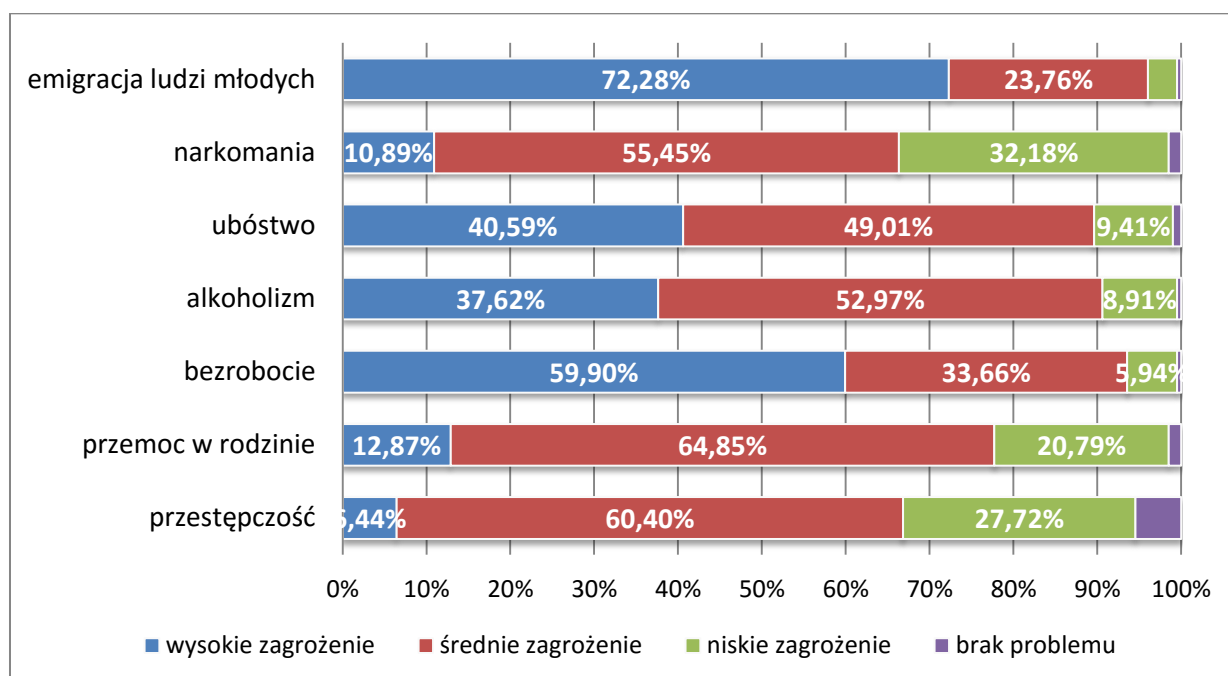
Inwestycje	% wskazań
tworzenie nowych miejsc pracy	9%
ochrona środowiska	8%
promocja turystyczna gminy	8%
wspieranie lokalnych przedsiębiorców	7%
rozwój agroturystyki	6%
rozwój transportu publicznego	6%
inne	4%
ograniczenie biurokracji	4%
poszukiwanie inwestorów z zewnątrz	4%
rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej	4%
usprawnienie działalności Urzędu Pracy	4%
wspieranie działań kulturowych	4%
dofinansowanie małych firm	3%
inwestycje w odnowie źródła energii	3%
mobilizacja do sprawniejszego działania Urzędów Pracy	3%
nowe programy aktywizacji bezrobotnych	3%
podniesie jakość edukacji	3%
pomoc rodzinom najuboższym	3%
poprawa atrakcyjności terenów gminy	3%
rozbudowa ścieżek rowerowych	3%
likwidacja straży miejskiej	2%
organizacja targów rolnych	2%
zwiększenie dostępu do usług publicznych	2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Mieszkańcy gminy dostrzegają największe zagrożenie w problemie emigracji ludzi młodych z terenów wiejskich (72,28% odpowiedzi). Ponad połowa osób uczestniczących w badaniu wskazała także na problem bezrobocia na terenie gminy. Równie często respondenci wskazywali na ubóstwo mieszkańców (40,59%) i problemy alkoholowe (37,62%). Mieszkańcy wskazali, że niskie zagrożenie występuje w przypadku przestępczości (27,72%) i narkomanii (32,18%).

Rysunek 43 Jakie Państwa zdaniem są największe problemy, występujące na terenie gminy?

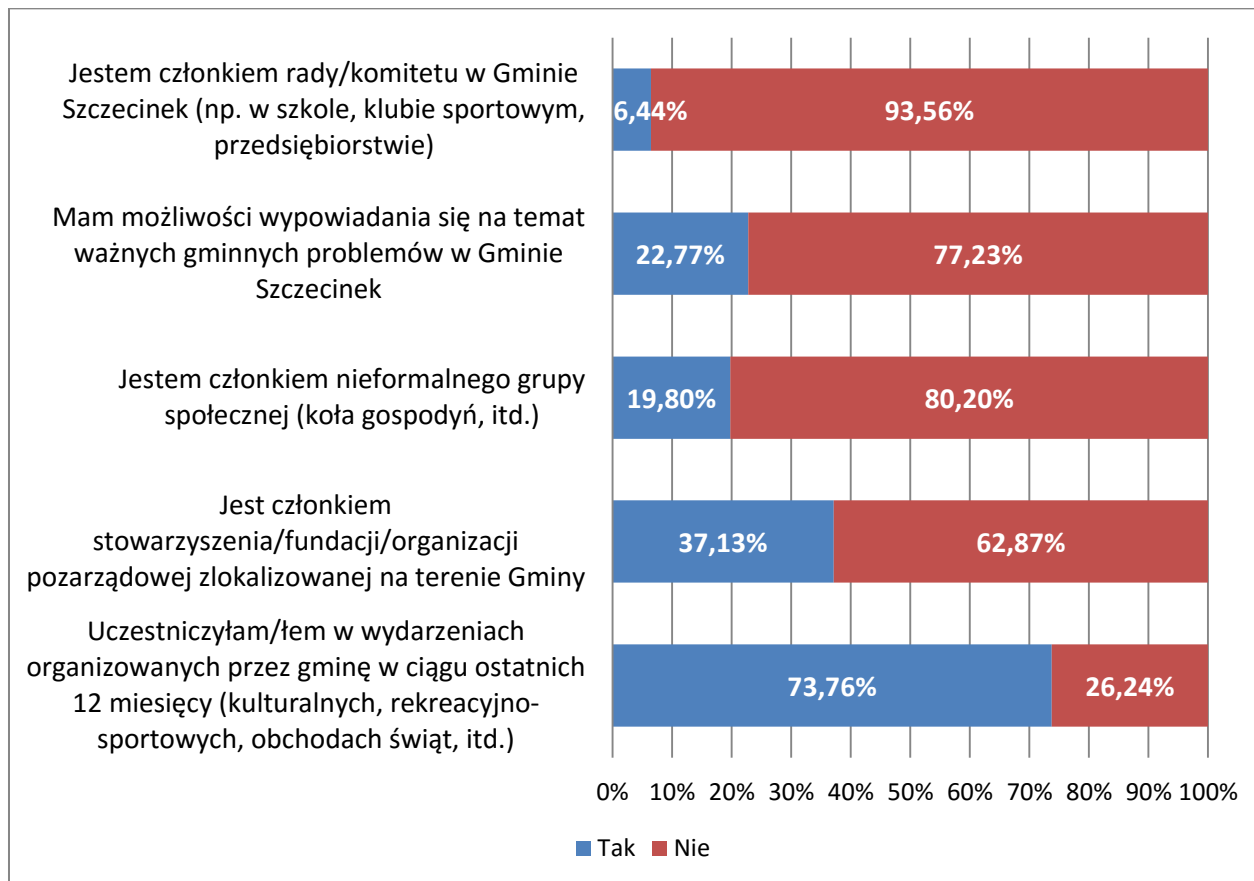

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Stosunkowo niewielka liczba mieszkańców zaangażowana jest w życie gminy. Tylko w przypadku uczestniczenia w wydarzeniach organizowanych przez gminę, zdecydowana większość respondentów zaznaczyło odpowiedź „tak”. Pozostałe wyniki zostały zaprezentowane na rysunku poniżej.

Rysunek 44 Proszę się ustosunkować do poniższych stwierdzeń:

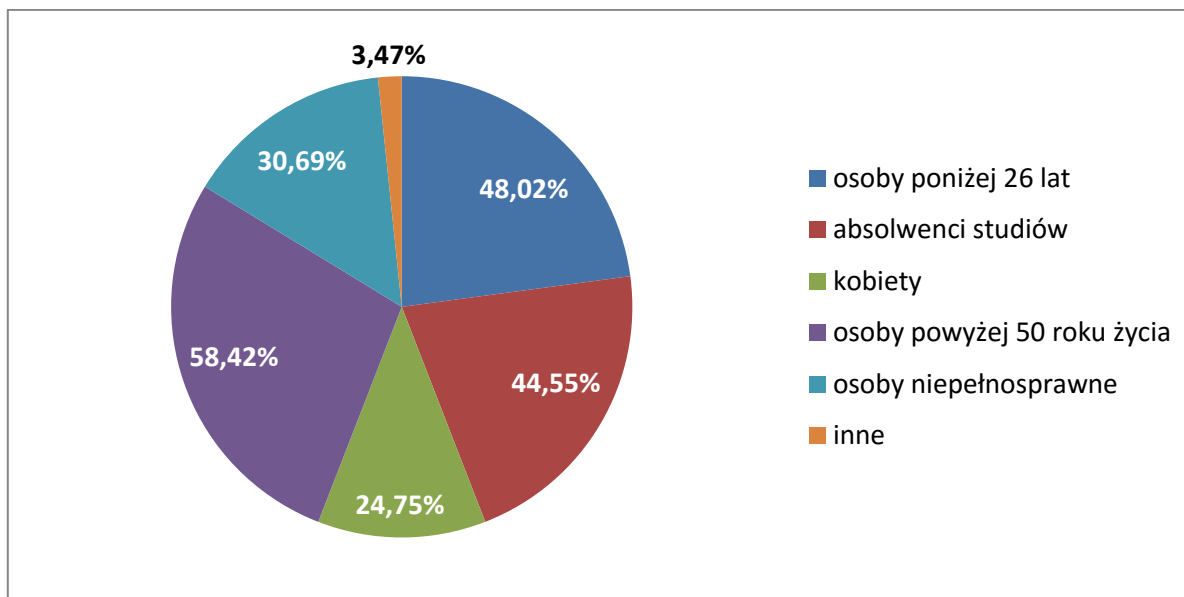

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

Ponad połowa mieszkańców wskazała, że grupą, która wymaga największego wsparcia ze strony gminy są osoby powyżej 50 roku życia (58,42%). Blisko 50% wskazań dotyczyło także osób poniżej 26 roku życia, czyli mieszkańców, którzy dopiero wchodzą na rynek pracy. 44,55% odpowiedzi wskazywała również na to, że absolwenci studiów, to kolejna grupa, na której powinny skoncentrować się działania gminy. Szczególna uwaga powinna zostać także zwrócona na osoby niepełnosprawne (30,69% wskazań) oraz kobiety (24,75%).

Rysunek 45 Które grupy społeczne wymagają największego wsparcia ze strony Gminy?

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań.

6. Podsumowanie diagnozy

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej oraz badania ankietowego dokonano analizy podstawowych problemów rozwojowych w gminie Szczecinek.

Tabela 25 Podsumowanie

Aspekt	Problem	Wniosek
Przestrzeń i środowisko	Lokalizacja	Gmina stanowi część Pojezierza Drawskiego, co daje możliwość rozwoju funkcji turystycznej w regionie. Krajobraz gminy zdominowany jest przez jeziora i rzeki.
	Warunki przyrodnicze	Gmina charakteryzuje się stosunkowo wysoką lesistością regionu oraz dużymi walorami środowiska naturalnego. Pozwala to na promocję gminy jako regionu atrakcyjnie przyrodniczego.

Aspekt	Problem	Wniosek
	Ochrona środowiska naturalnego	Ze względu na duży odsetek terenów chronionych, władze gminy powinny prowadzić działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego. Dotyczy to zwiększania inwestycji w odnawialne źródła energii, termomodernizację budynków użyteczności publicznej oraz promocję postaw proekologicznych.
	Walory kulturowe	Na terenie gminy znajduje się stosunkowo niewielka liczba zabytków. Istnieje potrzeba renowacji miejsc zabytkowych poprzez nadanie im nowych funkcji użytkowych. Szczególna uwaga powinna zostać zwrócona na możliwość zbudowania wiosek tematycznych, co może wpłynąć na większą rozpoznawalność regionu. Promocja oraz utrwalanie kulturowego dziedzictwa mogą przyczynić się większej rozpoznawalności regionu.
Sfera społeczna	Liczba mieszkańców	Gmina charakteryzuje się równomiernym podziałem ludności według płci. Niski wskaźnik gęstości zaludnienia oraz dominacja mieszkańców w wieku produkcyjnym stanowią dobrą prognozę demograficzną dla regionu. Kolejne działania powinny zostać skoncentrowane na promocji gminy w celu zatrzymania mieszkańców oraz zainteresowania turystów regionem.
	Rynek pracy	W gminie funkcjonuje duża liczba przedsiębiorstw, jednak ich największą część stanowią mikro podmioty gospodarcze. W znacznej mierze powoduje to ograniczenia dla lokalnego rynku pracy i nie daje możliwości rozwoju. W związku z tym, należy prowadzić działania na rzecz stworzenia klimatu inwestycyjnego, który zachęci przedsiębiorców do

Aspekt	Problem	Wniosek
		inwestowania na terenie gminy Szczecinek.
	Migracje	Odływ ludności związany jest przede wszystkim z ograniczeniami występującymi na lokalnym rynku pracy. Tylko działania mające na celu rozwój rynku pracy, mogą przyczynić się do zatrzymania mieszkańców w gminie. Natomiast w przypadku potencjalnych mieszkańców, należy promować przede wszystkim walory przyrodnicze oraz bliskość do miasta Szczecinek.
Sfera gospodarcza	Klimat inwestycyjny	Zmniejszająca się liczba przedsiębiorstw w regionie może świadczyć o mało przyjaznym klimacie inwestycyjnym. Największą część podmiotów gospodarczych stanowią mikroprzedsiębiorstwa (zatrudniające do 9 pracowników). W związku z tym pojawia się konieczność zainteresowania potencjalnych inwestorów działalnością na terenie gminy poprzez stworzenie miejskiego zasobu gruntów na cele inwestycyjne oraz promocję regionu. Gmina powinna prowadzić działania informacyjno-promocyjne na temat możliwości inwestycyjnych w regionie. Przedsiębiorcy lokalni nie są zaangażowani w działalność społeczno-gospodarczą.
	Gospodarstwa rolne	Ponad połowę wszystkich gospodarstw stanowią gospodarstwa posiadające użytki rolne o powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Konkurencyjność gospodarstw o małej powierzchni w zakresie możliwości produkcji i hodowli jest znacznie niższa i może opierać się przede wszystkim na wysokiej jakości produktu, stosowaniu rozwiązań ekologicznych, a także uzupełnienie działalności o

Aspekt	Problem	Wniosek
		usługi agroturystyczne.
Infrastruktura techniczna	Infrastruktura komunikacyjna	W gminie pojawia się konieczność zwiększenia jakości dróg gminnych i lokalnych, które są w dyspozycji gminy. Należy także prowadzić działania mające na celu zwiększenie liczby chodników oraz ścieżek rowerowych w regionie. Wiąże się to z koniecznością nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę drogową i okołodrogową.
	Infrastruktura techniczna	Pomimo licznych inwestycji w infrastrukturę techniczną pojawia się konieczność dalszego, systematycznego uzupełniania niedoborów sieci wodno-kanalizacyjnych, dalszych inwestycji w przydomowe oczyszczalnie ścieków, zakup sprzętu do ich obsługi, promocję gospodarki niskoemisyjnej i zachęcenie mieszkańców do udziału w tym projekcie (ze względu na stosunkowo duże zapotrzebowanie na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii).
Infrastruktura społeczna	Atrakcje dla mieszkańców	Istniejąca oferta dla mieszkańców i turystów nie jest wystarczająca. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz miastami partnerskimi może przyczynić się do wzbogacenia oferty. Należy uwzględnić wszystkie grupy społeczne w celu zwiększenia uczestnictwa społeczności lokalnej w życiu kulturalnym gminy.
	Infrastruktura sportowa	Poziom infrastruktury sportowej nie jest zadowalający i wymaga dalszych inwestycji w tym zakresie. Liczba miejsc dla młodzieży wydaje się zbyt mała, co powoduje konieczność wspierania inicjatyw z zakresu organizowania wolnego czasu. Oferta sportowa powinna być skierowana nie tylko do młodzieży, ale

Aspekt	Problem	Wniosek
	Ochrona zdrowia i opieka społeczna w gminie	<p>także do dzieci i dorosłych.</p> <p>Ze względu na stosunkowo niską jakość ochrony zdrowia, przyszłe działania powinny zostać skoncentrowane na promowaniu profilaktyki leczniczej oraz na tworzeniu odpowiednich warunków do funkcjonowania wszystkich rodzin. Należy likwidować także bariery architektoniczne oraz wspierać osoby wykluczone społecznie poprzez umożliwienia im uczestniczenia w różnych projektach gminnych. Działania aktywizacyjne powinny być skierowane zarówno do mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak i do najbardziej potrzebujących grup, wymienionych przez mieszkańców gminy.</p>
Edukacja	Wychowanie przedszkolne	<p>W gminie zlokalizowanych jest 7 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Można przewidywać, iż w związku ze spadkiem liczby dzieci zapotrzebowanie na przedszkola będzie się zmniejszało. Należy zatem monitorować potrzeby mieszkańców w tym zakresie i w razie takiej konieczności otwierać nowe placówki.</p>
	Szkoły podstawowe	<p>Władze gminy prowadzą działania mające na celu zwiększenie jakości nauczania w regionie. Znaczna część budżetu przeznaczana jest na rozwój oświaty i edukacji. Kolejne działania powinny być jednak skoncentrowane na modernizacji sal dydaktycznych oraz organizowaniu programów rozwijających zarówno dla nauczycieli jak i uczniów.</p>

Aspekt	Problem	Wniosek
	Szkoły gimnazjalne	Na wszystkich etapach edukacji pojawia się potrzeba podnoszenia poziomu nauczania, która jest spowodowana konkurencją na rynku pracy oraz rozwojem społeczeństwa informacyjnego. Należy prowadzić dalsze działania w celu zapewnienia wysoko wykwalifikowanych nauczycieli, nowoczesnego sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz całego zaplecza w postaci m.in. boisk i hal sportowych.
	Wspieranie uczniów	System wspierania uczniów w gminie jest rozwinięty. Jednak należy skoncentrować działania na wspieraniu zainteresowań uczniów oraz wzbogaceniu oferty pozalekcyjnej.
	Wydatki na oświatę	Ze względu na zwiększające się wydatki na oświatę konieczne wydaje się stworzenie długookresowej polityki oświatowej, która uwzględnia zarówno prognozy demograficzne jak i migracyjne.
Turystyka	Atrakcje turystyczne	Gmina charakteryzuje się dobrymi warunkami do wypoczynku i rekreacji, jednak kolejne działania powinny dotyczyć rozbudowy zaplecza turystycznego. Pojawia się tu konieczność współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie poszerzania atrakcji w regionie.
Zarządzanie	Możliwości budżetowe gminy	Odpowiednie zarządzanie gminą pozwala na dobre zarządzanie budżetem. Wydatki przeznaczane są na kluczowe elementy gospodarki, dzięki czemu jakość życia gminie ulega poprawie.
	Kapitał społeczny	Niska aktywność mieszkańców powoduje słabe zaangażowanie w rozwiązywanie gminnych problemów. Należy prowadzić działania promocyjne mające na celu zwiększenie współpracy ze

Aspekt	Problem	Wniosek
		społecznością lokalną. Dotyczy to zarówno wspierania inicjatyw społecznych, jak i promocję postaw obywatelskich.

Źródło: Opracowanie własne.

7. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest oceną silnych i słabych stron danego obszaru na tle szans i zagrożeń ze strony otoczenia, pomagającą obrać najlepszą strategię działania. Jej nazwa pochodzi od pierwszych liter rozpatrywanych grup czynników: strengths – silne strony, weaknesses – słabości, opportunities – szanse, threats – zagrożenia. Punkt wyjścia dla analizy stanowią atuty i słabości, które bada się w odniesieniu do szans. Poniższa analiza stanowi podsumowanie diagnozy społeczno-gospodarczej, jak również konsultacji społecznych.

Tabela 26 Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
lokalizacja w sąsiedztwie dużego miasta	zanieczyszczone środowisko naturalne
atrakcyjne tereny turystyczne	niewielka liczba dużych zakładów pracy
walory turystyczno-rekreacyjne	wysokie bezrobocie
zwiększająca się liczba przedsiębiorstw	niewielka liczba terenów inwestycyjnych
szybki rozwój rolnictwa w regionie	brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych
walory krajobrazowo-przyrodnicze	stosunkowo niski dostęp do kanalizacji
dobre warunki do rozwoju rolnictwa	słabość oferty promocyjnej gminy
zintegrowana społeczność lokalna	brak zaangażowania mieszkańców w sprawy gminy
rozwijające się małe przedsiębiorstwa w regionie	brak inwestorów zagranicznych

Mocne strony	Słabe strony
uczestnictwo mieszkańców w projektach dotyczących gospodarki niskoemisyjnej	emigracja osób wykształconych
stosunkowo duży obszar terenów chronionych (tj. obszary chronionego krajobrazu, rezerваты przyrody, użytki ekologiczne)	trudne warunki do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości
zorganizowanie miejsc o wysokich walorach kulturowych	słaby dostęp do opieki zdrowotnej
największa grupa mieszkańców w wieku produkcyjnym	stan infrastruktury drogowej
zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych	niski poziom edukacji
zwiększająca się długość czynnej sieci rozdzielczej	niskie dochody mieszkańców
zwiększająca się długość czynnej sieci kanalizacyjnej	mała liczba zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
zwiększająca się liczba czynnej sieci gazowej	stosunkowo niewielka liczba miejsc rekreacyjnych
stosunkowo wysoka liczba organizowanych imprez cyklicznych	stosunkowo niska ocena jakości życia w gminie
zaangażowanie organizacji pozarządowych w rozwój gminy	wyższy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjny, niż w przypadku średniej dla powiatu szczecineckiego
	zmniejszająca się liczba uczniów

Szanse	Zagrożenia
możliwość wykorzystania funduszy zewnętrznych	koncentracja na realizowaniu projektów na poziomie aglomeracji (np. ZIT)
doświadczenie samorządu w zdobywaniu zewnętrznych źródeł finansowania	trend rosnącej emigracji osób wykształconych
możliwość zaangażowania inwestorów zewnętrznych	brak środków na współfinansowanie projektów
możliwość współpracy z innymi gminami (również z miastami zagranicznymi)	wzrost poziomu bezrobocia na terenach wiejskich
możliwość podejmowania projektów partnerskich z innymi podmiotami	niż demograficzny, który wpływa na zmniejszenie liczby mieszkańców
nacisk na zwiększanie poziomu wykształcenia mieszkańców kraju	wzrost kosztów pracy na rynku ogólnopolskim
szybki rozwój sektora małych i średnich przedsiębiorstw	spowolnienie wzrostu gospodarczego kraju
wzrost zainteresowania mieszkańców lokalnymi imprezami	stosunkowo słaba aktywność małych i średnich przedsiębiorców
nacisk na rozwijanie klimatu przedsiębiorczości	niskie zaangażowanie podmiotów w realizację projektów na poziomie gminnym
promocja rozwijania innowacyjnych projektów	ekspansja dużego przemysłu
ogólnopolskie programy aktywizacji osób bezrobotnych	degradacja środowiska naturalnego
nacisk na rozwój projektów wpływających na pomoc osobom bezrobotnym	starzenie się społeczeństwa
zorganizowana sieć ścieżek rowerowych	dynamiczny rozwój gmin ościennych
duża liczba programów infrastrukturalnych	wysoka konkurencyjność oferty turystyki zagranicznej

duża liczba projektów w zakresie odnawialnych źródeł energii	emigracja wykształconych mieszkańców za granicę
rozwój ekologicznego przetwórstwa rolno-spożywczego	

Źródło: opracowanie własne.

8. Misja i wizja strategii (cel generalny)

8.1. Wizja

Podstawami do sformułowania wizji rozwojowej gminy były przede wszystkim konsultacje społeczne oraz przeprowadzona diagnoza i analiza sytuacji społeczno-gospodarczej. Celem rozwoju oraz konkretne przedsięwzięcia związane z ich realizacją, powinny prowadzić do osiągnięcia określonego statusu gminy, uznanego przez jej społeczność za pożądany i atrakcyjny.

Wizja stanowi jeden z podstawowych elementów wpływających na kierunek rozwoju na danym obszarze. Wyznacza ona pożądany stan docelowy, do którego należy dążyć podporządkowując mu wszelkie działania. Rozwój gminy Szczecinek będzie realizowany w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, które zakładają równowagę pomiędzy rozwojem gospodarczym, ochroną środowiska i rozwojem społecznym mieszkańców. Proponowana wizja rozwoju gminy brzmi następująco:

**GMINA SZCZECINEK MIEJSCEM ROZWOJU
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI, TURYSTYKI I ROLNICTWA,
SPRZYJAJĄCA ROZWOJOWI SPOŁECZNEMU.**

8.2. Misja rozwoju

Misja to ogólny kierunek dalszego rozwoju gminy w planowanym horyzoncie czasowym. Podczas jej formułowania należy określić ideę oraz ogólny kierunek rozwoju. Istotne jest wskazanie tych obszarów, które są wiodące w gospodarce gminy i stanowią jej podstawę gospodarczą i społeczną. Stanowi ona deklarowany sposób osiągnięcia stanu docelowego – wyrażonego w wizji rozwoju gminy. Misja umożliwia skoncentrowanie się na osiągnięciu konkretnego celu poprzez realizację poszczególnych działań.

Tworząc wizję gminy starano się określić jakie cechy powinny ją w przyszłości charakteryzować. Misja rozwoju gminy Szczecinek brzmi następująco:

Misją gminy Szczecinek jest zbudowanie przyjaznego klimatu inwestycyjnego, który będzie zachęcał przedsiębiorców do inwestowania na jej terenie. Szczególny nacisk powinien zostać położony także na rozwijanie bazy turystycznej oraz promocję, zarówno walorów krajobrazowo-przyrodniczych jak i rozwoju rolnictwa ekologicznego i przetwórstwa rolno-spożywczego. Przyszłe działania będą miały na celu również podwyższenie jakości życia mieszkańców poprzez rozwiązywanie problemów społecznych.

8.3. Cele strategiczne (obszary priorytetowe)

Cele strategiczne zostały oparte na opracowanej wcześniej misji regionu, a ich zrealizowanie pozwoli na spełnienie założonej wizji rozwoju gminy Szczecinek. Biorąc pod uwagę propozycje mieszkańców, pracowników administracji publicznej, przedstawicieli organizacji pozarządowych, cele strategiczne przedstawiają się następująco:

- Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla przedsiębiorców – ważnym źródłem rozwoju przedsiębiorczości jest liczba i wielkość podmiotów gospodarczych w regionie. W tym celu władze gminy powinny dążyć do budowania klimatu inwestycyjnego poprzez przygotowywanie miejsc pod nowe inwestycje, przyciąganie zewnętrznych inwestorów, wspieranie lokalnych przedsiębiorców, pomoc doradczą dla osób zakładających własną działalność oraz promocje oferty inwestycyjnej.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

- Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla turystów – ze względu na położenie, walory przyrodnicze oraz krajobrazowe, gmina ma szanse przyciągnąć aktywnych turystów, którzy będą mogli korzystać ze szlaków wodnych, rowerowych i pieszych. W kolejnych latach, szczególna uwaga powinna zostać zwrócona na rozwój sieci szlaków turystycznych, promocję regionu, rozbudowę warunków do wypoczynku oraz ochronę środowiska naturalnego.

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

- Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców – w celu zatrzymania oraz przyciągnięcia potencjalnych mieszkańców, kolejne cele powinny zostać skoncentrowane na działaniach zmierzających do: dbania o pozytywny wizerunek gminy, rozwoju transportu publicznego, poprawy infrastruktury drogowej, rozwoju oferty edukacyjnej, podwyższenia poziomu opieki

zdrowotnej, wspierania lokalnych inicjatyw, wspierania osób wykluczonych oraz realizacji inwestycji przyjaznym mieszkańcom.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

8.4. Cele operacyjne oraz proponowane kierunki działań

Dążeniem do uzupełnienia celów strategicznych wskazanych w poprzednim podrozdziale, poniżej wyszczególnione zostały cele operacyjne oraz zadania przewidziane do realizacji w ramach ich wdrożenia. Zadania bezpośrednio nawiązują do istoty celów, którym są przyporządkowane.

CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁANIA		
Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla przedsiębiorców	Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla turystów	Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców
Cel strategiczny 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU	Cel strategiczny 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY	Cel strategiczny 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE
Cel operacyjny 1: Tworzenie nowych miejsc inwestycyjnych	Cel operacyjny 1: Opracowanie programu promocji gminy	Cel operacyjny 1: Poprawa jakości infrastruktury drogowej
Cel operacyjny 2: Przygotowanie oferty inwestycyjnej dla inwestorów zewnętrznych	Cel operacyjny 2: Rozbudowa warunków do wypoczynku i rekreacji	Cel operacyjny 2: Rozwój publicznego transportu zbiorowego
Cel operacyjny 3: Wspieranie lokalnych przedsiębiorców	Cel operacyjny 3: Poprawa jakości środowiska naturalnego	Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu opieki zdrowotnej
Cel operacyjny 4: Pomoc doradcza dla osób zakładających własną działalność gospodarczą	Cel operacyjny 4: Dbłość o czystość oraz estetykę otoczenia	Cel operacyjny 4: Rozszerzenie działań wspierających osoby wykluczone społecznie

CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE I KIERUNKI DZIAŁANIA		
Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla przedsiębiorców	Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla turystów	Gmina Szczecinek miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców
Cel strategiczny 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU	Cel strategiczny 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY	Cel strategiczny 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE
Cel operacyjny 5: Utworzenie zaplecza wspierającego przedsiębiorczość	Cel operacyjny 5: Budowanie dobrego wizerunku gminy	Cel operacyjny 5: Wspieranie lokalnych inicjatyw
Cel operacyjny 6: Poprawa jakości infrastruktury drogowej		Cel operacyjny 6: Rozwój oferty edukacyjnej
		Cel operacyjny 7: Zwiększenie estetyki i użyteczności przestrzeni publicznej

Źródło: opracowanie własne.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 1: Tworzenie nowych miejsc inwestycyjnych:

- Zadanie 1: Wyznaczenie nowych miejsc pod inwestycje.
- Zadanie 2: Współpraca z organizacjami regionalnymi w zakresie tworzenia oferty inwestycyjnej.
- Zadanie 3: Uzbieranie terenów przeznaczonych pod inwestycję.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 2: Przygotowanie oferty inwestycyjnej dla inwestorów zewnętrznych

- Zadanie 1: Przygotowanie katalogu miejsc inwestycyjnych dla potencjalnych inwestorów.
- Zadanie 2: Rozszerzenie zachęt inwestycyjnych dla nowych podmiotów.
- Zadanie 3: Współpraca z wojewódzkimi i krajowymi instytucjami współpracy jak np. (centra obsługi inwestorów).
- Zadanie 4: Usprawnienie czasu wydawania pozwoleń dla przedsiębiorców.
- Zadanie 5: Aktualizowanie oferty inwestycyjnej regionu.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 3: Wspieranie lokalnych przedsiębiorców:

- Zadanie 1: Promowanie wsparcia w pozyskaniu finansowania przez przedsiębiorców.
- Zadanie 2: Aktywny udział gminy w szkoleniach przedsiębiorców.
- Zadanie 3: Wspieranie współpracy pomiędzy przedsiębiorcami a podmiotami regionalnymi i placówkami edukacyjnymi.
- Zadanie 4: Wspieranie przedsiębiorców poprzez finansowanie praktyk i staży.
- Zadanie 5: Promocja możliwości zorganizowania klastrów w gminie.
- Zadanie 6: Rozszerzenie ulg dla przedsiębiorców lokalnych.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 4: Pomoc doradcza dla osób zakładających własną działalność gospodarczą:

- Zadanie 1: Promowanie oraz organizowanie szkoleń dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej.
- Zadanie 2: Informowanie przedsiębiorców o możliwościach skorzystania z zewnętrznych źródeł finansowania.
- Zadanie 3: Rozszerzenie ulg i zwolnień dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą.
- Zadanie 4: Aktywnie wspieranie przedsiębiorców w pozyskiwaniu środków na rozwój działalności gospodarczej.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 5: Utworzenie zaplecza wspierającego przedsiębiorczość

- Zadanie 1: Przeszkolenie osób wyznaczonych do obsługi inwestorów.
- Zadanie 2: Promocja klimatu przedsiębiorczości.
- Zadanie 3: Prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych dot. rozpowszechniania informacji o możliwościach inwestycyjnych gminy.
- Zadanie 4: Prowadzenie szkoleń w zakresie promocji, obsługi inwestorów i budowania klimatu przedsiębiorczości.
- Zadanie 5: Monitorowanie i promocja klimatu przedsiębiorczości.
- Zadanie 6: Zidentyfikowanie sektorów gospodarczych, które warto rozwijać w regionie.

CEL STRATEGICZNY 1: BUDOWANIE KLIMATU INWESTYCYJNEGO REGIONU

Cel operacyjny 6: Poprawa jakości infrastruktury drogowej:

- Zadanie 1: Modernizacja i rozbudowa sieci dróg gminnych.
- Zadanie 2: Zwiększenie długości ścieżek rowerowych.
- Zadanie 3: Działania na rzecz zwiększenia jakości dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.
- Zadanie 4: Budowa chodników, poboczy oraz pozostałej infrastruktury towarzyszącej.
- Zadanie 5: Modernizacja oświetlenia ulicznego.

Wszystkie podejmowane działania są prowadzone w celu zwiększenia atrakcyjności gminy dla przedsiębiorców poprzez tworzenie nowych miejsc inwestycyjnych, przygotowanie oferty inwestycyjnej dla inwestorów zagranicznych, wspieranie lokalnych przedsiębiorców, pomoc doradczą dla osób zakładających własną działalność gospodarczą, utworzenie zaplecza wspierającego przedsiębiorczość. Wszystkie cele będą mogły zostać sprawdzone za pomocą m.in. takich wskaźników monitorowania jak:

- Liczba wyznaczonych miejsc pod inwestycje.
- Liczba podjętych działań w zakresie współpracy z organizacjami regionalnymi.
- Liczba uzbrojonych terenów przeznaczonych pod inwestycje.
- Liczba osób, które skorzystały z zachęt inwestycyjnych.
- Liczba podjętych działań promocyjnych.
- Czas wydawania pozwoleń dla przedsiębiorców.
- Liczba zorganizowanych szkoleń dla przedsiębiorców.
- Wysokość ulg dla przedsiębiorców lokalnych.
- Liczba osób zainteresowanych skorzystaniem z ulg i zachęt inwestycyjnych.
- Liczba przedsiębiorców ubiegających się o dofinansowanie zewnętrzne.
- Liczba przedsiębiorstw w regionie.

- Poziom bezrobocia w gminie.
- Liczba osób wyznaczonych i przeszkolonych do obsługi inwestorów.
- Ocena klimatu przedsiębiorczości przez przedsiębiorców.
- Liczba podjętych akcji promocyjnych, zachęcających przedsiębiorców do inwestowania w regionie.

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

Cel operacyjny 1: Opracowanie programu promocji gminy:

- Zadanie 1: Przygotowanie materiałów promocyjnych.
- Zadanie 2: Promocja cyklicznych spotkań organizowanych na terenie gminy.
- Zadanie 3: Współpraca gminy z lokalnymi środkami masowego przekazu.
- Zadanie 4: Promocja gminy w internecie, np. poprzez portale społecznościowe.
- Zadanie 5: Współpraca z gminami ościennymi oraz miastami partnerskimi.
- Zadanie 6: Rozszerzenie oferty imprez masowych oraz lokalnych spotkań cyklicznych (festyny, targi, wystawy, imprezy sportowe, kulturalne).
- Zadanie 7: Rozwój oferty aktywnych form wypoczynku.
- Zadanie 8: Potrzeba rozwijania współpracy z sektorem pozarządowym, samorządowym oraz innymi partnerami w zakresie poszerzania i promowania atrakcji turystycznych w regioniu.

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

Cel operacyjny 2: Rozbudowa warunków do wypoczynku i rekreacji:

- Zadanie 1: Rozwój oferty agroturystycznej w gminie.
- Zadanie 2: Rozwój usług gastronomicznych.
- Zadanie 3: Rozwój sieci szlaków turystycznych.
- Zadanie 4: Nadanie dodatkowych funkcji obiektom i obszarom zabytkowym.
- Zadanie 5: Modernizacja placów zabaw oraz boisk sportowych.
- Zadanie 6: Poprawa stanu obiektów i obszarów zabytkowych.
- Zadanie 7: Budowanie wiosek tematycznych.

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

Cel operacyjny 3: Poprawa jakości środowiska naturalnego:

- Zadanie 1: Promowanie działań na rzecz ochrony środowiska.
- Zadanie 2: Zachęcanie mieszkańców do współuczestniczenia w projekcie gospodarki niskoemisyjnej.
- Zadanie 3: Kreowanie pozytywnego ekologicznego wizerunku regionu.
- Zadanie 4: Dostarczanie wiedzy mieszkańcom z zakresu odnawialnych źródeł energii.
- Zadanie 4: Podejmowanie przedsięwzięć nastawionych na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
- Zadanie 5: Inwestycje w odnawialne źródła energii

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

Cel operacyjny 4: Dbłość o czystość oraz estetykę otoczenia:

- Zadanie 1: Rewitalizacja przestrzeni publicznej.
- Zadanie 2: Rozszerzenie działań na rzecz ochrony zabytków w gminie.
- Zadanie 3: Promowanie zachowań mieszkańców prowadzących do utrzymania w czystości swoich posesji.
- Zadanie 4: Dbłość o istniejące tereny zielone.
- Zadanie 5: Dbłość o czystość jezior.
- Zadanie 6: Rozwój szlaków turystycznych.

CEL STRATEGICZNY 2: WSPIERANIE ROZWOJU FUNKCJI TURYSTYCZNEJ GMINY

Cel operacyjny 5: Budowanie dobrego wizerunku gminy:

- Zadanie 1: Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych.
- Zadanie 2: Organizowanie konkursów dla mieszkańców.
- Zadanie 3: Budowanie wizerunku otwartej gminy dla turystów.
- Zadanie 4: Rozwój systemu informacji turystycznej.
- Zadanie 5: Promocja możliwości turystycznych gminy.

Efektem realizacji tych działań będzie przede wszystkim zwiększenie liczby turystów w gminie, większa rozpoznawalność gminy Szczecinek w regionie, możliwość promocji atutów gminy, zbudowanie pozytywnego wizerunku gminy, lepsza estetyka otoczenia oraz zwiększone działania na rzecz poprawy jakości środowiska naturalnego. W kolejnych latach możliwe będzie sprawdzenie tych efektów m.in. za pomocą takich wskaźników monitorowania jak:

- Liczba materiałów promocyjnych.
- Liczba turystów w regionie.
- Liczba zorganizowanych spotkań cyklicznych.
- Liczba uczestników w zorganizowanych wydarzeniach.
- Liczba podjętych działań z zakresu współpracy z lokalnymi środkami masowego przekazu.
- Liczba osób odwiedzających gminny portal w internecie.
- Liczba imprez masowych w regionie.
- Liczba zorganizowanych ofert aktywnego wypoczynku.
- Liczba gospodarstw agroturystycznych.
- Liczba lokali gastronomicznych.
- Liczba szlaków turystycznych.
- Liczba zmodernizowanych placów zabaw oraz boisk sportowych.

- Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej.
- Liczba uczestników w projekcie gospodarki niskoemisyjnej.
- Liczba podjętych inicjatyw z zakresu promowania działań na rzecz ochrony środowiska.
- Liczba podejmowanych przedsięwzięć nastawionych na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii.
- Liczba podjętych działań na rzecz rewitalizacji przestrzeni publicznej.
- Liczba zrewitalizowanych obiektów i terenów zielonych.
- Liczba zorganizowanych lokalnych kampanii społecznych.
- Liczba zorganizowanych konkursów dla mieszkańców.
- Liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej.
- Środki przeznaczone na promocję turystyczną gminy.
- Liczba podjętych działań promocyjno-informacyjnych.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 1: Poprawa jakości infrastruktury drogowej:

- Zadanie 1: Modernizacja i rozbudowa sieci dróg gminnych.
- Zadanie 2: Zwiększenie długości ścieżek rowerowych.
- Zadanie 3: Działania na rzecz zwiększenia jakości dróg powiatowych i wojewódzkich na terenie gminy.
- Zadanie 4: Budowa chodników, poboczy oraz pozostałej infrastruktury towarzyszącej.
- Zadanie 5: Modernizacja oświetlenia ulicznego.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 2: Rozwój publicznego transportu zbiorowego:

- Zadanie 1: Wyznaczenie sieci połączeń o charakterze użyteczności publicznej.
- Zadanie 2: Dostosowanie liczby i jakości usług transportu zbiorowego do oczekiwań pasażerów.
- Zadanie 3: Rozwój proekologicznego transportu zbiorowego.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 3: Podwyższenie poziomu opieki zdrowotnej:

- Zadanie 1: Zwiększenie dostępności usług medycznych.
- Zadanie 2: Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych w zakresie ochrony zdrowia.
- Zadanie 3: Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i promocją zdrowia.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 4: Rozszerzenie działań wspierających osoby wykluczone społecznie:

- Zadanie 1: Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wspieranie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
- Zadanie 2: Rozszerzenie oferty w zakresie poradnictwa psychologicznego dla osób potrzebujących.
- Zadanie 3: Wspieranie osób zagrożonych i wykluczonych.
- Zadanie 4: Inicjowanie programów mających na celu aktywizację społeczną osób starszych i niepełnosprawnych (np. konkursy, szkolenia, subsydiowanie zatrudnienia).
- Zadanie 5: Likwidowanie barier architektonicznych.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 5: Wspieranie lokalnych inicjatyw

- Zadanie 1: Wspieranie lokalnych inicjatyw mających na celu aktywizację osób bezrobotnych.
- Zadanie 2: Wsparcie lokalnych inicjatyw mających na celu aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zadanie 3: Promowanie gminnych podmiotów ekonomii społecznej oraz ekonomii współdzielonej (tj. spółdzielnie socjalne, centra integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej).
- Zadanie 4: Aktywne promowanie równości szans i aktywnego uczestnictwa wszystkich mieszkańców.
- Zadanie 5: Wspieranie organizacyjne i rzeczowe nowych stowarzyszeń na terenie gminy.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 6: Rozwój oferty edukacyjnej:

- Zadanie 1: Modernizacja bazy dydaktycznej.
- Zadanie 2: Rozbudowa bazy sportowo – rekreacyjnej szkół.
- Zadanie 3: Realizacja programów na rzecz doskonalenia zawodowego nauczycieli.
- Zadanie 4: Monitoring z zakresu poziomu nauczania w szkołach.
- Zadanie 5: Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez organizowanie zajęć dodatkowych.
- Zadanie 6: Realizowanie projektów z zakresu promowania postaw przedsiębiorczości.
- Zadanie 7: Zachęcanie przedsiębiorców do współpracy z placówkami edukacyjnymi.

CEL STRATEGICZNY 3: ZWIĘKSZANIE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW W GMINIE

Cel operacyjny 7: Zwiększenie estetyki i użyteczności przestrzeni publicznej:

- Zadanie 1: Rewitalizacji przestrzeni publicznej gminy.
- Zadanie 2: Poprawa stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej.
- Zadanie 3: Termomodernizacja budynków gminnych.

Efektem wprowadzonych działań będzie zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy Szczecinek poprzez zwiększenie jakości infrastruktury drogowej, rozwój publicznego transportu zbiorowego, podwyższenie poziomu opieki zdrowotnej, wspieranie osób wykluczonych społecznie, rozwój oferty edukacyjnej i zwiększeni estetyki i użyteczności przestrzeni publicznej. W celu monitoringu efektów podejmowanych działań, należy wziąć pod uwagę m.in. takie wskaźniki jak:

- Długość zmodernizowanych i rozbudowanych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich.
- Długość ścieżek rowerowych.
- Długość chodników i poboczy.
- Stan oświetlenia ulicznego.
- Liczba wyznaczonych sieci połączeń komunikacyjnych o charakterze użyteczności publicznej.
- Jakość usług transportu zbiorowego.
- Zadowolenie pasażerów z zorganizowanego transportu zbiorowego.
- Liczba inicjatyw podjętych z zakresu rozwoju proekologicznego transportu zbiorowego.
- Liczba działań z zakresu zwiększenia dostępności usług medycznych.
- Liczba podjętych inicjatyw z organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony zdrowia.

- Efekty podjętych inicjatyw z organizacjami pozarządowymi w zakresie ochrony zdrowia.
- Liczba uczestników w zorganizowanych akcjach na rzecz profilaktyki i promocji zdrowia.
- Liczba podjętych działań współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.
- Liczba osób podejmujących pracę na terenie gminy.
- Liczb inicjatyw z zakresu wspierania osób wykluczonych.
- Liczba programów mających na celu aktywizację osób starszych i niepełnosprawnych.
- Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych.
- Środki finansowe przeznaczone na pomoc osobom wykluczonym.
- Liczba podjętych działań promocyjnych gminnych podmiotów ekonomii społecznej oraz ekonomii współdzielonej.
- Liczba zmodernizowanych baz dydaktycznych, sportowych oraz rekreacyjnych szkół.
- Liczba uczestników programów na rzecz doskonalenia zawodowego nauczycieli.
- Wyniki przeprowadzonego monitoringu z zakresu poziomu nauczania w szkołach.
- Liczba uczniów zainteresowanych uczestniczeniem w zajęciach dodatkowych.
- Liczba zrealizowanych projektów z zakresu promowania postaw przedsiębiorczości wśród uczniów.
- Liczba przedsiębiorców, którzy współpracują z placówkami edukacyjnymi.
- Liczba wykonanych termomodernizacji budynków gminnych.
- Stan techniczny obiektów użyteczności publicznej.

8.5. Zgodność z dokumentami strategicznymi

Niniejszy dokument zachowuje zbieżność zarówno z dokumentami unijnymi, krajowymi, jak i regionalnymi i lokalnymi.

Strategia UE – EUROPA 2020

Dokument ten dotyczy: walki ze zmianami klimatu, energetyki, transportu, przemysłu i surowców, rolnictwa, rybołówstwa, różnorodności biologicznej oraz rozwoju regionalnego.

Priorytety rozwojowe zostały określone następująco:

- rozwój inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji,
- rozwój zrównoważony: wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej,
- rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Ponadto, określonych zostało 5 celów długoterminowych:

- Zatrudnienie:
 - 75% osób w wieku 20-64 lat powinno mieć pracę.
- Innowacyjność:
 - na inwestycje w badania i rozwój powinniśmy przeznaczać 3% PKB Unii Europejskiej.
- Zmiany klimatu i zrównoważone wykorzystanie energii:
 - należy ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o 20%w stosunku do poziomu z 1990 r.,
 - 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych,
 - efektywność energetyczna powinna wzrosnąć o 20%.

- Edukacja:
 - ograniczenie liczby uczniów przedwcześnie kończących edukację do poziomu <10%,
 - co najmniej 40% osób w wieku 30-34 powinno mieć wykształcenie wyższe.
- Walka z ubóstwem i wykluczeniem społecznym:
 - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem o co najmniej 20 mln.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju, Polska 2030, Trzecia fala nowoczesności

Cele strategii zawierają m.in. wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów

w gospodarce, poprawę dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki, wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochronę i poprawę stanu środowiska, wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego i wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) – Strategia Rozwoju Kraju 2020

Cele w przypadku tejże strategii obejmują m.in. przejście od administracji do zarządzania rozwojem, wzmocnienie stabilności makroekonomicznej, wzrost wydajności gospodarki, zwiększenie innowacyjności gospodarki, bezpieczeństwo energetyczne i środowisko, racjonalne gospodarowanie zasobami, poprawę efektywności, wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integrację przestrzenną dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020

Strategia rozwoju województwa zachodniopomorskiego przyjęta została na mocy Uchwały nr XLII/482/10 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 22 czerwca 2010 roku. Przedstawiona w dokumencie wizja dot. woj. zachodniopomorskiego brzmi następująco: *Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów.*

W ramach strategii opracowano 6 celów strategicznych, wraz z przypisanymi im celami kierunkowymi:

„WZROST INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODAROWANIA”

- 1.1. Wzrost innowacyjności gospodarki.
- 1.2. Wzrost konkurencyjności województwa w krajowym i zagranicznym ruchu turystycznym.
- 1.3. Wspieranie współpracy przedsiębiorstw i rozwoju przedsiębiorczości.
- 1.4. Wspieranie wzrostu eksportu.
- 1.5. Zintegrowana polityka morska.
- 1.6. Restrukturyzacja i rozwój produkcji rolnej i rybactwa.

WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ REGIONU

- 2.1. Podnoszenie atrakcyjności i spójności oferty inwestycyjnej regionu oraz obsługi inwestorów.
- 2.2. Wzmacnianie rozwoju narzędzi wsparcia biznesu.
- 2.3. Tworzenie i rozwój stref aktywności inwestycyjnej.
- 2.4. Budowanie i promocja marki regionu.

„ZWIĘKSZENIE PRZESTRZENNEJ KONKURENCYJNOŚCI REGIONU”

- 3.1. Rozwój funkcji metropolitalnych Szczecina.
- 3.2. Rozwój aglomeracji miejskiej Koszalina.

- 3.3. Rozwój ponadregionalnych, multimodalnych sieci transportowych.
- 3.4. Wspieranie rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego.
- 3.5. Rozwój infrastruktury energetycznej.
- 3.6. Poprawa dostępności do obszarów o walorach turystycznych i uzdrowiskowych.

„ZACHOWANIE I OCHRONA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH, RACJONALNA GOSPODARKA ZASOBAMI”

- 4.1. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
- 4.2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów
- 4.3. Zwiększanie udziału odnawialnych źródeł energii
- 4.4. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska i systemu gospodarowania odpadami
- 4.5. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
- 4.6. Rewitalizacja obszarów zurbanizowanych

„BUDOWANIE OTWARTEJ I KONKURENCYJNEJ SPOŁECZNOŚCI”

- 5.1. Rozwój kadr innowacyjnej gospodarki.
- 5.2. Zwiększanie aktywności zawodowej ludności.
- 5.3. Rozwój kształcenia ustawicznego.
- 5.4. Rozwój szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami gospodarki.
- 5.5. Budowanie społeczeństwa informacyjnego.
- 5.6. Zwiększanie dostępności i uczestnictwa w edukacji przedszkolnej.

„WZROST TOŻSAMOŚCI I SPÓJNOŚCI SPOŁECZNEJ REGIONU”

- 6.1. Wspieranie funkcji rodziny.
- 6.2. Zwiększanie jakości i dostępności opieki zdrowotnej.
- 6.3. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego.
- 6.4. Wzmacnianie tożsamości i integracji społeczności lokalnej.
- 6.5. Rozwijanie dorobku kulturowego jako fundamentu tożsamości regionalnej.
- 6.6. Przeciwdziałanie ubóstwu i procesom marginalizacji społecznej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szczecinek

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Szczecinek przyjęte zostało Uchwałą Nr VIII/45/99 Rady Gminy Szczecinek z dnia 27 lutego 1999 r., zmienione Uchwałami Nr XII/102/2011 z 28 listopada 2011 r., Nr XXV/242/2013 z dnia 20 maja 2013 r., Nr XXXI/309/2013 z dnia 26 listopada 2013 r., Nr XXXVIII/407/2014 z dnia 28 października 2014r.

Za cel rozwoju gminy postawiono *aktywizację gospodarczą pozwalającą na stały wzrost poziomu jakości życia mieszkańców, w szczególności likwidacji bezrobocia i jego skutków.*

Strategiczne kierunki rozwoju określono następująco:

- *wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem strefy podmiejskiej miasta Szczecinka,*
- *rozwój turystyki,*
- *rozwój leśnictwa i funkcji z nim związanych,*
- *maksymalne wykorzystanie rolniczych możliwości przestrzeni,*
- *rozwój produkcji, w tym przemysłowej, szczególnie związanej z funkcjami rolnymi, leśnymi i turystycznymi oraz wykorzystaniem surowców lokalnych,*
- *rozwój usług, w tym związanych z obsługą tras komunikacyjnych,*
- *rozwój infrastruktury technicznej.*

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Szczecinek

Dokument ten ustala uwarunkowania i problemy występujące na terenie Gminy w zakresie gospodarki niskoemisyjnej oraz wyznacza kierunki działań, które mają m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym do roku 2020:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych (OZE),
- redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Celem głównym strategii wdrażania rozwoju niskoemisyjnego na terenie gminy Szczecinek jest osiągnięcie do 2020 roku:

redukcji emisji dwutlenku węgla o ok. 12% w stosunku do roku bazowego 2014, tzn. redukcji emisji CO² o ok. 3 753,45 ton (z ok. 31 278,72 ton w 2014 r. do ok. 27 525,27 ton w 2020 r.);

- redukcji zużycia energii finalnej poprzez działania na rzecz wzrostu efektywności energetycznej o ok. 10,5% w stosunku do roku bazowego 2014, tzn.: redukcji zużycia energii o ok. 11 228,44 MWh (z ok. 106 937,54 MWh w 2014 r. do ok. 95709,10 MWh w 2020 r.);
- wzrostu udziału energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii w stosunku do roku bazowego 2014 o ok. 6,5 pkt % (z ok. 10,00% - 10 713,40 MWh w 2014r., do wartości 16,5% - 15 792,00 MWh w 2020r., uwzględniając wartość energii elektrycznej wytwarzanej przez duże instalacje OZE: z 10,33% - 11048,28 MWh w 2014 r. do wartości 16,83% - 16 107,84 MWh w 2020 r.).

8.6. System wdrażania i monitorowania

Wdrażanie Strategii Rozwoju gminy Szczecinek polegać powinno na realizowaniu sformułowanych w niej celów strategicznych, operacyjnych oraz zadań. Tylko poprzez aktywne zaangażowanie władz gminy, pracowników Urzędu oraz podmiotów wyznaczonych do realizacji, osiągnięte zostaną zakładane efekty.

Niezbędne jest stworzenie systemu stałego monitorowania realizacji zadań zdefiniowanych w Strategii. Dzięki temu możliwa będzie ocena poziomu zaawansowania wskazanych zadań. Pozwoli to także na weryfikowanie osiągniętych celów strategicznych.

<p>Koordinacja</p>	<p>Koordinacją zadań ujętych w Strategii Rozwoju Gminy Szczecinek zajmą się przedstawiciele Urzędu Gminy.</p>
<p>Monitoring</p>	<p>Monitorowanie zapisów strategicznych oraz wskaźników, polegające na analizie informacji dotyczących realizacji działań będzie prowadzony przez zespół oceniający strategię np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wójt Gminy • Urząd Gminy • Zespół Monitorujący (wyznaczony przez Wójta gminy) <p>Informacje dotyczące realizację badań pozwolą na identyfikację problemów i efektów realizowanych zadań oraz ewentualną zmianę kierunku zadań, które powinny być weryfikowane zgodnie ze zmieniającą się gospodarką gminy Szczecinek.</p> <p>Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ocena bieżąca stanu realizacji zaplanowanych działań. • Ocena postępów osiągnięcia wskaźników celów i rezultatów. • Modyfikacja zadań w przypadku zmieniających się warunków rozwoju gminy lub braku możliwości zrealizowania zaplanowanych działań. • Przygotowywanie raportów z monitoringu.
<p>Ewaluacja</p>	<p>Zespół oceniający powinien zostać powołany przez Wójta gminy Szczecinek.</p> <p>Zespół oceniający strategię będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na 2 lata, po czym zostanie przygotowana ewaluacja zadań w formie raportu.</p>

	Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe.
	W zdecydowanej większości wielkości wskaźników dostępne są w zbiorach statystyki publicznej jak: Bank Danych Lokalnych GUS, natomiast pozostałe wymagają konieczności przeprowadzenia ilościowych badań ankietowych z mieszkańcami gminy Szczecinek oraz pracownikami firm i instytucji funkcjonujących na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne

8.7. Źródła finansowania

Główne źródła finansowania to m.in.:

- zewnętrzne środki publiczne;
- środki jednostek samorządu terytorialnego;
- środki jednostek organizacyjnych JST;
- środki z sektora prywatnego (np. partnerstwa publiczno-prywatne).

Wśród zewnętrznych źródeł finansowania należy przede wszystkim wymienić takie programy jak:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 – program skoncentrowany jest na takich rodzajach inwestycji jak: gospodarka, innowacje, nowoczesne technologie, gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom, naturalne otoczenie człowieka, zrównoważony transport, rynek pracy, włączenie społeczne, edukacja oraz infrastruktura publiczna¹⁵.

¹⁵ Więcej informacji na stronie internetowej: <http://www.rpo.wzp.pl/>

- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020 – instrumenty pomocy finansowej przeznaczonej na rozwój gospodarstw rolnych oraz wzrost ich konkurencyjności. Program będzie realizował sześć priorytetów: ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich, poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych; poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie; odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa; wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym; zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich¹⁶.
- Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” 2014 – 2020 – głównymi celami programu są: promowanie rybnactwa zrównoważonego środowiskowo, zasobooszczędnego, innowacyjnego, konkurencyjnego i opartego na wiedzy; wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy; wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybnactwa, zwiększanie zatrudnienia i spójności terytorialnej; wspieranie obrotu i przetwarzania; wspieranie wdrażania Zintegrowanej Polityki Morskiej¹⁷.
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014 – 2020 – program krajowy, którego celem głównym jest wzrost innowacyjności polskiej gospodarki. Cel ten zostanie osiągnięty przede wszystkim poprzez zwiększanie nakładów na B+R ponoszonych przez przedsiębiorstwa.

¹⁶ Więcej informacji na stronie internetowej, <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybnactwa/PROW-2014-2020>

¹⁷ Więcej informacji na stronie internetowej: <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybnactwa/PO-RYBY-2014-2020>

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – głównym celem programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.
- Program LIFE – instrument europejski poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.
- Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (tzw. fundusze norweskie i fundusze EOG) – to forma bezzwrotnej pomocy zagranicznej, która przyznawana jest przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein nowym członkom UE. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE + Islandia, Liechtenstein, Norwegia).
- NFOŚiGW - to krajowy program wspierający gospodarkę niskoemisyjną, ochronę środowiska, przeciwdziałanie i adaptację do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne:
 - Program LEMUR - Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej.
 - Program BOCIAN- Rozproszone, odnawialne źródła energii.
 - Program Prosument - linia dofinansowania z przeznaczeniem na zakup i montaż mikroinstalacji odnawialnych źródeł energii.
 - Program Poprawa efektywności energetycznej - Część 2) Dopłaty do kredytów na budowę domów energooszczędnych.
 - System Zielonych Inwestycji (GIS – Green Investment Scheme).
- POWER – program pozwalający na zwiększenie działań w zakresie zatrudnienia i edukacji, czyli aktywizacji zawodowej mieszkańców.

- Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego 2016 – dofinansowanie na działania związane z wydarzeniami artystycznymi, promocją literatury, edukacją oraz dziedzictwem kulturowym.
- Kreatywna Europa – program zaplanowany na lata 2014-2020, oferujący finansowe wsparcie dla sektorów kultury, audiowizualnego i kreatywnego.
- Europa dla Obywateli - program Unii Europejskiej wspierający organizacje pozarządowe i samorządy, a także inne organizacje i instytucje nienastawione na zysk, działające w obszarze społeczeństwa obywatelskiego, kultury i edukacji, w realizacji projektów związanych z tematyką obywatelstwa europejskiego, inicjatyw lokalnych, zaangażowania społecznego i demokratycznego oraz pamięci europejskiej.
- Fundusz Wymiany Kulturalnej – program utrzymywany w celu aktywnego wspierania współpracy w obszarze kultury pomiędzy Polską a trzema Państwami-Darczyńcami: Norwegią, Islandią i Liechtensteinem. Fundusz będzie wspierał działania z zakresu sztuk wizualnych, muzyki i literatury, zarządzania kulturą oraz projektów dotyczących dokumentacji, promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego.

9. Wieloletni Plan Inwestycyjny (Wieloletnia Prognoza Finansowa)

Wszystkie podejmowane inwestycje powinny charakteryzować się racjonalnością i efektywnością oraz być wyrazem długofalowej polityki gminy. Plan Inwestycyjny na lata 2015 – 2025 stanowi uporządkowany zbiór projektów inwestycyjnych, przewidzianych do realizacji w perspektywie dziesięciu lat. Plan zgodny jest z wymienionymi szczegółowo celami strategicznymi, operacyjnymi oraz zadaniami. Dopuszcza się zmianę okresu realizacji inwestycji i wprowadzenia nowych zadań do realizacji, zmianę nazewnictwa wykonanych inwestycji, pozyskanie środków z innych źródeł niż wymienione oraz wprowadzenia nowych zadań inwestycyjnych. Plan powinien być aktualizowany zgodnie z potrzebami gminy.

Tabela 27 Wieloletni Plan Inwestycyjny

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
1 Infrastruktura techniczna			
1.1 Sieć wodno-kanalizacyjna			
Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Drężno i Stare Wierzchowo z przesyłem do miejscowości Spore	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2018
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kwakowo	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2017
Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Spore z przesyłem do miejscowości Trzcinnno oraz sieci wodociągowej przesyłowej Trzcinnno – Spore	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2011-2018

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz odcinka sieci wodociągowej i sieci deszczowej w m. Wilcze Łaski z przesyłem do m. Turowo	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2018
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Dziki z przesyłem do m. Turowo oraz odcinka sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w m. Turowo	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2018
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Marcelin, Gwda Wielka oraz sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Sitno i Jelenino	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2017
Rozbudowa systemu wodno-kanalizacyjnego	Środki pozabudżetowe (np. NFOŚiGW, RPO, POiŚ) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
1.2 Sieć wodociągowa			
Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami na trasie Wierzchowo – Trzebiechowo – Kwakowo	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2018
Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Marcelin, Gwda Wielka oraz sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Sitno i Jelenino	Środki pozabudżetowe (np. POiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2017
1.3 Sieć gazownicza			
Rozbudowa systemu gazowniczego w gminie	Środki pozabudżetowe (np. NFOŚiGW, RPO, POIiŚ) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2018
2 - Infrastruktura drogowa			
Przebudowa ul. Pojezierze w m. Gwda Wielka	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2016
Przebudowa dróg gminnych	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2020

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
Audyt sieci oświetleniowej dróg i bieżąca modernizacja zgodnie z zapotrzebowaniem	Środki pozabudżetowe (np. POIiŚ, RPO, NFOŚiGW, PPP)	Gmina Szczecinek	2016-2020
3 - Ochrona środowiska			
3.1 - Termomodernizacja i OZE			
Przebudowa systemu C.O. w budynku Urzędu Gminy	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2016
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej	Środki pozabudżetowe (np. POIG) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020
Inwestycje w Odnawialne Źródła Energii	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2020
Termomodernizacja budynków i obiektów niepublicznych	Środki pozabudżetowe (np. NFOŚiGW, RPO, POIiŚ, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek/ mieszkańcy	2016-2018
3.2 Pozostałe działania			
Przebudowa remizy ochotniczych straży pożarnych	Środki pozabudżetowe (np. PROW)	Gmina Szczecinek	2014-2017

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
Odbudowa obszarów zdegradowanych	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020
Zagospodarowanie odpadami i ochrona środowiska	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020
4 - Infrastruktura - pozostałe			
Rozbudowa infrastruktury sportowej	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2020
Rozbudowa infrastruktury turystycznej	Środki pozabudżetowe (np. PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2015-2020
5 - Działalność prospołeczna i edukacyjna			
Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Środki pozabudżetowe (np. RPO, PROW)	Gmina Szczecinek	2016-2020
Systematyczne wyposażanie szkół w pomoce dydaktyczne	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2025

Projekt	Możliwe do wykorzystania źródła finansowania	Jednostka odpowiedzialna	Przewidywany termin zakończenia realizacji
Wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2025
Realizacja projektów edukacyjnych	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2025
Organizowanie międzyszkolnych konkursów naukowych i sportowych	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2025
Wypracowanie i wdrożenie rozwiązań sprzyjających efektywności pracy placówek edukacyjnych	Środki pozabudżetowe (np. RPO) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2025
6 - Promocja			
Promocja Gminy w celu poinformowania i zachęcenia przedsiębiorców do inwestowania w regionie	Środki pozabudżetowe (np. RPO, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020
Działania promocyjne w zakresie profilaktyki prozdrowotnej	Środki pozabudżetowe (np. RPO, PROW) Budżet Gminy	Gmina Szczecinek	2016-2020

Źródło: Opracowanie własne.

Spis tabel i wykresów

Rysunek 1 Położenie gminy Szczecinek	7
Rysunek 2 Mapa gminy Szczecinek	9
Rysunek 3 Obszary prawnie chronione na terenie gminy Szczecinek (w ha, 2014 r.)	10
Rysunek 4 Powierzchnia gminy Szczecinek wg kierunków wykorzystania (w %, 2014 r.)	13
Rysunek 5 Zestawienie klas bonitacyjnych gleb – powiat szczecinecki i Gmina Szczecinek, wrzesień 2013	13
Rysunek 6 Liczba mieszkańców z podziałem na płeć	17
Rysunek 7 Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu szczecineckiego w wieku 13 lat i więcej	19
Rysunek 8 Liczba mieszkańców gminy Szczecinek z podziałem na grupę	21
Rysunek 9 Bezrobotni zarejestrowani wg płci w gminie Szczecinek	22
Rysunek 10 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek, lata 2009 – 2014 (w %)	22
Rysunek 11 Pracujący na 1000 ludności, lata 2008-2014, Polska, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek	23
Rysunek 12 Pracujący wg płci, Polska, powiat szczecinecki i gmina Szczecinek w 2014 r. (w %)	24
Rysunek 13 Źródło utrzymania ludności, powiat szczecinecki – tereny wiejskie, 2011 r.	25
Rysunek 14 Średnie miesięczne przychody na 1 osobę w gospodarstwie domowym wg województw	26
Rysunek 15 Zasoby mieszkaniowe w gminie	27
Rysunek 16 Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON	28
Rysunek 17 Podmioty gospodarcze wg grup działalności PKD	30
Rysunek 18 Gospodarstwa rolne wg grup obszarów użytków rolnych	32
Rysunek 19 Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (lata 2009-2014, w tonach, gmina Szczecinek i powiat szczecinecki)	39

Rysunek 20 Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku (lata 2009-2014, w kg na 1 mieszkańca, gmina Szczecinek i powiat szczecinecki)	39
Rysunek 21 Środowiskowa pomoc społeczna w gminie Szczecinek	43
Rysunek 22 Świadczenia rodzinne	44
Rysunek 23 Turystyczne obiekty noclegowe	53
Rysunek 24 Dochody w Gminie Szczecinek	56
Rysunek 25 Wydatki budżetu gminy w roku 2014	58
Rysunek 26 Dochody i wydatki w gminie Szczecinek	59
Rysunek 27 Płeć respondentów	71
Rysunek 28 Wiek respondentów	71
Rysunek 29 Miejsce zamieszkania respondentów	72
Rysunek 30 Wykształcenie respondentów	72
Rysunek 31 Jak ocenia Pan/Pani warunki do życia w gminie Szczecinek?	73
Rysunek 32 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – przestrzeń i środowisko	74
Rysunek 33 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – pomoc społeczna	75
Rysunek 34 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – gospodarka i rynek pracy	76
Rysunek 35 W skali 1-5 proszę ocenić poszczególne sfery funkcjonowania Gminy Szczecinek (1 - bardzo źle, 5 bardzo dobrze) – infrastruktura techniczna	77
Rysunek 36 Jakie są mocne strony gminy Szczecinek?	78
Rysunek 37 Jakie są słabe strony gminy Szczecinek?	79
Rysunek 38 Jakie są największe problemy, z którymi borykają się mieszkańcy gminy?	80
Rysunek 39 Jak oceniają Państwo podejmowane do tej pory inwestycje na terenie gminy?	81
Rysunek 40 Co sędzi Pan/Pani o odnawialnych źródłach energii?	82
Rysunek 41 Które z poniższych obszarów powinny stanowić priorytet dla Gminy Szczecinek w perspektywie lat 2015-2025 w skali 5 – bardzo ważna do 1 – zbędna	83

Rysunek 42 Proszę wymienić priorytetowe inwestycje, które według Państwa należy zrealizować na terenie gminy w latach 2015-2025	84
Rysunek 43 Jakie Państwa zdaniem są największe problemy, występujące na terenie gminy?.....	85
Rysunek 44 Proszę się ustosunkować do poniższych stwierdzeń:.....	86
Rysunek 45 Które grupy społeczne wymagają największego wsparcia ze strony Gminy?	87
Tabela 1 Zabytki w gminie Szczecinek.....	14
Tabela 2 Ludność wg grup wiekowych.....	18
Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu szczecineckiego w wieku 13 lat i więcej (według grup wiekowych).....	20
Tabela 4 Kierunki migracji w gminie.....	27
Tabela 5 Liczba osób pracujących w podziale na branże – gmina wiejska Szczecinek, dane na koniec 2014 r.	31
Tabela 6 Drogi na terenie gminy Szczecinek w podziale na grupy	33
Tabela 7 Linie kolejowe na terenie gminy Szczecinek.....	36
Tabela 8 Sieć wodociągowa w gminie	36
Tabela 9 Sieć kanalizacyjna w gminie	37
Tabela 10 Sieć gazowa w Gminie.....	37
Tabela 11 Działalność domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic w gminie Szczecinek	41
Tabela 12 Aktywność sportowa mieszkańców gminy Szczecinek.....	42
Tabela 13 Ochrona zdrowia w gminie Szczecinek.....	42
Tabela 14 Opieka nad dziećmi i młodzieżą	44
Tabela 15 Przedszkola i punkty przedszkolne.....	45
Tabela 16 Dopłata do przedszkola	46
Tabela 17 Szkoły podstawowe.....	47

Tabela 18 Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2014/2015.....	47
Tabela 19 Wyniki egzaminu szóstoklasisty na terenie gminy Szczecinek.....	48
Tabela 20 Szkoły gimnazjalne	48
Tabela 21 Stan organizacji szkół gimnazjalnych w roku szkolnym 2014/2015	49
Tabela 22 Wyniki testów gimnazjalnych	49
Tabela 23 Liczba przyznawanych stypendiów socjalnych na terenie gminy	50
Tabela 24 Imprezy cykliczne w gminie Szczecinek.....	54
Tabela 25 Podsumowanie	87
Tabela 26 Analiza SWOT.....	93
Tabela 27 Wieloletni Plan Inwestycyjny	123
Tabela 28 Protokół sprawdzający postęp w realizacji Strategii	135

Załącznik Monitoring i ewaluacja

System monitorowania i ewaluacji

W celu sprawdzenia efektów realizacji zadań zawartych w Strategii, ważnym zadaniem jest monitoring działań. Proces ten polega na obserwowaniu zmian, które zachodzą w odniesieniu do celów zaprezentowanych w Strategii Rozwoju Gminy Szczecinek. W celu zwiększenia efektywności, monitoring powinien być prowadzony na wielu płaszczyznach jednocześnie.

Zaleca się prowadzenie monitoringu w dwóch etapach:

- 1 etap – przygotowywanie rocznych raportów z realizacji celów oraz zadań zdefiniowanych w Strategii. Pozwoli to na ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów oraz podjęcie decyzji związanych z kolejnością realizacji dalszych inwestycji.
- 2 etap – analiza wskaźnikowa – porównanie wyników w poszczególnych latach, zgodnie z zaprezentowaną listą wskaźników.

Metodologia określania wartości bazowych i docelowych:

- Zebranie danych i informacji zarówno z Banku Danych Lokalnych oraz dokumentów będących w posiadaniu Urzędu Gminy w Szczecinku;
- Analiza danych – uporządkowanie oraz porównanie informacji;
- Przygotowanie raportów – zaleca się cykliczne przygotowywanie raportów rocznych w celu sprawdzania postępów realizacji poszczególnych działań.
- Identyfikacja odchyleń – analiza pozwoli na ocenę rozbieżności pomiędzy założeniami oraz rezultatami.
 - Wartości bazowe zaprezentowane zostały w wyniku analizy danych zastanych, które pochodziły z Głównego Urzędu Statystycznego oraz dokumentów wewnętrznych gminy.

- Szacowane wartości docelowe wskaźników powinny być dokonywane w oparciu o dane źródłowe zaczerpnięte z Banku Danych Lokalnych
- Analiza przyczyn odchyłeń – próba odpowiedzenia na pytania o przyczyny zaistniałej sytuacji oraz ocena ich wpływu na rozwój regionu.
- Korekta.

Ewaluacja dotyczy realizacji Strategii oraz jej wpływu na jakość życia mieszkańców gminy. Najczęściej kryteriami oceny są:

- Wskaźniki realizacji celów;
- Realizacja misji i wizji Strategii;
- Rozwiązanie kluczowych problemów gminnych.

Ocena powinna być przeprowadzana na różnych etapach realizacji:

- Ocena przed realizacją – pozwoli na sprawdzenie wpływu poszczególnych wskaźników na zwiększenie potencjału regionu.
- Ocena w trakcie realizacji – pozwoli na ocenę realizowanych działań przez osoby zainteresowane.
- Ocena po realizacji – pozwoli na długoterminową ocenę wpływu realizowanych działań na rozwój całego regionu.

Metodologia określania wartości bazowych i docelowych wskaźników ewaluacji

W system monitoringu Strategii wchodzi mierniki stopnia realizacji założonych celów strategicznych i operacyjnych. Celem ich właściwej interpretacji należy przedstawić założenia w zakresie określenia ich wartości bazowych i docelowych.

Za wartość bazową uznać należy dane przypadające na rok poprzedzający opracowanie Strategii, tj. 2014 r. Pod pojęciem wartości docelowej rozumie się z kolei wartość wskaźnika planowaną do osiągnięcia na ostatni rok obowiązywania Strategii, tj. 2025 r.

Porównywanie wartości mierników osiągniętych w kolejnych latach wdrażania Strategii z wartościami bazowymi, docelowymi oraz pomiędzy poszczególnymi latami pozwoli na ocenę stopnia realizacji planowanych działań. Za podstawowe źródło danych odnośnie do mierników realizacji Strategii (w tym określania ich wartości bazowych) uznaje się dane pochodzące z systemu statystyki publicznej GUS, w tym publikowane za pośrednictwem Banku Danych Lokalnych (www.stat.gov.pl). Na potrzeby monitoringu i ewaluacji wykorzystać można również inne dane ilościowe znajdujące się w posiadaniu Urzędu, np. liczbę osób korzystających z serwisów internetowych bądź biorących udział w poszczególnych podejmowanych przez Urząd inicjatywach.

W przypadku wskaźników opierających się o dane jakościowe, tj. pochodzących m.in. z badań opinii społecznej bądź konsultacji z przedstawicielami JST i innych instytucji publicznych zaangażowanych w określone działania, za rok bazowy uznać należy najwcześniej przeprowadzone badania.

Wskaźniki realizacji zaprezentowane zostały w treści dokumentu Strategii. Poniżej przedstawiono przykładowy protokół sprawdzający postęp w realizacji Strategii.

Tabela 28 Protokół sprawdzający postęp w realizacji Strategii

Zadanie/ cel operacyjny	Opis zadania/ jednostka odpowiedzialna	Mierzalny efekt realizacji	Wskaźnik rezultatu

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 2 Wnioski o wydanie opinii

Szczecinek, 2016r.

Gmina Szczecinek

Ul. Pilska 3

78-400 Szczecinek

Tel. (0-94) 374 32 94

Fax. (0-94) 374 20 08

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

Ul. Teofila Firlika 20

71-637 Szczecin

Szanowni Państwo,

Mając na uwadze zasadę przezorności, działając na podstawie art. 46 ustawy OOS, zwracamy się z prośbą o stwierdzenie, czy istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pod nazwą: **Strategia Rozwoju Gminy Szczecinek Na Lata 2015 – 2025**.

Jednocześnie mając na uwadze art. 53 ustawy OOS zwracamy się z prośbą o wskazanie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – w przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentów.

Strategia Rozwoju
GMINY SZCZECINEK
na lata 2015 – 2025

W załączeniu (na płycie CD) przekazujemy projekt **Strategii Rozwoju Gminy Szczecinek Na Lata 2015 – 2025**.

W przypadku ew. pytań uprzejmie proszę o kontakt z _____, nr tel. _____,
e-mail: _____

Z poważaniem

Szczecinek, 2016r.

Gmina Szczecinek

Ul. Pilska 3

78-400 Szczecinek

Tel. (0-94) 374 32 94

Fax. (0-94) 374 20 08

Sz. P. Małgorzata Domagała- Dobrzycka
Zachodniopomorski Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Szczecinie
ul. Spedytorska 6/7
70-632 Szczecin

Szanowni Państwo,

Mając na uwadze zasadę przezorności, działając na podstawie art. 46 ustawy OOŚ, zwracamy się z prośbą o stwierdzenie, czy istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pod nazwą: **Strategia Rozwoju Gminy Szczecinek Na Lata 2015 – 2025.**

Jednocześnie mając na uwadze art. 53 ustawy OOS zwracamy się z prośbą o wskazanie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – w przypadku stwierdzenia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentów.

W załączeniu (na płycie CD) przekazujemy projekt **Strategii Rozwoju Gminy Szczecinek Na Lata 2015 – 2025**.

W przypadku ew. pytań uprzejmie proszę o kontakt z _____, nr tel. _____, e-mail: _____

Z poważaniem
